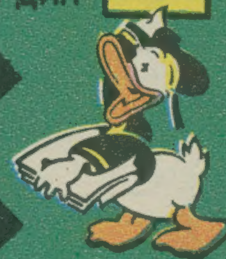
ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

7. 9. 1984 ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА XLV. ● 40 ДИН

БРОЈ 1706

● ЈЕДАН ДАН У ПОДМОРНИЦИ

● ИЗВЕШТАЈ ИЗ КИНЕ: ЈЕДЕТЕ ЛИ МРАВОЈЕДЕ?

● КЊИЖЕВНИ КОНКУРС: ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ

Ripley

Веровали или не!

СТАРИ ЕГИПЋАНИ

ПОШТОВАЛИ СУ И ОБОЖАВАЛИ БИКА КАО СВЕТУ ЖИВОТИЊУ. КАДА БИ УГИНУО, ЊЕГОВУ БАЛСАМОВАНУ ГЛАВУ ЗАВИЈАЛИ СУ У БЕЛО ЛАНЕНО ПЛАТНО.

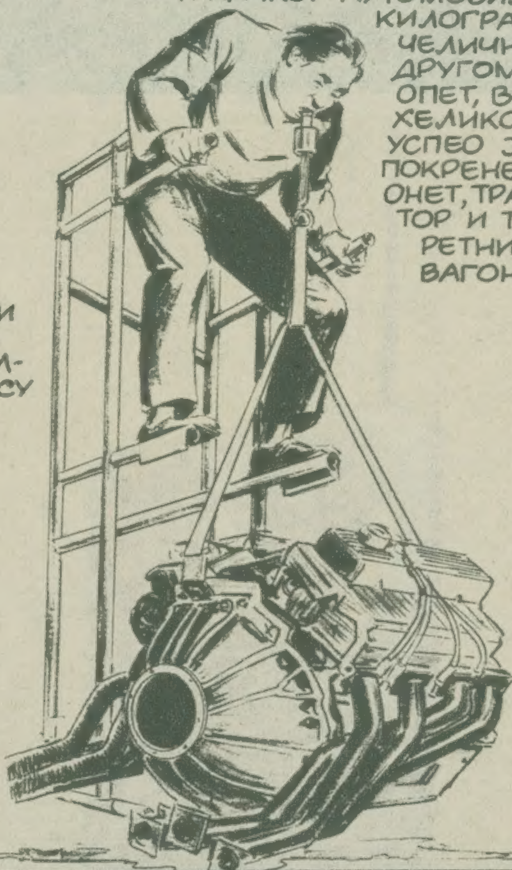

Три парадајза у једном

ПРЕЧНИКА 42 ЦЕНТИМЕТРА ОД 1200 ГРАМА ИЗРАСЛА СУ У БАШТИ РОЈА ФЕДЕРИКА ИЗ РОУЗМИДА У КАЛИФОРНИЈИ (САД).

ЏО ПОНДЕР

ИЗ ЛАВ ВЕЛИЈА У СЕВЕРНОЈ КАРОЛИНИ (САД), ЗУБИМА ЈЕ ПОДИГАО МОТОР ТРКАЧКОГ АУТОМОБИЛА ОД 259 КИЛОГРАМА И САВИО ЧЕЛИЧНУ ШИПКУ. ДРУГОМ ПРИЛИКОМ, ОПЕТ, ВИСЕЋИ ИЗ ХЕЛИКОПТЕРА, УСПЕО ЈЕ ДА ПОКРЕНЕ КАМИОНЕТ, ТРАКТОР И ТЕРЕТНИ ВАГОН.

ДОК ЈЕ ЈОВАНКА ОРЛЕАНКА

СПАЉИВАНА НА ЛОМАЧИ, 30. МАЈА 1431. У РУАНУ, ЏЕЛАТ ЈЕ ОБЈАВИО ДА ЊЕНО СРЦЕ НЕЋЕ ИЗГОРЕТИ. И ЗАИСТА, КАСНИЈЕ ГА ЈЕ, КАЖУ, НАШАО НЕТАКНУТО У ПЕПЕЛУ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●●Јапанци су се одлучили на невероватан подухват – саградиће зградетину од 80 спратова која се неће дизати у небо већ спуштати под земљу. Пројекат, пре свега, има циљ да обезбеди станаре од последица земљотреса који су овде веома чести, а стајаће 20 милијарди долара.

●●●утврђено је да лептири имају најјаче чуло мириса. Могу да открију женку на неверо-

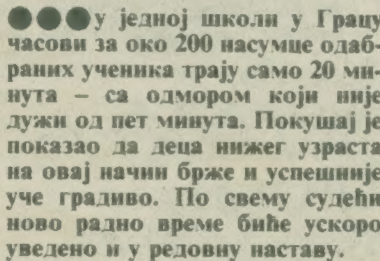
ватној раздаљини од једанаест километара; чак и кад ветар дува у супротном правцу.

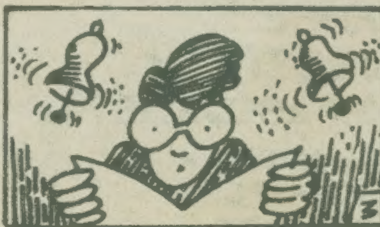
●●●на древном језику индијске класичне књижевности, такозваном санскриту, реч „непал” значи „станиште у подножју планине”. Овај назив у

потпуности одговара положају данашње државе Непал, смештене подно највиших врхова Хималаја.

●●●у једној школи у Грацу часови за око 200 насумце одабраних ученика трају само 20 минута – са одмором који није дужи од пет минута. Покушај је показао да деца нижег узраста на овај начин брже и успешније уче градиво. По свему судећи ново радно време биће ускоро уведено и у редовну наставу.

●●●подаци Светске здравствене организације кажу да највише невоља са зубима имају Италијани, а најмање Норвежани.

● ● ● село Мори Руж на острву Мартинику пуних 300 дана годишње засипају кише. Сунчеви зраци тек се понекад пробију кроз вечно врелу маглу. Ова

област је по падавинама прва у свету. У њој влада прави тропски пакао.

●●●најневероватнију смртну пресуду потписао је 1568. шпански краљ Филип II. Близу три милиона становника Холандије, које је покорио, осудио је због јереси на најтежу казну. Казна никад није извршена.

●●●проналазач хемијске оловке Ј. Биро, који је свој изум патентирао још 1938, тре-

нутно има 84 године и живи у Аргентини. Рачуна се да спада међу најбогатије људе на свету.

●●●тренутно највиши човек на свету је Белгијанац Жерар Башлар – 2 метра и 75 центиметара. Осим тога, тежак је 210 килограма.

●●●најстарији податак о катастрофалном земљотресу на нашем тлу потиче из 361. го-

дине. Забележено је да се од острва Пага, те године одвојио већи део тла и заједно с једним насељем потонуо у море.

ШТА ЈЕ НАУКА САЗНАЛА О СМЕХУ

ТО НИЈЕ НИМАЛО СМЕШНО

Разни људи – разни смехови.

СМЕЈУЋИ СЕ МОЖЕТЕ ДА ОЗДРАВИТЕ И ДА СЕ РАЗБОЛИТЕ.

Када је човек почео да се смеје?
У филму „Ватрени рат", француског режисера Жан-Жак Арноа, пре педесетак хиљада година длакави двоножац је открио да смејући се истовремено плаши непријатеља и обавештава припаднике своје хорде да је опасност прошла.

То је, међутим, само филм. Нико не зна када је тачно настао смех. Зна се само да је човек једино живо биће које се смеје. Бебе почињу да се смеју у четвртом или петом месецу живота. Психолози кажу да је први смех детета знак да је његов организам стекао отпорност која му је потребна за даљи живот. Понекад је довољно да мајка само тренутак не буде поред детета па да оно из смеха бризне у плач.

По Чарлсу Дарвину ова блискост смеха и плача је једна од особина које човека одвајају од животиње. Овај познати биолог тврди да је човек почињао да се смеје оног трена када би престао да се плаши. Тачније речено, људски организам се смехом ослобађа вишка снаге којом се супротстављао страху.

Ово мишљење је навело Сигмунда Фројда да створи теорију о смеху као „контролору психичког трошења". По њему, смех нас, као и сан, ослобађа нападачких нагона. Он одмара наш дух тако што га привидно удаљава од животних невоља.

Поред овог „смеха који ослобађа" постоји и „смех који повезује људе".

О овој другој врсти смеха писао је филозоф Хенри Бергсон. По њему, и кад се смејемо потпуно сами, наш смех се односи на друге. Тако нас везује за њих.

У прилог томе говори и Жан-Пол Сартр у својој књизи „Породични идиот", где наводи да је смех колективни чин, а онај ко се смеје, самим смехом иако издвојен од средине исказује припадност заједници. То најбоље осећамо кад се нађемо у групи људи који се нечему смеју, а ми не знамо чему.

Било како било, у једно нема сумње: смех је заразан.

То су схватили и аутори телевизијских комедија који често употребљавају смех снимљен на траку. Пуштају га упоредо са филмом дајући тако гледаоцима знак да се смеју.

Позадина те „заразе" је, у ствари, подсвесна жеља за опонашањем.

По америчком психологу Полу Екмену, већ сам поглед на лице које се смеје гони нас да му се придружимо.

Према неким психолозима, људи се смеју поступку који није на свом месту. На пример, смешна је девојка која у мини сукњи и мајици долази на отмену чајанку код старијих госпођа.

У САД је 1978. године спроведена анкета у којој је сваком испитанику испричано неколико вицева. После сваког вица посматран је одзив испитиваних; једни су се превијали од смеха; други су на исте вицеве остајали равнодушни.

Овако велика разлика појединаца према смеху подстакла је групу калифорнијских научника да састави табелу и да људе подели по врсти смешљивости.

Психолози и биолози су, на крају, закључили да је смех сваког човека на свету јединствен баш као и његови отисци прстију...

Медицина нам је омогућила да проучимо и потпуно разумемо механизам смејања:

Наше очи или уши опазе нешто смешно. Скоро истовремено, нерви хемијским и електричним путем преносе обавештење кори великог мозга у којој се налази центар за смех. Према јачини примљених подстицаја овај центар одлучује колико ћемо се смејати. У овом је важна улога хормона катехоламина, који се налазе у нашој крви. Грче се најпре мишићи лица, а затим и већина мишића тела. Уста нам се шире и испуштају неуобичајене звуке.

Ниједна невоља не може да уништи способност за смех. Другим речима, смеју се сви, и они за које мислимо да то никада не чине.

Против смеха се дакле не може ништа, док смех, опет, може све. Чак и да оздрави болесника.

Тако је Американац Норман Кузин боловао од тешке болести кичме. Није узимао лекове осим витамина С. Лечио се старим филмовима браће Маркс и емисијом „Невидљива камера". Оздравио је иако су му лекари давали изгледа један према петсто.

Ово није једина лековита особина смеха. Он, затежући и опуштајући већину мишића, лечи висок притисак и психичке стресове, олакшава варење и отклања поспаност. Уза све то подстиче отпорност према болу. Неки научници тврде да је један минут јаког смеха раван психичкој опуштености у трајању од 45 минута.

Сви заводници знају да се девојка најпре придобије ако је насмеју.

Видели смо да смех може да оздрави човека. Може ли и да га убије? Један новинар из Сан Франциска је, у бару, чуо виц од неког пријатеља. Засмејао се толико да је добио срчани удар и пао на под.

Како се ко смеје: слева надесно Алберт Ајнштајн, беба, Кетрин Хепберн, Луис Армстронг, Лех Валенса, Роналд Реган.

Упркос свим благодетима смеха, људи се све мање смеју. Човек се 1939. године у просеку смејао седамнаест минута дневно, док се данас смеје само шест минута.

Плашимо се за смех. Зар је могуће да ће сасвим нестати у будућности?

То већ није смешно!

КРОТИЛИ СМО ДИВЉУ РЕКУ

ПРВО СПУШТАЊЕ НИЗ АЛКАНАДРЕ

ЈЕДИНСТВЕН ПОДУХВАТ ПЕТОРИЦЕ МЛАДИЋА КОЈИ СУ ПРОШЛИ ДУБОКИМ КАЊОНИМА ПИРИНЕЈА И БОРАВИЛИ НА НАЈНЕМИРНИЈИМ ВОДАМА СВИЈЕТА.

Двадесет осмог маја ове године три аутомобила крцата разним стварима зауставила су се испред планинског масива. Време повољно – вода довољно велика. Не постоји опасност да неочекивано невреме претвори реку у смртоносну бујицу. Корачајући преко висоравни шесторица младића (шести је привремени водич) нилазе на село које су његови становници напустили још пре двадесетак година. До вечери су прошли поред још неколико напуштених насеља, да би најзад стигли у место Вара и ту подигли логор. Следећег дана обављају последње припреме. Најискуснији Мишел Тонели зна да кањони Алканадре крију многе опасности.

Људи жељни праве пустоловине најчешће одлазе у врлети Хималаја, на Анде, на Арктик, Антарктик, у прашуме Амазоније... Други се дају у потеру за гепардима и другим животињама на бескрајним пространствима Африке. Мишел Тонели, бивши архитекта, сада страсни спелеолог и сниматељ, пронашао је пустоловину само неколико километара далеко од куће. Из Тулуза, где живи, било му је довољно да пређе на другу, шпанску страну Пиринеја да би извео невероватно, колико и необично, прво спуштање речним брзацима са Арагонске висоравни. Циљ му је био да истражи реку Алканадре, најзначајнију у масиву Сијера де Гвара, и да истовремено направи један уверљив краткометражни телевизијски филм.

Алканадре у свој својој дужини од 40 km кривуда кроз три кањона чија се дубина креће од 300 до 1000 метара. Пуна је опасних пролаза и теснаца, не ширих од једног метра. Има и неугодних брзака и водопада који су понегде високи преко 30 метара. У сваком случају, пре њега нико се није усудио да прихвати овакав изазов.

Али, ни он није кренуо сам. Поред њега су се нашли и пријатељи: Жан-Клод Меш, Ги Пренс, Кристијан Реј и Мишел Сула са којима је већ био на неким спелеолошким походима у разним крајевима света.

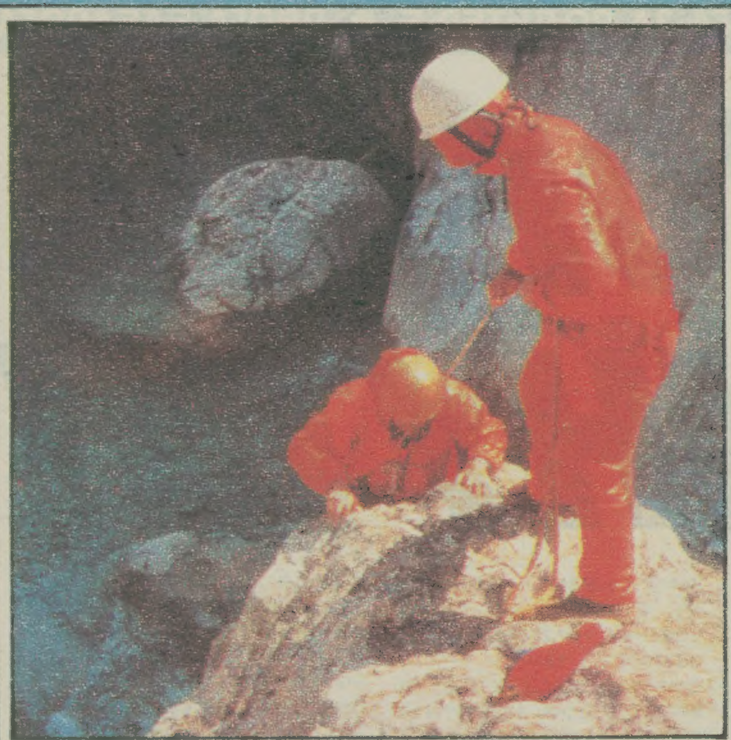
Колона, 31. маја, стиже до кањона Горга Негра. У воду први улази Кристијан Реј и, стресајући се, довикује друговима да је ледена. Затим се предаје матици...За њим крећу и остали... На неким местима стране кањона високе су и по неколико стотина метара. А ширина – само два!

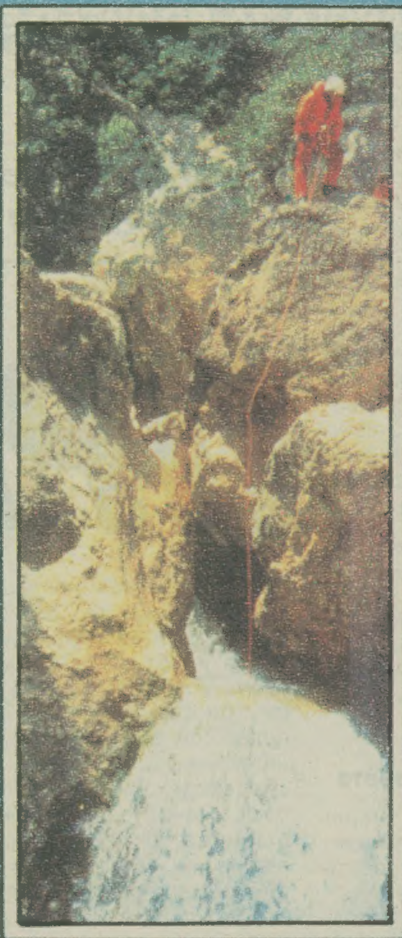
Наилазе на прву озбиљну препреку – водопад. Споразумевају се савршено увежбаном мимиком и раде као сат: причвршћују котураче, спуштају конопац и полако клизе надоле. Снажна водена струја баца их на зидове теснаца у којем кључа, као у котлу, пени се...

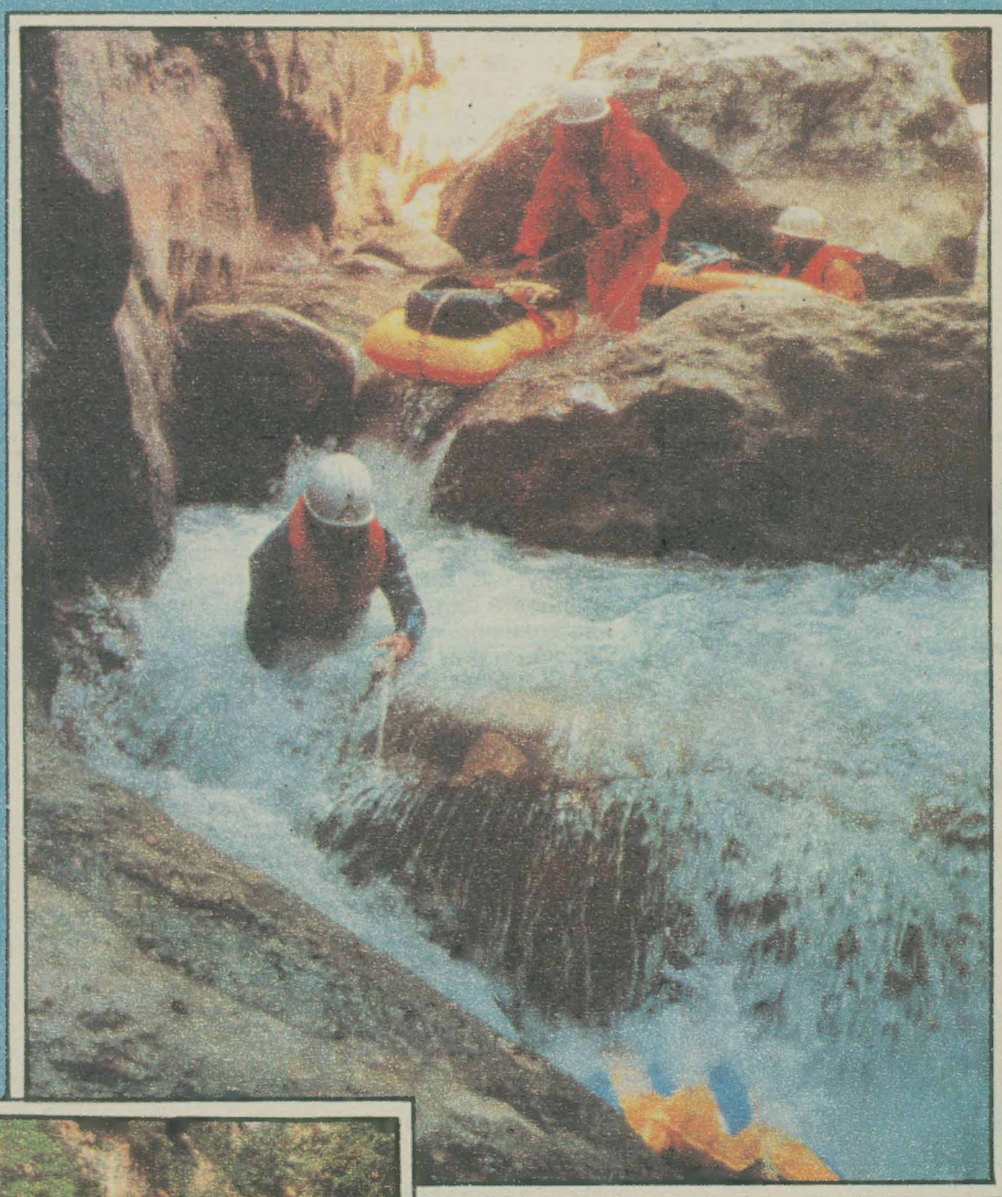
Десет часова касније – заслужени предах. Трећина кањона Горга Негра је савладана. И снимљена. Док из ранчева ваде конзерве с храном, покушавају да се нашале. Али, све је прилично неуверљиво. Потпуно су исцрпљени, мишићи су им болни и тешки.

Следећи дан (1. јун) сви очекују с нестрпљењем. Пред њима је водопад висок 35 метара који је уједно и најтежи у читавом кањону. Да би што боље снимио силазак, Тонели се зауставља изнад водопада. У међувремену Пренс и Сула без тешкоћа стижу до дна кањона. Тонели примећује да Мешу смета опрема – не може да успостави равнотежу. Упркос напору, Меш пада наглавачке у провалију. Одозго га притиска ранац. Конопац обавијен око врата почиње да га гуши...! У помоћ му прискаче Сула и у последњем тренутку пресеца уже. Сви су наједном схватили колико су сами и шта све може да их снађе.

На реду је последњи водопад кањона Горга Негра, висок око 15 метара; веома тешка препрека. У његовом првом делу вода се губи и избија неколико метара ниже – као да је избацује снажна црпка. У другом делу кањона вода пада с висине од десетак метара; шуми, хучи, пени, застрашујуће тутњи. Управо на овом месту два пута је избегнута несрећа. Прво се Реј откачио с конопца и пао на леђа (да вода није била довољно дубока да ублажи пад, остао би на месту мртав). Затим се Сула упетљао у помоћно уже и оно га је повукло под воду. Спасао се захваљујући својој сналажљивости – извукао је нож, пресекао уже и испливао на површину...

„Држите се још мало!" – узвикује Тонели. Пред екипом је још један кривудави теснац дугачак 200 метара. На његовом крају је водопад. Ту Алканадре разбија кречњачко брдо и ослобађа се кањона... Крај пута! Подухват је у потпуности успео. Тонели и његови другови само што нису почели да се онесвешћују од умора. Али, срећа што су успели, враћа их на ноге.

Стиже помоћна екипа – са храном и пићем. Врућина је несносна, али дружина креће даље. Улази у други кањон звани Баразил. Иако је краћи од осталих, јасно је да неће бити и проходнији. Водопади се нижу један за другим. Вода је још немирнија, препуна вртлога. Људи повремено нестају у пени...

Пре уласка у последњи кањон Пеонера, решили су да мало предахну. Један дан биће довољан да поврате снагу. Следећег дана (5. јун) борили су се с препрекама свих врста. Умор и душевна напетост готово да су им одузели последњи грам снаге...

Д. ВАРАГИЋ

КАКО ТО РАДЕ У АМЕРИЦИ

МОРАШ ПРЕКИНУТИ!

ДЕЈВИД ТОМА, ПОЛИЦАЈАЦ ИЗ ЊУЈОРКА, ДУГО ЈЕ БИО ИНСПЕКТОР У ОДЕЉЕЊУ ЗА БОРБУ ПРОТИВ НАРКОМАНИЈЕ ЊУ ЏЕРСИЈА. ТЕКСТ СЕ ОДНОСИ НА МЛАДЕ КОЈИ ПУШЕ МАРИХУАНУ И ЊИХОВЕ РОДИТЕЉЕ.

Многи стручњаци дуго су оклевали пре него што су осудили марихуану (хашиш) сматрајући је чак мање опасном од дувана или алкохола. Тек 24. јула 1981. Лекарско друштво Америке објавило је: „Нема никакве сумње да је марихуана опасна дрога. Она напада мозак. Ако се узима редовно, изазива озбиљне сметње у психичким функцијама, негативно утиче на сазревање личности и емотивни развој, нарочито код младих."

Гледајући годинама како дрога уништава младе, чак и децу, одлучио сам да кренем у борбу против ње. Ово је моје искуство како да родитељи препознају да ли им дете пуши марихуану.

Иза затворених врата

Није нимало лако открити пуши ли неко марихуану: док се алкохол осети по мирису, узимање хероина препознаје се по траговима игле, пушача марихуане, бар на први поглед, ништа не одаје. Зато је потребно пажљивије посматрање понашања... При том се млади, наравно, труде да се што боље прикрију. Како знају шта њихови родитељи мисле о марихуани, избегавају их на све могуће начине и највећи део времена проводе у својој соби или код „пријатеља". Потпуно прекидају с друговима који не пуше марихуану, а са новима се, кад им дођу у кућу, затварају у своју собу и пуштају плоче. Постепено се запуштају, прекидају да се купају, мењају одећу.

Млад човек који редовно пуши марихуану по правилу је мање зрео од својих вршњака који не пуше. Не интересује га шта се догађа око њега, не занима га спорт, изласци, напушта хоби. Школа за њега губи сваки смисао. Заправо, он више не мисли ни о чему другом већ о следећем „џоинту" – цигарети. Равнодушан је, није у стању да организује своје време, не може да предвиди шта ће радити следећа два сата, а камоли да размишља о некој даљој будућности.

Осим тога, сваки час упада у сукобе, лако се наљути, свађа се, ако вози аутомобил постаје опасан по околину. Организам му је неотпоран на болести, често се жали како му није добро, осећа болове у рукама и ногама, израз лица му је укочен, очи су му црвене и осетљиве на светлост, зенице често стакласте. Марихуана је веома опасна за плућа и дисајне органе, они који је пуше шиште док дишу, кашљу, имају болове у грудном кошу.

Ако сте све ово приметили у својој кући, а уз то ваше дете почне нагло да мења расположење, па из претеране веселости запада у крајње мртвило, знајте да нешто није у реду.

С којим правом се мешаш?

Дрога је, између осталог, и скупа. У почетку је млади позајмљују од „пријатеља", али једног дана мора доћи ред да је и ваш син или кћи купе. Мораће да затраже већи џепарац под изговором да им новац треба за књигу, свеску или спортску опрему коју ваше очи, наравно, никад неће видети. Из куће почиње да нестаје новац...

Ако у руци имате доказ да ваше дете пуши марихуану – цигарете, цигарет-папир, специјализовани часописи који подржавају дрогу, стакласте зенице – ставите му до знања да знате. Прва реакција – naљутиће се, чак побеснети: „С којим правом забадаш нос у моје ствари? Како смеш да претураш по мојим фиокама?" Тешко ћете му објаснити да нико не шпијунира своју децу из властитог задовољства и да је за њега боље да знате... Ако није „ухваћен на делу", порицаће. Немојте поверовати како те ствари припадају неком другом. У том тренутку он је спреман да каже све и свашта и обећа што год хоћете, само да вас скине с врата.

Оно што ви њему морате да кажете једноставно је и јасно. И реците му то тако да уопште не остане места за сумњу у вашу одлуку. На пример, овако: „Учинићемо све да те спречимо да узимаш дрогу, ма колико то било мучно и за тебе и за нас. Мораш прекинути!"

И љубав и мржња

Дете мора знати да га не обмањујете. Оно мора бити свесно да сте спремни да позовете родитеље његових другова и кажете им да се он дрогира и да сте одлучили да томе станете на крај. Учините све да га

Велика Британија: полиција пресеца канале

ДРОГА У ХЛАДЊАЧИ

ЛОНДОН (Танјуг) – Полиција је недавно на ауто-путу у близини Лондона запленила дроге у вредности од три милиона фунти. Био је то врхунац полицијске истраге која траје већ неколико месеци у току које је заплењено марихуане у вредности од 25 милиона фунти.

Хладњача данске регистрације зауставила се на ауто-путу и из ње су у један камион претоваривани сандуци с поморанџама како је „роба" и декларисана приликом уласка у Британију. Полицајци су их, међутим, чекали у заседи. Хладњача је праћена још са Средњег истока. У препаду који су извршили на превознике и утовариваче „поморанџи" ухватили су товар од тону и по марихуане. Ухапшени су учесници ове работе, али не само они. У дуго и вешто припремљеној операцији, названој „Шахист", дошло је и до препада на неколико кријумчарских пунктова у Лондону где је ухапшено двадесет особа. У тој акцији суделовало је око стотину полицајаца.

ОПАСНА ТРАВА

Хашиш на арапском значи трава, а добија се из западноиндијске конопље (Cannabis sativa var. indica), од пупољака, цветова и смоле коју ова биљка лучи. Из Азије и Африке употреба се пренела и у земље Латинске Америке где сасушено лишће мешају с дуваном и суше – то је марихуана. Иначе је хашиш (у жаргону – шит) 6 – 10 пута јачи од марихуане (у жаргону – трава).

одвојите од друштва с којим пуши „траву". Ако су и родитељи његових пријатеља такође забринути и покажу разумевање, најбоље је да се састанете и поразговарате како даље заједнички да наставите. Затражите помоћ и од професора: нека вас обавесте сваки пут кад добије слабу оцену или изостане из школе. Он такође мора знати да покушавате да сазнате ко му набавља дрогу и да сте спремни да га пријавите властима. Не дајте му да вози све док нисте сигурни да више не пуши, водите бригу о свакој пари коју му дате све док се комплетно не ослободи зависности од дроге. Ако му шта треба за школу, уредите да му ви то купите.

Сваког сата, дању или ноћу морате знати где се налази, нарочито с ким је. Не пуштајте га од куће док вам не да број телефона на који га можете позвати. Одредите тачно време кад мора да се врати кући и чекајте га. Претражите с времена на време његову собу да бисте били сигурни не крије ли негде дрогу или прибор...

Морам да вас упозорим да ћете своје дете тешко уверити у то како све то чините из љубави. Немојте се зачудити ако и сами у том истом периоду осетите мржњу према њему. Јер, кад види да је „ухваћен у замку", он почиње да вас мрзи, али такво понашање у највећој мери долази од дроге. Будите стрпљиви све док се не ослободи отрова из организма и зависности од њега. А за то је, под строгом контролом лекара, потребно пуних шездесет дана. Толико, наиме, треба времена да организам потпуно избаци отровне хемијске материје унете с дрогом и за све то време родитељ мора бити уз своје дете.

На крају, ево четири основна правила како да помогнете детету које се, пушећи марихуану, дрогира:

1. Нема говора о томе да ви пушите хашиш, а свом детету то браните.

2. Морате знати све о штетном дејству марихуане.

3. Ваше дете мора бити сигурно да га волите.

4. Наоружајте се безграничним стрпљењем.

5. И, наравно, никад га, никад, не напуштајте.

Шта о овој поруци мисли познати лекар

ПРЕПРОДАВЦИ ЈЕ НУДЕ БЕСПЛАТНО

ПУКОВНИКА ДР СТЕВАНА ПЕТРОВИЋА, КОЈИ СЕ ДУГО БАВИ ЛЕЧЕЊЕМ МЛАДИХ НАРКОМАНА, ЗАМОЛИЛИ СМО ДА КАЖЕ СВОЈЕ МИШЉЕЊЕ

Треба писати! Поготову млади треба да знају шта их чека ако улете у игру која безазлено почиње уз димове марихуане или хашиша. Јер, наркомани најчешће и почињу свој црни стаж пушећи марихуану: епидемија наркоманије код нас кренула је 1965. управо марихуаном. То је она генерација коју данас десеткује хероин...

Марихуана није нимало безазлена, опасна је већ сама по себи, а уз то је и одскочни камен за теже дроге – „трава" убрзо постаје за њих преслаба и млади, тражећи јаче доживљаје, прелазе на тешке дроге. LSD кокаин, хероин. По светским статистикама, сваки пети од оних који почну да пуше марихуану или хашиш, касније стигне до опијума и хероина!

То да се наркоманија започиње марихуаном најбоље знају препродавци дроге који је у почетку нуде чак и бесплатно. Кад се створи зависност, почињу да уцењују. Деца, јер то су често заиста деца од 10–12 година, уплашена претњама свих врста, морају у криминал како би дошла до новца за дрогу. А то растурачима доноси стоструку добит – док једна цигарета марихуане стаје 20–30 старих хиљада, грам хероина кошта 800.000 старих динара!

Алкохол опаснији!?

Заједно с марихуаном увезли смо и једну предрасуду: наводно, „трава" је мање опасна од алкохола... У САД постоји читав покрет који навија да се одобри пушење марихуане, а многе чувене фирме сваке године, поред дувана на стотинама јутара сеју марихуану очекујући да ће је закон „најзад" одобрити. У јесен је спаљују, али ће је идућег пролећа опет засејати јер „морају да буду спремни за тржиште", то чини и конкуренција... Рачуна се да у САД преко 30 милиона особа пуши марихуану.

И код нас има поборника да се марихуана прогласи безопасном. Они су упорни у својим намерама иако постоје непобитни докази да дуже уживање доводи до психичких оштећења личности, утолико тежих и опаснијих што је особа млађа. Најтеже су последице код деце и у раној младости (13–16 година). Зато је добро да свако дете прочита овакав чланак и схвати да се кратке лажне илузије које у почетку може да пружи дрога касније скупо плаћају губитком здравља и живота. У финале игре с хашишом ускаче хероин. Од ове опасне дроге у свету се излечи свега 5 одсто. Због тога је порука нас лекара који имамо искуство са дрогом:

– Не треба је ни пробати!

Не као детектив

На поруку немам примедби. Мада се односи на САД, прича са дрогом свуда почиње слично. Можда бих са́мо приметио да онај део у коме Тома говори како родитељ сваког часа мора да зна, да прати, да претреса, може бити мач са две оштрице. Ја бих то мало другачије рекао: будите опрезни, али се не претварајте у детектива, ненаметљиво водите рачуна о томе где је, на који начин проводи слободно време. У противном, ако притиснете превише, код деце се може родити отпор и она често почињу да се понашају супротно. У томе и дрога, природно, има своју улогу.

Друго, полицајац, занимљиво, друкчије гледа на наркоманију него лекар. Ни Дејвид Тома се зато није много задржавао на лечењу, а оно је код пушења марихуане неопходно. Чак и ако неко престане да пуши, не значи да је „излечен" и да неће кренути наново. Јер, пушење марихуане је болесна навика.

Приредила: Вера Смиљанић

400 ОТРОВА

Са димом хашиша уноси се у организам више од 400 различитих отрова. Још се не знају све штетне последице које у себи носе ове хемијске материје, али и оно што нам је познато већ је довољно да се дигне коса на глави. Међу свим тим шкодљивим материјама постоји једна која управо изазива опојни ефекат због којег се марихуана и плаћа толико. Њено научно име је делта – 9 – tetrahydrocannabinol (THC). Он се задржава у масном ткиву, мозгу, јетри, бубрезима, жлездама с унутрашњим лучењем и гениталним органима, и доза коју садржи један једини „џоинт" остаје у овим органима три недеље до четири месеца изазивајући разне врсте поремећаја. THC разара памћење и способност за учење оних који нису у стању да прате било какво озбиљније размишљање или да схвате њену сложенију мисао.

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ЗА ЧИТАЊЕ НАГЛАС

МЕСТО ЗА ПАРКИРАЊЕ

Једног јутра у Њујорку пробудио сам се са зубобољом. Са сасвим обичном, ужасно болном зубобољом. Нешто ми у левој доњој вилици није било у реду, отекла је и болела.
Запитао сам тету Труду постоји ли у близини добар зубар. Тета Труда је знала тројицу, све у најближем суседству, што у Њујорку значи отприлике двадесет пет километара ваздушне удаљености.
Хтео сам да знам који је од та три зубара најбољи. Тета Труда је дуго размишљала.
– То зависи о много чему. Први има ординацију у Волстриту. Тамо све врви од новинара и репортера и ако неко успе да смести ауто одмах га интервјуишу. С твојом зубобољом не бих се у то упуштала. Други има директну аутобуску везу од куће до најближег паркинга, али није нарочито пријатан лекар. Препоручила бих ти да одеш доктору Блуменфелду. Он станује у сличној четврти малих кућа попут наше и увек наглашава у огласима да се тамо понекад може сместити ауто у некој споредној улици која није превише удаљена.
То је одлучило. Доња вилица ми је у међувремену толико отекла да више нисам смео губити време.
Узео сам кола стрица Харија и одјурио.
Није ми дуго требало да пронађем кућу доктора Блуменфелда. Нашао сам и споредне улице које је оглашавао у новинама, али места за паркирање, која је такође оглашавао, није било.

Паркирана са обе стране улице кола су била тако густо поређана да између њих ни игла не би могла пасти на земљу; запела би негде између спојених браника. Једно време кружио сам наоколо попут сателита који је излетео из путање.
Тада се догодило чудо. Видео сам га властитим очима. У ствари, видео сам чудо у почетном стадијуму: неки амерички грађанин отварао је врата свог паркираног аутомобила.
У тренутку сам се нашао поред њега.
– Да ли одлазите?
– Да ли... шта? Да ли одлазим? – није веровао својим ушима. – Господине, две сам године чекао на ово место и дочепао га се тек прошле јесени после урагана који је одавде понео све паркиране аутомобиле...
Тек тада сам приметио да је кров његових кола, као и осталих, прекривен дебелим слојем прашине. Ту, дакле, нема никакве наде.
Запитао сам га где бих можда могао наћи место за паркирање. Одговор који ми је изрекао после дугог размишљања чешкајући се по потиљку није обећавао ништа добро.
– Место за паркирање... мислите ли **слободно** место за паркирање? Кажу да их још понегде има у Тексасу. Не заборавите да се број аутомобила у Америци сваке године повећава за око 15 милиона, а дужина аутомобила за неких двадесет пет сантиметара. Према последњој Галуповој анкети, осамдесет три одсто становништва сматра да је проблем паркирања највећа животна стрепња. Само једанаест одсто боји се атомског рата.
Рекавши то извукао је из пртљажника мопед и сео на њега а да при том ауто није ни закључао.
– Хеј! Нисте закључали кола! – повикао сам за њим.
– Зашто? – одговорио је. – Данас више нико не краде кола. Где би их паркирао?
Мој зуб терао ме даље, али то је очигледно било сасвим бесмислено. Где год погледаш паркирани аутомобили један до другог, а тамо где нема аута табла с натписом „Од почетка јула до краја јуна паркирање је забрањено" или „Забрањено паркирање од 0 до 24 часа, недељом и празником од 24 до 0 часова". Тамо где нема ни аута ни табле без сумње је ватрогасни хидрант ком се у Америци под претњом највише казне и затвора не сме прићи чак ни кад избије ватра. У једној, нешто удаљенијој улици нашао сам натпис да је ту дозвољено паркирање 7. августа између 15 и 16 часова. Већ сам озбиљно почео помишљати да сачекам тај датум, али мој зуб се томе успротивио.
Најзад ми се учинило да ми се срећа насмешила. Пред неком великом зградом угледао сам празан простор, очигледно намењен паркирању, са следећим натписом: „Бесплатно паркирање за наше муштерије". Муњевито сам зауставио кола и изашао. Следећег тренутка неко ме шчепа за раме, а тренутак касније нађох се на столици у канцеларији неког осигуравајућег друштва.
– Добар дан, господине – поздрави ме човек за писаћим столом. – На колико времена?
– Сат и по, отприлике.
Службеник осигуравајућег друштва прелиставао је ценовник.

– Најмање што за деведесет минута можете да добијете је осигурање против пожара и туче на 10.000 долара.
Објаснио сам му да су кола већ осигурана.
– То сви кажу. Међутим, то не можемо узети у обзир.
– А ја не могу узети осигурање на 10.000 долара.
– Онда морате склонити кола.
– Онда ћу склонити кола.
Преко пута осигуравајућег друштва био је биоскоп, а иза биоскопа велики паркинг. На њему је било много великих аутомобила, испред њих велики сатови за паркирање, највише до шездесет минута. Људи су непрестано истрчавали из биоскопа, убацивали новац у сатове, и брзо се враћали.
Пред сумрак ми је нестало бензина. Одвезао сам ауто на бензинску станицу и док су га пунили бензином отишао сам у WC. Тамо сам скочио кроз прозор, провукао се кроз неки ров, доспео у складиште, искрао се на задња врата и нашао у тесном тамном простору у ком се осећао смрад коже. Била су то моја кола која су искусни продавци бензина тамо преместили.
Њихов злобни смешак дубоко је повредио мој оријентални понос.
– Шта још можете учинити на колима? – упитао сам. – Чујете ли!
Одговарали су брзо и прецизно:
– Мењање уља – десет минута.
Преглед кола – пола сата.
Лакирање – Један сат.
– Обојите га светлозелено и замените уље.
Истог тренутка упутио сам се у смеру Блуменфелда. Кренуо сам оштрим темпом јер је на цедуљи коју су ми на бензинској станици стрпали у руку јасно и прецизно писало: „Не преузмете ли кола тачно у уговорено време, односно у року од једног сата и десет минута" (ово је било уписано руком), „спалићемо их у нашој у ту сврху посебно конструисаној пећи".
Како већ дуго нисам тренирао, убрзо ми је, на жалост, понестало даха. Кренуо сам аутобусом и на последњој станици узео такси. Кад сам стигао доктору Блуменфелду, већ је прошло четрдесет два минута па сам истог тренутка морао да се вратим. Стигао сам у часу кад су се радници спремали да излију прву канту керозина на мој светлозелени ауто.
Остала ми је још само једна могућност за коју сам се и одлучио: одвезао сам се властитим колима пред кућу зубара Блуменфелда и уз тресак ударио у стуб уличне расвете. Као препорођен изашао сам из олупине и упутио се у ординацију.
Управо кад је Блуменфелд завршио посао зачуло се како неко одоздо љутито труби. Погледао сам кроз прозор и спазио возача који је стао тик иза мог аута. Одјурио сам доле. Други пацијент доктора Блуменфелда дочека ме бесно дахћући.
– Слушајте шта ви себи умишљате? Зар ви мислите да је овај стуб само ваш?
Морао сам да му дам за право: чак и у Америци само најбогатији међу најбогатијима могу себи да приуште луксуз да поседују властити стуб уличног осветљења за паркирање.

Ефрајм Кишон

ЈЕДЕТЕ ЛИ МРАВОЈЕДЕ?

ДОПИСНИК „ПОЛИТИКЕ" ПИШЕ О ЈЕЛИМА О КОЈИМА РАНИЈЕ НИЈЕ НИ САЊАО.

У Кантону, где је популарна узречица да се од животиња једе „све што трчи, лети или плива", постоји посебан ресторан у коме се могу поручити претежно јела од змија. Конобар вам доноси кавез са живим змијама на увид и – пошто сте се на основу јеловника, који је пун сликовитих имена, одлучили које ћете јело јести – пред вама дере копрцавог гмизавца. Рецимо да сте се одлучили за јело које се зове „борба тигра и змаја". После извесног времена добићете пикантно, у поврћу лепо распоређено, јело од змијског и мачјег меса. „Тигар" је у јеловнику мачка, а „змај" змија. Асоцијација није баш превише далека, зар не?

Комади змијског меса у оваквом јелу подсећају на колутове лигњи, али су мање жилави. Мачје месо је одвојено од костију, ситно исецкано и тако зачињено разним сосовима да нисте сасвим сигурни шта једете, али је укус неспоран, особито ако не знате шта су вам сервирали.

Кинези су у праву да се може јести све што „трчи, лети или плива", под условом да немате предрасуда. Они гарантују за укус и изглед јела. У јужној провинцији Хунан су нам једном послужили нешто што је по изгледу подсећало на нашу јагњећу сарму у марамици. Готово да смо се дали у потрагу за сличностима између две кухиње, кад су нам домаћини поносно саопштили да управо уживамо у великом локалном специјалитету – корњачи.

Сласти морског краставца

Јести морске краставце није никакав посебан гурмански домет – њих, најчешће са шунком, сервирају и на свечаним банкетима. Наши дипломати су поверљиво кинеским куварима скретали пажњу да се, у време посета југословенских делегација, ако је могуће не служе морски краставци, јер се код нас не једу, али су апели увек остајали без правог одзива: мајсторима чувене кухиње се не говори шта ће послужити угледним гостима, они сами најбоље знају шта ће их најбоље представљати.

Ако сте препознали морски краставац, па вам се евентуално није допао (укуси су, ипак, различити, а постоји доста распрострањено схватање да човек заправо највише воли она јела која му је мајка у детињству спремала), тешко да ћете у царским колачима у ресторану у пекиншком парку Бејхај, које је обожавала последња кинеска царица Ци Си, препознати – брашно од грашка.

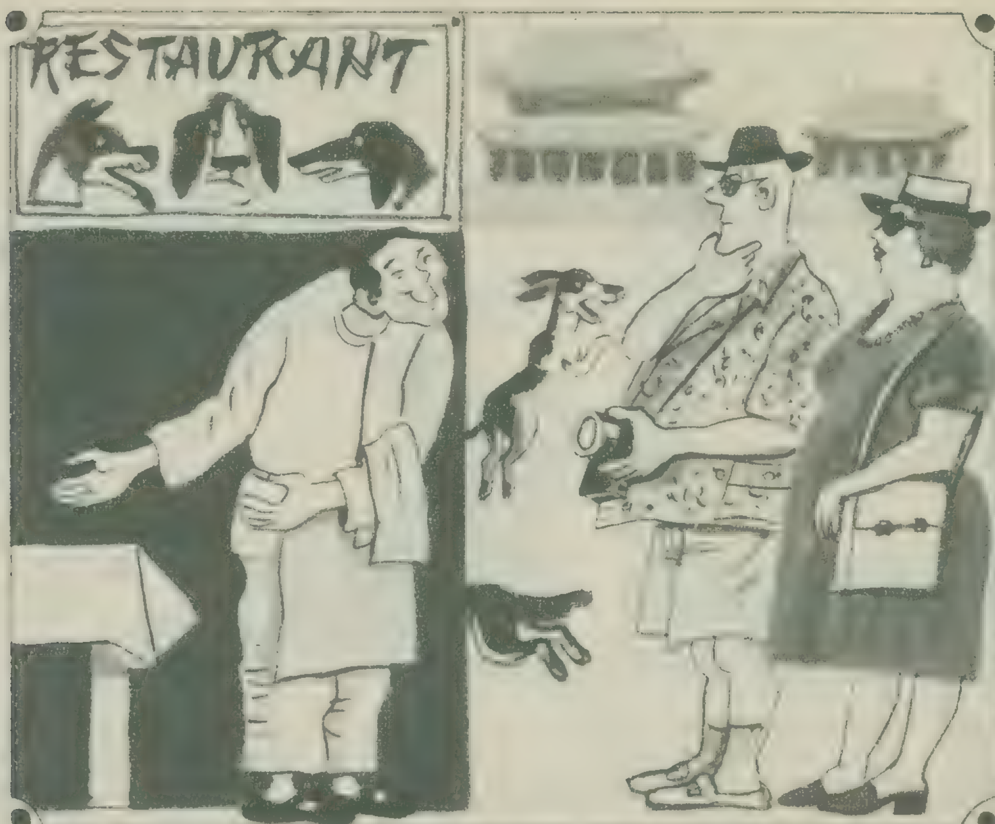
Ластавичја гнезда и ајкулина пераја служе се најчешће као супе између два тежа јела. Такав избор, особито ако тражите ластавичја гнезда, подразумева дубљи џеп. Слично је и са медвеђом шапом. То изузетно укусно и скупо јело још се може наћи у специјализованим ресторанима у Шењангу, на североистоку Кине, али га морате поручити бар 48 часова раније.

Са псећим месом ствар је једноставнија: у самом Пекингу има неколико посебних, најчешће корејских, ресторана у којима се, особито у зимским месецима, служе јела од посебне врсте паса. Једно такво добро јело подсећа на говеђи гулаш, само су комади меса мало црвенији. (У Кореји, где се највише једе псеће месо, пси се туку, обешени наглавце, да би им се крв улила у месо пре клања.)

Да је шандунска свила широм света чувена многима је познато. Мање се, међутим, зна да се у Шандунгу и још неким провинцијама у околини Шангаја једу и свилене бубе. Оне су, наравно, пуне протеина и најчешће се спремају тако што се добро, док не буду реш, прже на врелом уљу. Кинески писци помињу да су раднице, које су некад радиле у свиларама, плаћане понекад и у натури – ларвама свилене бубе.

Многима су остале у сећању кинеске кампање уништавања врабаца из половине педесетих година. Врапци, који су тада представљали велику напаст на житним пољима, уништавани су тако што су препадани бубњевима и таламбасима. Из страха, они нису слетали, већ су

од исцрпљености падали на земљу као камење. Недовољно исхрањени Кинези су их, наравно, хватали, пекли и у сласт јели.

Како врапце убацити у кљун

После тих општих кампања врапци су били знатно потамањени, што је пореметило биолошку и еколошку равнотежу, па је Кина касније морала чак, у тајности и да увози ту врсту корисних птица. Али, јела од врабаца су одвајкада била кинески специјалитет. За време посете председника Тита Кини, у септембру 1977, на свечаном банкету у Шангају – једном чуду кинеских кувара с петнаестак јела, међу којима је био и сладолед из којег је избијала ватра – сервирани су и реш-печени врапци. Били су врло укусни и јели смо их с костима.

Кина је велика и у њој живи, поред ханске нације, и 56 националности које, разуме се, имају своје специјалитете. Мене је највише занимало шта ћу моћи да једем на Тибету. Биле су то, пошто сам тражио да пробам све, куглице од овсеног оштрог брашна справљене у млакој води с нешто јаковог (бојим се ужеглог) маслаца. Није ми пријало. Али је зато јаково густо кисело млеко било изврсно.

Постоји и једна стара прича која каже да су Кинези умели чак да једу мајмунски мозак. Наводно, мајмуну би глава одоздо била уклештена у нешто што личи на дубак. Пошто би се теме обријало и врх лобање одсецао оштрим потезом ножа, мозак би се јео, засољен и побиберен, сребрним кашикама. Ја никада, у току десетогодишњег боравка у Кини, нисам на тако нешто наишао, нити сам срео било кога од Кинеза ко је јео мајмунски мозак. Али, сами Кинези тврде да су се такве ствари догађале у прошлости и у томе виде посебну облапорност и настрану склоност врхунских мандарина царске Кине.

Говедина у сосу од остригa или свињско месо припремљено на рибљи начин (чудних ли мешавина!) можда ће вас обесхрабрити док очима прелећете преко јеловника. Наравно, грешите. Таква јела су честа у сваком угледнијем кинеском ресторану и веома су укусна.

Јело над јелима

Свака кинеска провинција има своје специјалитете, али би се могло говорити о три-четири главне кинеске кухиње. Кантонска кухиња, о којој се највише зна у свету, по правилу је слатко-киселкаста. У Сечуану преовлађује љута изврсна храна, ако имате стомак који може да вари камење. На северу се више једе тесто, а на југу пиринач.

Пекинг је славан наравно и по пекиншкој патки. То је посебна врста патке која се кљука неколико недеља и коље пре него што пређе тежину од три килограма. Патка се пече на температури од 270 степени на ужареном угљевљу од воћног дрвета (које даје добру ватру и слаб, али зато мирисан, дим). Према рецепту из династије Минг (од 14. до 17. века), који користе чувени пекиншки посебни ресторани, у патку се, испод коже, подлива посебна течност како би се она истовремено и пекла споља и динстала изнутра. Та течност, са мешавином зачина која је кулинарска тајна, касније се претвара у врло укусну супу. Иначе, патка се сече на танке комаде и једе са празилуком, претходно умоченим у сос од нарочито припремљеног брашна и соје, увијена у палачинку или стављена у земичку са запеченим сусамовим семенкама.

Најнеобичније јело које сам ја пробао (а имао сам прилику чак да једем и алге и скакавце у виду неке пасте којом се облажу резанци) било је месо мравоједа. То се десило на јужном острву Хајнан и мравоједи нису били обични, него изузетни – хранили су се само белим мравима.

Та хајнанска посластица служена је на свечаном банкету и личила је, на великом пладњу, на модлом обликован округли колач, прављен с много смисла за лепо, усред ретког и племенитог поврћа. Месо је било браон боје и лако се одвајало у геометријски правилне лиснате комаде. Било је изврсно и ја сам мислио да једем неку посебну врсту велике меснате печурке, каквих у Кини има много, све док ми домаћини нису скренули пажњу да доживљавам историјски редак тренутак: мравоједа који се хране белим мравима баш нема много ни за чудеса кинеског кулинарства.

Било би неправедно ако бисмо, у набрајању ових ретких јела, изоставили соју. Кинези слабо пију млеко, али протеин налазе у соји, од које се прави „сојин сир", а – у савременој индустрији – и много шта друго. Добро спремљено месо од соје тешко је разликовати од правог меса, а у једном вегетаријанском ресторану у пекиншкој четврти Сидан већина јела од поврћа – била по укусу риба, живина или свињетина – имају за основу соју.

Чудне су понекад људске склоности кад је храна у питању. Кинези, и поред свих ових необичних специјалитета који су њихову кухињу направили, уз француску, најславнијом на свету, имају обичај да оброк заврше чинијом обичног, на пари куваног, пиринча. То је нешто као посебно гурманско уживање, као кад бисмо ми оброк засладили корицом добро печеног свежег хлеба. На крају се поједе, а понекад и попије, супа. Поспешује варење, а пошто је послужена у истој чинији као и сва претходна јела – вероватно олакшава домаћици муке с прањем посуђа.

Драгослав Ранчић

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

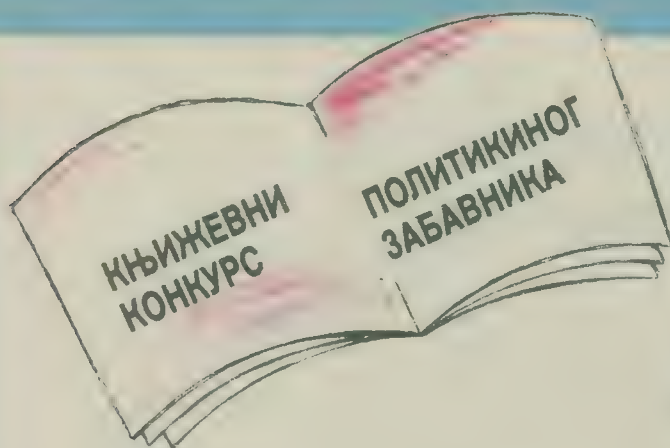

ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ

Од овог броја „Политикин забавник" вас позива да учествујете у великом наградном књижевном конкурсу „Одабери своју пустоловину". „Забавник" ће објавити **шест** одломака из шест пустоловних романа библиотеке „Одабери своју пустоловину" које је ових дана издала „Народна књига".

Овај књижевни конкурс има шест кола. У сваком од њих ће бити додељене по: једна прва, десет других и једна трећа награда. Поред тога предвидели смо и специјалну награду за школу чији ученик освоји прву награду. У свих шест кола биће додељено 78 вредних награда. Најбољи радови ће бити објављени у „Политикином забавнику". Сарадња ће бити добро плаћена. Пре свега, прочитај одломак првог романа.

ПОДЗЕМНО ЦАРСТВО

Кратак садржај: Експедиција Института за национална истраживања у Вашингтону креће на Гренланд у потрагу „за бездaном пукотином". Вест о постојању „безбедне пукотине" послала је радио-везом, пре више од годину дана, поларни истраживач др Вера Вивалди. Њој се одмах после тог чудног открића изгубио сваки траг. На Таону, једном од гренландских глечера, експедиција открива Бездану пукотину али том приликом страда цела екипа. Само **ти**, игром случаја, успеваш да се спасеш. Била су **ти** потребна три месеца да се опоравиш од доживљене трагедије и последица хипотермије (смрзавање). Тада те посећује др Брукнер и предлаже да с њим поново кренеш до Бездане пукотине. Упорно одбијаш његов предлог све до момента када ти наговештава да је то једини начин да евентуално пронађеш и спасеш своје пријатеље.

ПУТОВАЊЕ У СРЕДИШТЕ ЗЕМЉЕ

Одломак из романа

„Професоре Брукнер, рачунајте на мене!"

„Добро", каже он, „овог пута бићемо знатно боље опремљени. Стављена су нам на располагање и два хеликоптера. Један ће превести нашу групу научника и техничара. Други ће носити верткрафт, капсулу на ракетни погон, посебно конструисану за ову мисију".

Три недеље касније ухватиш себе како опет зуриш у Бездану пукотину.

„Изгледа ужа него прошли пут", приметиш.

„Да", каже Брукнер, „глечер се помера метар годишње. Неће дуго проћи и пукотина ће се потпуно затворити".

Док ти и остали чланови групе стојите на безбедној раздаљини, професор обазриво прилази ивици пукотине. У руци држи дугачак инструмент који емитује све убрзаније тик-такање.

„Не прилазите преблизу!" вичеш.

„Доиста". Брукнер се врати неколико корака. „Мислим да знам шта се десило Ларсену, Смиду и Вивалдијевој".

Налазите се пред средиштем земље

„Шта?"

„Таласи силе теже који допиру из средишта Земље пореметили су простор – време довољно да их повуку унутра". Професор погледа твоје збуњено лице. „И тебе", додаје. „Увек сам подозревао да закони физике морају бити другачији у близини црне рупе. Сад имају доказ!"

„Шта то значи?"

Професор се осмехује. „То значи да је унутрашњост Земље – почев од дубине од 1.300 километара – шупља".

„Али какве то везе има са црном рупом?" питаш Брукнера.

Професор застаје да би напунио лулу. „Као што сам објаснио у објављеном тексту своје теорије, пре више од милијарду година мајушна црна рупа се углавила у средиште Земље. У себе је усисала унутрашњост Земље – све осим коре и омотача – оставивши Земљу шупљу попут издубљене бундеве. То је оно што нам казују подаци о сили теже".

„Па где је онда Подземно царство?"

„То је цела унутрашња површина Земље. И ако би стао тамо и погледао увис, видео би црну рупу. Изгледала би сасвим као Сунце, само што би била потпуно црна".

Професор Брукнер припали лулу и настави: „Нисам очекивао да ћу предузети ову мисију бар још неколико месеци. Само сам планирао да истражим пукотину и испробам верткрафт, али пукотина се убрзо затвара. Морам се данас спустити. Иначе може бити затворен пут за повратак. Има ли добровољаца да пођу са мном?"

Један за другим, чланови екипе одмахују главом.

Брукнер се коначно окреће према теби. „Дакле?"

Оклеваш. Не желиш да ризикујеш живот. Али ово би могла бити једина прилика да нађеш своје изгубљене пријатеље.

Знаш да су изгледи да преживиш експедицију мали. Чак и да се безбедно спустиш у Бездану пукотину није извесно да ће верткрафт бити у стању да вас поново изнесе напоље. Ипак, то ти је једина прилика да нађеш изгубљене пријатеље и истражиш нови свет.

Стиснеш зубе и укрцаваш се. Професор седа крај тебе.

Сада читај напомене, оне су на следећој страни.

ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ

НАПОМЕНЕ:

Наши читаоци имају две могућности:

Прва могућност: ако сте се саживели са јунацима романа „Подземно царство" (одломак сте прочитали) ставите се у положај главног јунака и учествујте у његовој пустоловини. Напишите шта ви осећате, шта бисте ви учинили, можда ви знате излаз.

Друга могућност: опишите једну своју пустоловину, доживљену или измишљену.

У оба случаја ваш текст не сме да буде дужи од две куцане странице на машини (једна страница 25 редова).

Сви наши читаоци, и они који прибегну првој или другој могућности имају права и позвани су да учествују у књижевном конкурсу.

ПОСЕБНО УПОЗОРЕЊЕ!

ШТА СЕ МОЖЕ ДОБИТИ

ПРВА НАГРАДА – ВЕЛИКА ИЛУСТРОВАНА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА СВЕТА у четири тома.

ДРУГА НАГРАДА – ДЕСЕТ ЧИТАЛАЦА ДОБИЈА ПО ДЕСЕТ КЊИГА.

ТРЕЋА НАГРАДА – БИБЛИОТЕКА „ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ" (6 књига)

СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА ЗА ШКОЛЕ – ДВЕ БИБЛИОТЕКЕ – „ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ" И „ЗВЕЗДАНА СТАЗА" (по 6 књига)

ЖЕТОН ЗА ПРВО КОЛО

САД ПРОЧЛИТАЈ ПОСЕБНО УПУТСТВО, ИМА НЕШТО ЗА ТЕБЕ!

Сваки читалац, (без обзира да ли учествује у конкурсу), који у књижару „Народне књиге" донесе овај жетон или га пошаље пошто на адресу: „Народна књига", Тадеуша Кошћушка 82, 11000 Београд, кад купи девет књига десету добија бесплатно. Књиге, уз специјални попуст можете изабрати по списку који ћете наћи у овом „Забавнику" на страни 34.

КУПОН БРОЈ 1

Име и презиме ____________________

Улица и број ____________________

Поштански број и место ____________________

Овај купон исеците и залепите на полеђини рада.

Текстове за конкурс можете слати одмах после објављивања сваког кола, али најкасније до 10. новембра 1984. године. Специјални жири прегледаће све присплеле текстове и прогласити добитнике.

На купону који објављујемо у сваком колу читко упишите своје име, презиме, улицу и број, поштански број и место, исеците га и залепите на полеђини свог рада и пошаљите на адресу: „Политикин забавник", Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124.

ПЕЋИНАРИ

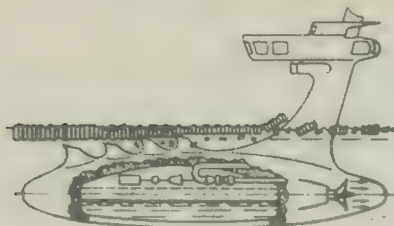

НОВИ ПРЕДСКАЗАТЕЉ ЗЕМЉОТРЕСА

Шта све не чине нафташи да би искористили нафту која се уобичајеним методама никако не може докраја извући из бушотине. И црпу воду пумпама, и убацују разна хемијска средства па чак и пале изворе. Ниједан од ових поступака није много скуп, али се читава ствар не исплати: у наслагама под земљом понекад остане и целих педесет процената нафте...

Нове путеве отварали су – земљотреси. Први пут је то примењено 1969. Једна бушотина у близини совјетског града Грозног данима се „понашала" чудно. Однос воде и нафте или како то нафташи зову разводњеност – без икаквог разлога нагло је почео да се мења: 64, 75, 83, 91 процената воде. На крају је десетог дана нафта потпуно нестала, увис је шикљала чиста вода! Рад на бушотини морао је бити обустављен. Исте ноћи догодио се земљотрес чији се епицентар налазио свега 60 километара од налазишта нафте. Случајност? Не, кажу стручњаци из Института за Земљу Совјетске академије наука, нипошто случајно. Снажни таласи који се простиру из зоне жаришта пре земљотреса на различите начине утичу на однос нафте и воде. Отуд се пре разорних потреса проценат воде у бушотинама увек мења. Није ли то начин не само да се предвиђају земљотреси него и знак за нови начин коришћења изворишта.

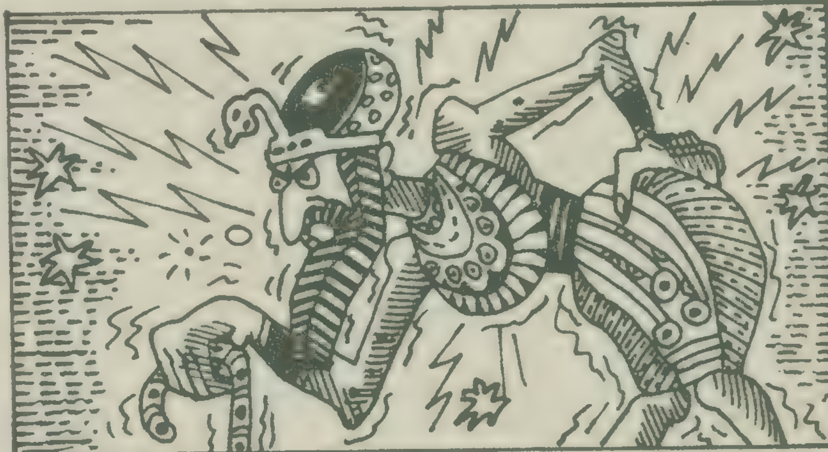
ЛОМЉЕЊЕ ЛЕДА ОДОЗДО

Постоје разни ледоломци: с дизел-моторима, атомски... Па ипак, енергетска револуција мало је изменила не само облик ледоломца већ и његов принцип рада. Атомски ледоломац пропиње се на ивицу леда и ломи га својом тежином. Тако раде и речни, и језерски и морски ледоломци. Зато су бродови за пробијање леда и грађени тако да имају чврст и тежак прамац.

Недавно је совјетски проналазач В. Пикуљ предложио потпуно нов тип ледоломца који ће, за разлику од свих досад познатих, бити – подводни. Његова конструкција и облик потпуно су нови. Највише личи на подморницу с циновским перископом који клизи по белом леденом покривачу. Изнад леда се налази само командни мост у коме је капетан, затим кајуте морнара и стројарница. Све остало је под ледом. Део изнад леда, повезан је с оним јаким челичним „ножем" који углавном и ломи лед. У томе му помаже зупчасти хрбат подводног тела ледоломца који по Архимедовом закону, одоздо притиска на лед масом од рецимо 20 хиљада тона.

БИБЕР У ФАРАОНОВОЈ ГЛАВИ

У последње време мумија фараона Рамзеса II налазила се у париском Музеју човека где су је врхунски стручњаци прво испитивали, а онда и рестаурирали. Кад су, користећи најсавременију технику, коначно завршили посао, издали су занимљиво саопштење.

Рамзес II умро је кад му је било више од деведесет година. Патио је од многих болести, а најтежа је била спондилоза (окоштавање) која му је онемогућавала кретање и због које је стално држао погнуту главу. Имао је и кварне зубе - стручно речено мучио га је каријес. Умро је, међутим, од бубуљице на подбратку која се загнојила и довела до тровања крви.

Још једна новост. До сада се сматрало да је, још у прошлом веку, Рамзесово срце извађено из мумије и упућено у Лион на проучавање. Најновија истраживања показала су да то није тачно: фараоново срце пронађено је тамо где му је и место – у грудном кошу. Да би што боље заштитили лобању и грудну дупљу стари Египћани су их напунили зрнцима обичног – црног бибера.

СПАСИТИ ДЕВОЈЧИЦУ

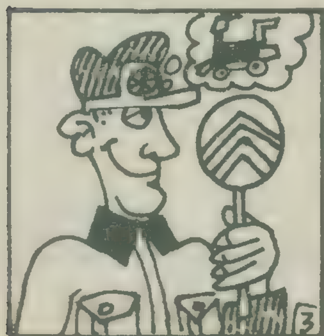
У Дечјој болници у Питсбургу пуних шеснаест сати трајала је операција пресађивања срца и јетре девојчици која има само шест година. Замена јетре била је по, мишљењу лекара, крајње неопходна због високог степена холестерина у крви који је последица једне ретке наследне болести. На пресађивање срца хирурзи су били принуђени пошто „старо" није могло да издржи операцију јетре.

За сада се зна само то да се девојчица, чије име није објављено, добро осећала после операције.

ЖИВОТ НА МАРСУ, СТОТИ ПУТ

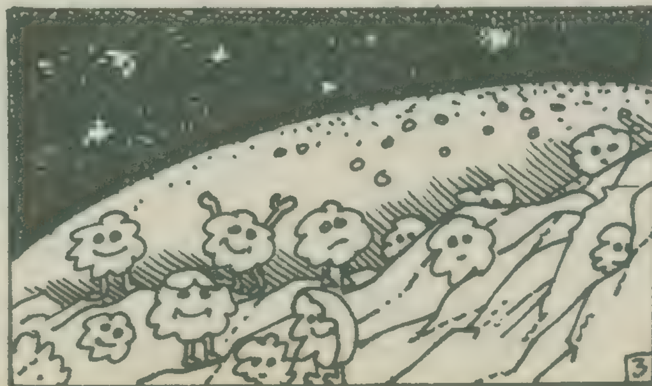
Мада живот на Марсу још није пронађен не значи да га тамо и нема, сматра западнонемачки биолог др Фридман. Основ за ову своју тврдњу пронашао је познати научник у – Антарктику, тачније колонији микроскопских лишајева. Живе у стенама пешчаника и при том се никад не појављују на површини камена. Доктор Фридман претпоставља да су услови на шестом континенту умногоме слични Марсовим. „Ако су лишајеви нашли уточиште и успели да се прилагоде суровој клими Антарктика, онда живи организми – сматра он – могу постојати и у Марсовим стенама."

ВОЗ ДУГ СЕДАМ КИЛОМЕТАРА

Ових дана Јужном пругом Совјетског Савеза, тачније на деоници Основа–Варожба, прошао је најдужи воз на свету који је био састављен од 440 вагона. Дужина му је износила око седам километара, а вукло га је пет локомотива укупне снаге 29.250 KS! Композиција је била тешка 33.500 тона. Чему овакви рекорди, питаће неко, има ли какве користи од њих?

И то какве: прво, роба која се превози јевтинија је а штеди се и све скупље гориво. А кад се прави композиција, овако велика композиција од неколико возова, ослобађају се за друге послове бар три локомотиве...

ДЕВОЈКА С ГИТАРОМ

¡ЖИВОТ ЈЕ ПРИЧА – ПРИЧА ЈЕ ЖИВОТ!

ЈЕДНО ПРОПУШТЕНО СЛАВЉЕ, ЈЕДНО СЛУЧАЈНО ПОЗНАНСТВО, НЕОЧЕКИВАНО ВЕСЕЉЕ И ВЕЛИКА ТРАГЕДИЈА – СВЕ У ЈЕДНОМ ДАНУ!

Било је око петнаест часова кад се Слободан упутио ка бифе-колима на крају композиције нишког брзог воза који је грабио ка Београду. Узео је једно мало пиво и сок за „девојку с гитаром". Још је није питао за име: далеко је Београд. Лепо му је што је срео ту витку плавушу која тако вешто пребира по жицама гитаре и пева сетне песме.

Да би утолио жеђ, почео је да пије надушак. Дан је био невероватно топао за март. Отпио је пола боце кад је воз нагло закочио. Њих петорица за шанком нашли су се на поду.

У вагон-бифеу гласно мисле како машиновођа није на време приметио црвени сигнал и да је зато нагло укочио. Слободан је дохватио пиво и сок и похитао ка свом вагону (другом од локомотиве).

На прелазу између четвртог и трећег вагона стао је као укопан. Вагон испред њега претурен на бок. Прва два, заједно с локомотивом, потпуно смрскана – висе над понором! Пруга у дужини од двадесетак метара једноставно се сурвала у провалију. Доле је Јужна Морава, мутна и набујала од последњих киша. Допиру крици и запомагања. И из смрсканих вагона чују се јауци: у једном од њих је и девојка с гитаром. Неповређени путници прискачу у помоћ. Слободан је све то посматрао као у неком бунилу.

Тог 22. марта 1981. двадесетпетогодишњи Слободан Матић, запослен у Фабрици медицинских уређаја – „Сутјеска", кренуо је из Београда за Лесковац где се већ налазио његов друг Пеца са девојком Биљаном. Намеравали су да у Биљанином родном граду прославе њен рођендан.

На договорено место у лесковачки хотел „Београд" дошао је око девет часова. Али, пошто се до подне нико није појавио, кренуо је натраг на железничку станицу и ухватио локал за Ниш где је требало да сачека брзи воз за Београд. Тамо је затекао бучну групу. Испраћали су друга у војску. Певало се, смејало, плакало... До тог тренутка нерасположен, Слободан се одједном разгалио и одлучио да им се придружи. У веселом друштву које је предводио хармоникаш, чуо се још глас више.

У тринаест часова кренуо је воз за Београд. У исти вагон, поред Слободана, попели су се будући војник с девојком и његова два друга. Следила их је плавуша с гитаром, две девојке и два младића.

Чим је воз заклопарао, зачули су се звуци гитаре и привукли Слободана... Убрзо се њих десеторо нашло у једном купеу. Заорила се песма, и сви путници из вагона окупили су се око њих – веселили су се и унутра и у ходнику.

Кад је девојка с гитаром изашла да мало предахне, Слободан је истрчао за њом. Сазнао је да студира у Београду и да живи у Студентском граду. Он је хтео да прича, али она је више волела да пева. Песму „Циганине, ти што свираш" волели су обоје.

– Сад и да умрем, не би ми било жао! – одушевљено је узвикнуо регрут.

Настао је мали предах. Слободан је то искористио и позвао девојку да нешто попију у бифе-колима. Одбила је, рекавши да је уморна. Замолила га је само да јој донесе сок...

Док зури у провалију и с неверицом гледа у смрскане вагоне, Слободан проклиње себе што није убедио девојку да пође с њим.

Излетео је напоље. Али, тек ту га је чекао ужас: наслоњена на дрво поред пруге стајала је гитара, а мало даље лежала је она!

Није стигао ни да се прибере, а већ га је неко повукао за руку.

– Хајде, момче, доле у реци се даве! Њој је можда повређена кичма! Боље да је не дираш!

Кад се касније вратио, девојке више није било. Остала је само гитара... На месту несреће већ су се налазила кола хитне помоћи, милиција и мештани најближих села Стеванца, Браљине и Ражња, који су први похитали у помоћ.

Стигао је шинобус да покупи путнике из воза. Све време пута Слободан је загледао путнике, завиривао у вагоне шинобуса који им је притекао у помоћ. У Београд стижу око поноћи. Одмах је телефонирао своме другу Драгану чији отац ради у СУП-у на железници, као пратилац возова, у нади да ће преко њега сазнати нешто више. На жалост, Слободан не зна ниједно име својих сапутника.

Следећег дана чита дневне новине и извештај са места несреће. Да ли је међу погинулима и неко од његових познаника из купеа? Неизвесност га раздире. Помиње се бројка од 16 мртвих, а дан касније већ их је 30... Коначан број погинулих је 37!

Очајан, кренуо је на пут, прво у Ниш, а одатле, ако не пронађе никог познатог, у Крушевац, Параћин, Ћуприју, Светозарево... где год су били повређени. Потајно је веровао да је жива.

У Нишу не налази никог. У возу за Параћин почиње разговор с путником. Прича му о трагедији, младима које је тог дана упознао, о девојци с гитаром... Сазнаје да је његов сапутник из Лесковца. Појавила се искра наде! Слободан му описује девојку. Сапутник клима главом. Он је познаје, чак одлично живела је у његовом комшилуку.

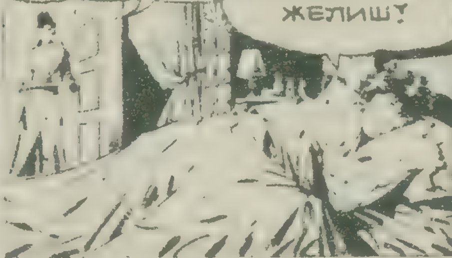
Живела је... све до оног кобног дана, недалеко од станице Стеванац код Сталаћа.

Светлана Ивановић

МОДЕСТИ БЛЕЈЗ:

СТАРАТЕЉКА

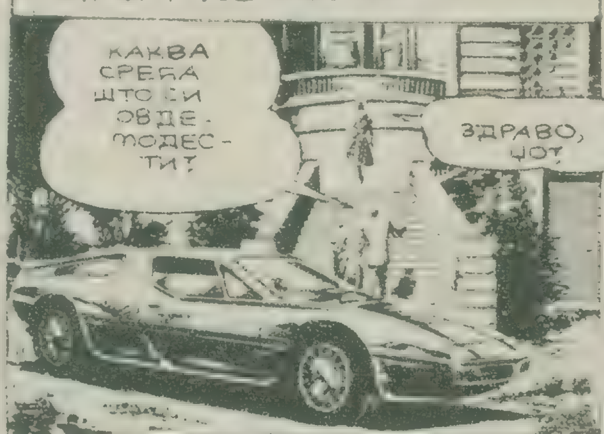

У МОДЕСТИНОЈ ВИЛИ НА ЈЕДНОМ ОСТРВУ У СРЕДОЗЕМЉУ...
МАЈК, УПРАВО САМ ИМАЛА ЈЕДАН ТЕЛЕФОНСКИ ПОЗИВ ...
ЈЕ ЛИ? ПА ТИ СИ СЛОБОДНА ЖЕНА И ИМАШ ПРАВО ДА РАЗГОВАРАШ С КИМ ЖЕЛИШ!

ИЗГЛЕДА ЋЕШ МОРАТИ ДА ИДЕШ...
ЗАР ПОСЛЕ ДВА ДАНА?!

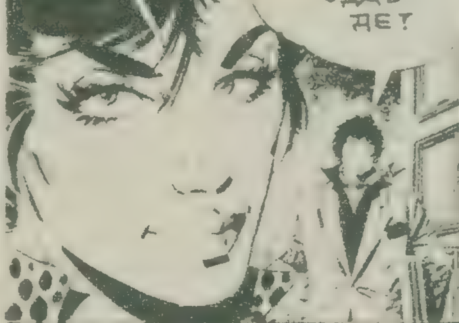

ДОГОВОРИЛИ СМО СЕ ДА ОВДЕ ОСТАНЕМО МЕСЕЦ ДАНА И СРЕЂУЈЕМО ТВОЈЕ ФИНАНСИЈЕ... КАД НЕ ЈЕДРИМО И НЕ ПЛИВАМО...

ЗНАМ, МАЈК, АЛИ САД МОРАМ ДА УЗВРАТИМ ЈЕДНУ УСЛУГУ... НЕКО ДОЛАЗИ ОВАМО...

ЗНАЧИ ТАКО! А КО ЈЕ ТАЈ ШТО МОЖЕ ДА ЗАМЕНИ ОВАКО НЕОДОЉИВОГ ШАРМЕРА?
ТО ЈЕ ОНА И ИМА ШЕСНАЕСТ ГОДИНА!

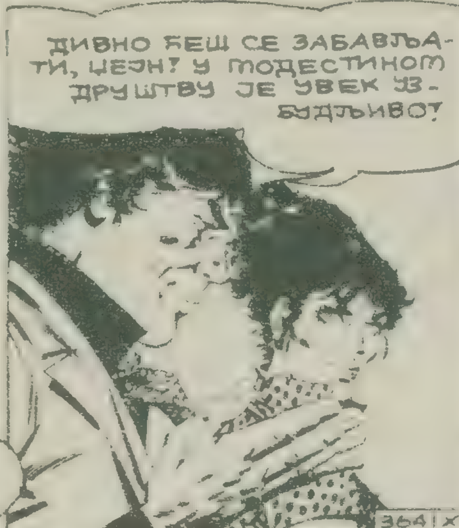

ЏО ЛАМОНТ, СТАРИ МОДЕСТИН ПРИЈАТЕЉ И ЊЕГОВА КЋИ...
КАКВА СРЕЋА ШТО СИ ОВДЕ, МОДЕСТИ!
ЗДРАВО, ЏО!

УПРАВО СУ МЕ ПОЗВАЛИ ДА ХИТНО ПРЕКИНЕМ ОДМОР... МОЖЕ ЛИ ЏЕЈН ДА ОСТАНЕ С ТОБОМ ДОК СЕ НЕ ВРАТИМ?

НАРАВНО!
БАР ЋЕ МОДЕСТИ ИМАТИ ДРУШТВО, ЈЕР ПРВИ СУСЕД ЈЕ ДВА КИЛОМЕТРА ОДАВДЕ!

МОГУ ЈА И У ХОТЕЛ, ТАТА! РЕКЛА САМ ТИ ВЕЋ...

НЕЋУ СЕ ДОСАЂИВАТИ... ВЕРУЈ...
ВЕЋ СМО О ТОМЕ РАЗГОВАРАЛИ... ВИШЕ ВОЛИМ ДА СИ С МОДЕСТИ...

ДИВНО ЋЕШ СЕ ЗАБАВЉАТИ, ЏЕЈН! У МОДЕСТИНОМ ДРУШТВУ ЈЕ УВЕК УЗБУДЉИВО!

ОХ, ОВО ЈЕ МАЈК, МОЈ ФИНАНСИЈСКИ САВЕТНИК!
НАДАМ СЕ ДА ВАС НИСМО ИСТЕРАЛИ, МАЈК?!

О, НИКАКО! МОГУ ЛИ С ВАМА ДО АЕРОДРОМА?
НАРАВНО!
ВРАТИЋУ СЕ ЗА НЕДЕЉУ-ДВЕ, ДУШО! НЕ ДОСАЂУЈ МОДЕСТИ...
ДА, ТАТА... И СРЕЋАН ПУТ!
3642

ОВО ЈЕ ТВОЈА СОБА, ЏЕЈН!
ДИВНА ЈЕ, ТЕТКА МОДЕСТИ!

ХМ... ЗОВИ МЕ САМО МОДЕСТИ, ДА СЕ НЕ БИХ ОСЕЋАЛА ПРЕСТАРОМ!

ВАША ГЕНЕРАЦИЈА ТАКО НЕРЕАЛНО ПОСМАТРА СТВАРИ, ТЕТКА МОДЕСТИ! МОРА ДА СТЕ БЛИЗУ ТРИДЕСЕТ... ПОМИРИТЕ СЕ С ТИМ...
3643

ПОКУШАЋУ...
БАШ СМО У ШКОЛИ ДИСКУТОВАЛИ КАКО СЕ ПОСЛЕ ДВАДЕСЕТЕ СТАРИ... МОРАТЕ ТО ПРИХВАТИТИ!

ОХ, ШТО САМ НЕТАКТИЧНА... НИСАМ МИСЛИЛА НИШТА ЛИЧНО!
СВЕ ЈЕ У РЕДУ...

А ЈЕСИ ЛИ ТАТИ КАЗАЛА О ЧЕМУ ДИСКУТУЈЕТЕ У ШКОЛИ?
НАРАВНО! СМЕЈАО СЕ!
3643A

ХОЋЕМО ЛИ ПОПОДНЕ НА ЈЕДРЕЊЕ, ЏЕЈН?
ЏЕЈН, ДУШО, ПИТАЛА САМ ХОЋЕШ ЛИ НА ЈЕДРЕЊЕ?
СВАКАКО, ТЕТКА МОДЕСТИ!

КАКО ДА ЗАБАВИМ ДЕВОЈКУ ОД ШЕСНАЕСТ ГОДИНА?

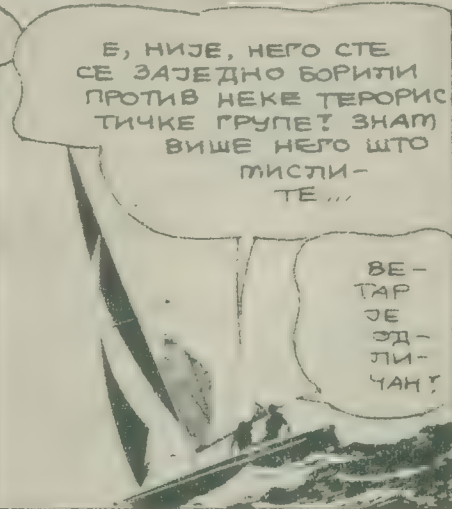

ХМ... У ПРАВУ ЈЕ... СТАРА САМ...
3644

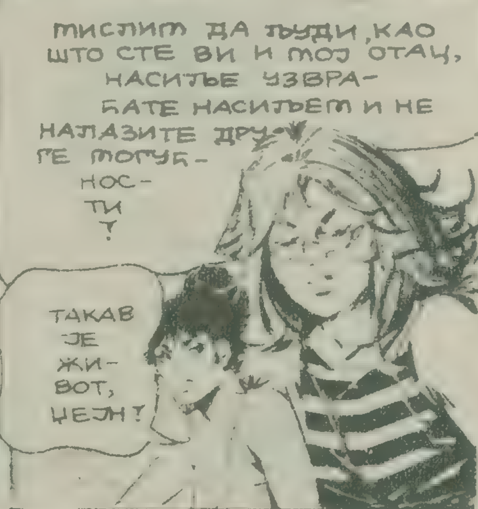

ВЕЧЕРАС ИДЕМО У ГРАД НА ВЕЧЕРУ!
ИМА ЛИ ТАМО ДОБРИХ ДИСКАЋА...

... И ЗГОДНИХ МЛАДИЋА? ЗНАТЕ, ТЕТКА МОДЕСТИ, ЛУДА САМ ЗА МЛАДИЋИМА...

У ТИМ САМ ГОДИНАМА! А ПОСЛЕ ВЕЧЕРЕ ВИ НЕ МОРАТЕ СА МНОМ ...
ШТО НЕ БИХ?!
3645

ГДЕ СТЕ УПОЗНАЛИ МОГ ОЦА?
ПА... ОВДЕ, ДОК САМ РАЗГЛЕДАЛА ГРАД...

Е, НИЈЕ, НЕГО СТЕ СЕ ЗАЈЕДНО БОРИЛИ ПРОТИВ НЕКЕ ТЕРОРИСТИЧКЕ ГРУПЕ! ЗНАМ ВИШЕ НЕГО ШТО МИСЛИТЕ...
ВЕТАР ЈЕ ОДЛИЧАН!

МИСЛИМ ДА ЉУДИ, КАО ШТО СТЕ ВИ И МОЈ ОТАЦ, НАСИЉЕ УЗВРАЋАТЕ НАСИЉЕМ И НЕ НАЛАЗИТЕ ДРУГЕ МОГУЋНОСТИ!
ТАКАВ ЈЕ ЖИВОТ, ЏЕЈН!

ПОСЛЕ ТРИ ДАНА
ИМАТЕ ВЕЗУ С ЛОНДОНОМ, ГОСПОЂИЦЕ БЛЕЈЗ!

ЉУБАЗНИ СТЕ, ГОСПОЂИЦЕ БЛЕЈЗ!
ХВАЛА, ТОНИ! ПРИПАЗИТЕ МАЛО НА ЏЕЈН! ВАШИ МЛАДИЋИ СУ ВЕЛИКО ИСКУШЕЊЕ!

ВИЛИ, ПОТРЕБНА МИ ЈЕ ХИТНО ТВОЈА ПОМОЋ...
364

У ЕНГЛЕСКОЈ, У ВИЛИЈЕВОЈ КУЋИ...
КЋИ ЏОА ЛАМОНТА?!
ДА, ЗЛАТНА ЈЕ, АЛИ НЕ ЗНАМ ШТА ЋУ С ЊОМ!

ЗОВЕ МЕ ТЕТКА МОДЕСТИ... А ЈА МИСЛИМ ДА БАШ НЕ ЛИЧИМ НА НЕКУ ТЕТКУ...

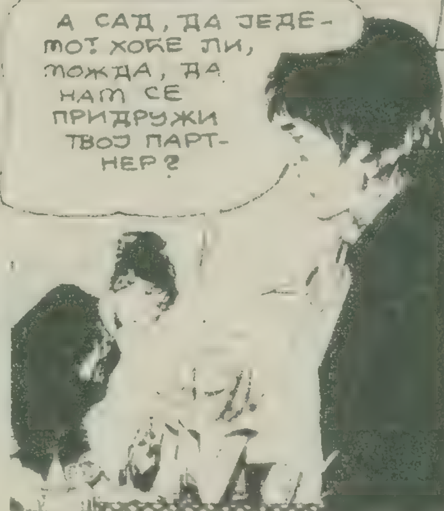

... И НЕ МОГУ ЈЕ ПУСТИТИ САМУ С МЛАДИЋИМА! ЗАТО СЕ СТАЛНО ПРЕПИРЕМО ...
ПРЕСТАНИ ДА СЕ СМЕЈЕШ, ВИЛИ!
3648

НЕ ЗНАМ ШТА С ЊОМ ДА ПРИЧАМ... А ТИ СИ ЦЕЛОГ ВЕКА ИМАО ПОСЛА С КЛИНКАМА, ВИЛИ!
АЛИ НЕ ОД ШЕСНАЕСТ ГОДИНА!
БАР СИ СТАРИЈИ МУШКАРАЦ, И ТО ЋЕ ЈОЈ ГОДИТИ!
БОЈИМ СЕ ДА ТО СВЕ НЕ СПАДА У МОЈУ СТРУКУ, ПРИНЦЕЗО... СРЕЋНО!
ШТА?!

ТИ СИ ОБИЧНА КУКАВИЦА, ВИЛИ ГАРВИНЕ! ЈА САМ У ОЧАЈНОМ ПОЛОЖАЈУ, А ТИ МИ САМО ЖЕЛИШ СРЕЋУ!

МОЖЕМО ЛИ САД ДА ЈЕДЕМО, ТЕТКА МОДЕСТИ?
ДА, ДУШО, УПРАВО РАЗГОВАРАМ СА СТАРИМ ПРИЈАТЕЉЕМ ИЗ ЕНГЛЕСКЕ...
МИСЛИМ ДА ЋЕ НАМ ОБ УСКОРО ПРИДРУЖИТИ, ИЗ ЗДРАВСТВЕНИХ РАЗЛОГА!

КО ЈЕ ТАЈ ВАШ ПРИЈАТЕЉ, ТЕТКА МОДЕСТИ?
ВИЛИ ГАРВИН! ЗОВИ ГА УЈКА ВИЛИ, ДОПАШЋЕ МУ СЕ!

А САД, ДА ЈЕДЕМО! ХОЋЕ ЛИ, МОЖДА, ДА НАМ СЕ ПРИДРУЖИ ТВОЈ ПАРТНЕР?

НЕКОЛИКО ЧАСОВА КАСНИЈЕ...
ПОСАО ПРАТИЉЕ ПРИЛИЧНО ЈЕ ДОСАДАН, ТОНИ!
ЛЕПО СЕ ЗАБАВЉАЈТЕ, ГОСПОЂИЦЕ БЛЕЈЗ!

ЛЕПО... А САД ДА СЕ МАЛО ПРОВОЗАМО ГРАДОМ...
ДИВНО САМ СЕ ПРОВЕЛА, ТЕТКА МОДЕСТИ!

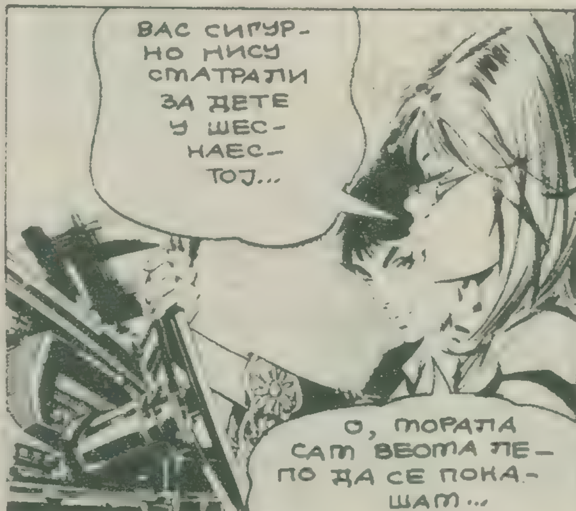

АКО ХОЋЕШ, ПОЗОВИ ДЕВОЈКЕ И МЛАДИЋЕ И НАПРАВИ МАЛУ ЗАБАВУ У ВИЛИ, ЏЕЈН!

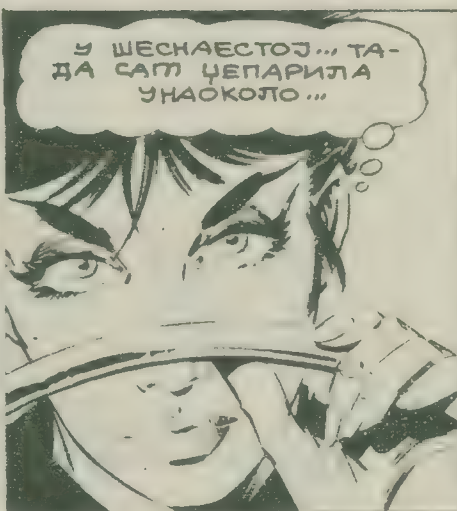

ЛУДО, ТЕТКА МОДЕСТИ!
УЈКА ВИЛИ МОЖЕ ДА БУДЕ ДИСК-ЏОКЕЈ...

САМИ ФЕНЕШ ЈЕ ОБЕЋАО ДА МЕ ПОВЕДЕ У БИОСКОП...

МОГУ ДА ТЕ ОДВЕЗЕМ ДО БИОСКОПА И ПОСЛЕ ВРАТИМ...
О, ТЕТКА МОДЕСТИ, ПА НИСАМ ДЕТЕ!

ЗА ТО ВРЕМЕ, НА ЗИДИНАМА ГРАДА...
ПРЕБАЦИ ГА ПРЕКО ЗИДА! БРЗО!
3652

ВАС СИГУРНО НИСУ СМАТРАЛИ ЗА ДЕТЕ У ШЕСНАЕСТОЈ...
О, МОРАЛА САМ ВЕОМА ЛЕПО ДА СЕ ПОКАШАМ...

У ШЕСНАЕСТОЈ... ТАДА САМ ЏЕПАРИЛА УНАОКОЛО...

МОДЕСТИ ЈЕ НАГЛО УКОЧИЛА И УГАСИЛА СВЕТЛА...
ПСТ... ЏЕЈН!
36

МОЖДА...
НЕКИ ПИЈАНАЦ?

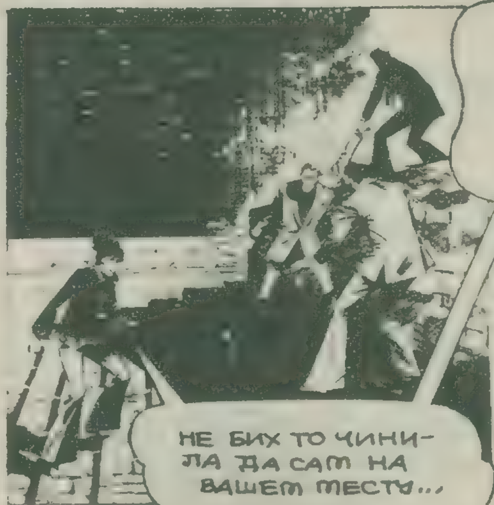

...АЛИ ГА ЗАТО НЕ ТРЕБА БАЦИТИ СА ПЕДЕСЕТ ЛЕГАРА?

НЕ ТРЧАЈ, ЏЕЈН...
3653А

ШТА СТЕРАТЕ?
ДА ИХ СПРЕЧИМ... НЕ БОЈ СЕ...

ДА ЈЕ НЕ БИ ЧУЛИ, МОДЕСТИ ЈЕ СКИНУЛА ЦИПЕЛЕ...
СТАНИ! НИСМО САМИ!

НЕМА ИЗГЛЕДА ДА ЛИЧИ НА УДЕС...
НЕ БИХ ТО ЧИНИЛА ДА САМ НА ВАШЕМ МЕСТУ...

СРЕДИ ЈЕ, БРУНО!
Romero

МОДЕСТИ ЈЕ ВЕШТИМ ПОКРЕТОМ ИЗБЕГЛА НАПАД И ...
УХ!
3655

И ДРУГИ ПРОТИВНИК ЈЕ БИО САВЛАДАН...

ОДЈЕКНУО ЈЕ ПУЦАЊ, АЛИ МОДЕСТИ ЈЕ БРЗО РЕАГОВАЛА...

ПОБЕЖЕ... МОРАМ ЈЕ ПРОНАЋИ...

РЕВОЛВЕРАШ ЈЕ ОПРЕЗНО ОБИШАО КОЛА...

ИЗНЕНАДА...

АААХ!
3657

ДАМ ГЛАВУ АКО НИСУ ИЗ МАФИЈЕ...

ДИШЕ... ШТА САД? НЕ СМЕМ ДА ПОЗОВЕМ ПОЛИЦИЈУ ДА НЕ БИХ ЏЕЈН УВУКЛА У СВЕ ОВО...

НЕ, НИКАКО... У ПИТАЊУ ЈЕ МАФИЈА...

МОДЕСТИ ЈЕ ОДЛУЧИЛА ДА ПОВЕЗЕ ПОВРЕЂЕНОГ...

БИЛО ЈЕ ГРОЗНО... ГРОЗНО!
КО? ОНИ ИЛИ ЈА?

СВИ ЗАЈЕДНО!
НИСАМ ИМАЛА ИЗБОРА, СЕМ ДА ДОЗВОЛИМ ДА ГА УБИЈУ!
ПОМОЗИ МИ ДА ГА СТАВИМ НА ЛЕЂА!

ЈЕСУ ЛИ ГА УБИЛИ?
ЖИВ ЈЕ!

А ОНИ ДРУГИ?
ЏЕЈН, ДУШО, САМО САМ ИХ ПРИМИРИЛА НА НЕКО ВРЕМЕ...

ПОСЛЕ ОВОГА МОГУ ДА ПРОМЕНЕ ПРОФЕСИЈУ! ИДЕМО!
365

ЖАО МИ ЈЕ, СИГУРНО СИ СЕ ЈАКО УПЛАШИЛА...
ПРЕ БИХ РЕКЛА ШОКИРАЛА, ТЕТКА МОДЕСТИ!

ВИ СТЕ МЕ ШОКИРАЛИ! ПА НАСИЉЕМ СЕ НЕ РЕШАВАЈУ ПРОБЛЕМИ!
ЊЕГОВ ЈЕ РЕШЕН! ОСТАО ЈЕ ЖИВ!

ОХ, ОДРАСЛИ ИМАЈУ ТАКО УСКЕ ЧАЗОРЕ!
366

У ВИЛИ...
НЕ БОЈТЕ СЕ! ОВДЕ СТЕ СИГУРНИ...
ПАЗИ НА КАПЏИНИЈА...

У КУХИЊИ...
ЏЕЈН, ЗАШТО НИСИ У КРЕВЕТУ?!
НЕ МОГУ ДА СПАВАМ! ХОЋЕТЕ ЛИ ЗВАТИ ПОЛИЦИЈУ?
366

ЈОШ НЕ! НЕ ЖЕЛИМ ДА ТЕ УМЕШАМ У ОВО...
ЧУЈЕТЕ?! НЕКА КОЛА...

ХЕЈ, ПА ВИ ИМАТЕ ПИШТОЉ!
ЏЕЈН, СТАНИ ИЗА МЕНЕ!

МОДЕСТИ ЈЕ У ХОДНИКУ УПАЛИЛА СВЕТЛОСТ...
ДА... ВЕЋ СУ НА МЕНЕ ВЕЧЕРАС ПУЦАЛИ!
МИСЛИТЕ ДА СУ НАС ПРАТИЛИ?

НЕ ВЕРУЈЕМ, АЛИ...
ОХ, ПА ТО ЈЕ ВИЛИ ГАРВИН! У ПРАВИ ЧАС!

ВИЛИ, ДУШО! НИ САЊАЛА НИСАМ ДА ЋЕШ ВЕЧЕРАС СТИЋИ!
УХВАТИО САМ ВЕЧЕРЊИ АВИОН!

ТИ СИ ЏЕЈН? БАШ МИ ЈЕ МИЛО! ШТА ИМА НОВО?

ОВАЈ... НЕКИ ТИПОВИ ПОКУШАЛИ СУ ДА УБИЈУ ЈЕДНОГ ЧОВЕКА, АЛИ ИХ ЈЕ ТЕТКА МОДЕСТИ НОКАУТИРАЛА, А ПОВРЕЂЕНОГ ДОВЕЛА ОВАМО!
ОПА!

ЏЕЈН, МОРАМ С ВИЛИЈЕМ ДА РАЗГОВАРАМ НАСАМО, А ТИ ЋЕШ САД У КРЕВЕТ!
ОХ!

ОПЕТ НАСИЉЕ! А ЉУДСКО ДОСТОЈАНСТВО?!
ЖАО МИ ЈЕ, АЛИ ПОРЕД ЊЕ НЕ МОГУ ДА СЕ САБЕРЕМ!
МИСЛИМ ДА СУ ОНА ТРОЈИЦА ИЗ МАФИЈЕ, ВИЛИ!

А ОНАЈ ШТО СИ ГА СПАСЛА?
ДОЂИ ДА ВИДИШ...
3663

ГДЕ ЈЕ МОЈЕ ОДЕЛО? МОРАМ ДА ИДЕМ...
НЕ ПРАВИТЕ ГЛУПОСТИ, ЈОШ СТЕ ОШАМУЋЕНИ...

ПРИНЦЕЗО, БОЉЕ ДА СЕ СВИ ГУБИМО ПРЕ НЕГО ШТО УПАДНЕМО У РАТ МАФИЈЕ...
МИСЛИШ ДА ЈЕ И ОН...

ОН ЈЕ РОСИ... ПЛАЋЕНИ УБИЦА ПОРОДИЦЕ КРОЧЕ!
ЈЕСУ ЛИ МИ РЕВОЛВЕР УЗЕЛИ КАЛЦИНИЈЕВИ ЉУДИ?

РОСИ, КАКВО ЈЕ ОВДЕ СТАЊЕ?
ТЕРЕН ЈЕ ПОГОДАН ЈЕР НЕМА ЛОКАЛНИХ БАНДИ!

КАЛЦИНИ СЕ СПРЕМА ДА ОВАМО ДОВЕДЕ ЉУДЕ..., ОН ЈЕ ВЕЋ ТУ...

ПОРОДИЦА КРОЧЕ СА СИЦИЛИЈЕ ПОСЛАЛА МЕ ЈЕ ДА ГА ОТЕРАМ ПА ДА ОНИ ДОЂУ? ЗАР ВАМ НИСУ РЕКЛИ?
МЕНИ?

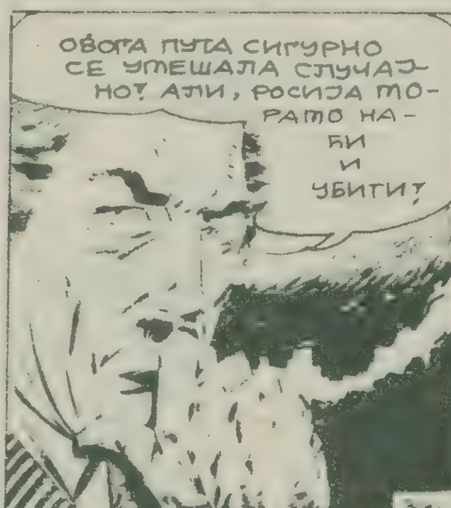

ВАС ЈЕ КРОЧЕ ПОСЛАО КАО МОЈЕ ЗАЛЕЂЕ, ЗАР НЕ?

РОСИ, УТУВИ У ГЛАВУ ДА МОДЕСТИ БЛЕЈЗ НЕ РАДИ ЗА МАФИЈУ НИТИ ЗА БИЛО КОГА!
ШТА РЕЧЕ, КО?

ШТА?! ИМАЛИ СТЕ РОСИЈА И ОНДА ВАМ ГА ЈЕ НЕКА ЖЕНА ОТЕЛА ?!

КАКВИ СТЕ ВИ МУШКАРЦИ?!
БОЖЈЕ ПИТАЈ КАКВА ЈЕ ТО ЖЕНА!

СРЕО САМ ЈЕДНОМ МОДЕСТИ БЛЕЈЗ...
С ЊОМ ЈЕ БИЛА И ЈЕДНА ДЕВОЈЧИЦА КОЈА ЈУ ЈЕ ОСЛОВИЛА СА МОДЕСТИ!

ОВОГА ПУТА СИГУРНО СЕ УМЕШАЛА СЛУЧАЈНО! АЛИ, РОСИЈА МОРАМО НАЋИ И УБИТИ!

МОДЕСТИ ИМА ЧУДНЕ ИДЕЈЕ И ВЕРОВАТНО РОСИЈА НЕЋЕ УРУЧИТИ ПОЛИЦИЈИ! АЛИ, МОРАЋЕМО И ЊУ УБИТИ!

ЖАО ТИ ЈЕ ЗБОГ ТОГА, ЈА ЈЕ ВЕОМА ЦЕНИМ... АЛИ, ПОСАО ПРЕ СВЕГА!

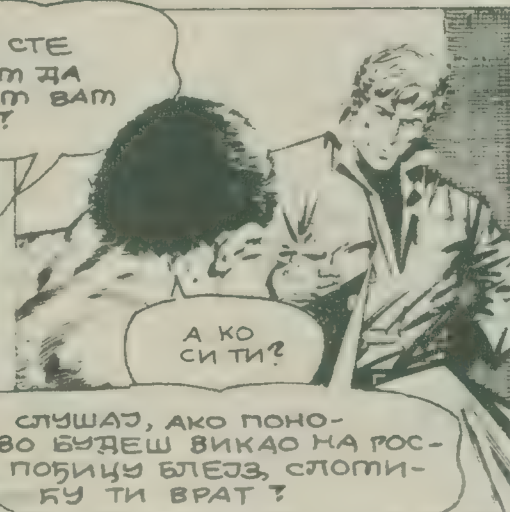

... ТРЕБА ТИ АДРЕСА МОДЕСТИ БЛЕЈЗ, И ТО СМЕСТА...

ЗА ЈЕДАН САТ ЗНАЋЕМО ГДЕ МОДЕСТИ СТАНУЈЕ!

САМО, ПОТРЕБАН ЈЕ НОВ ТИМ! ПОЗОВИТЕ ГЕРАСА!

У МОДЕСТИНОЈ ВИЛИ...
СХВАТИТЕ, РОСИ, САСВИМ СЛУЧАЈНО САМ ОНУДА НАИШЛА!

ЕХ, ИЗИГРАЛИ СТЕ МЕ! МИСЛИО САМ ДА СТЕ НАША, ПА САМ ВАМ СВЕ РЕКАО!
САМИ СТЕ СЕ ИЗДАЛИ, РОСИ!

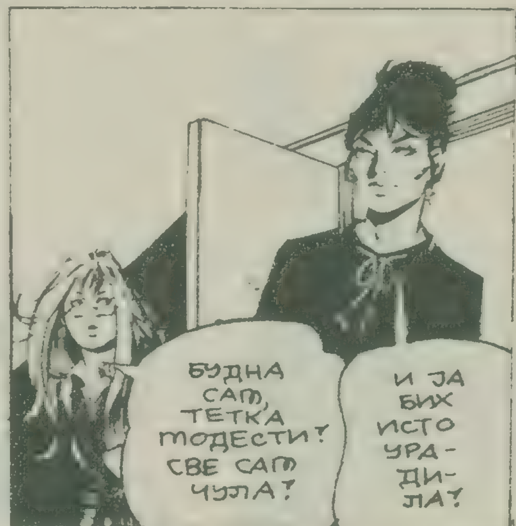

А КО СИ ТИ?
СЛУШАЈ, АКО ПОНОВО БУДЕШ ВИКАО НА ГОСПОЂИЦУ БЛЕЈЗ, СЛОМИЋУ ТИ ВРАТ!

ЗОВЕ СЕ ГАРВИН!
ОХ... ВИЛИ ГАРВИН! ДОБРО, БИЋУ ТИШИ!

НАДАМ СЕ ДА ЋУ ВАМ ОВУ УСЛУГУ ЈЕДНОМ ВРАТИТИ! А САД МОРАМ ДА ИДЕМ...
ЗАШТО? КАЛЂИНИ ВАС ОВДЕ НЕЋЕ НАЋИ!

КАЛЂИНИ ИМА ВЕЗЕ И МОЖЕ ЈОШ ВЕЧЕРАС БИТИ ОВДЕ!

САСВИМ МОГУЋЕ, АКО СУ ТИ ЧУЛИ ИМЕ, ПРИНЦЕЗО!
ПРОБУДИЋУ ЏЕЈН, ПА БРИШЕМО ОДАВДЕ!

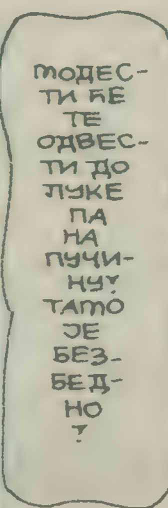

БУДНА САМ, ТЕТКА МОДЕСТИ! СВЕ САМ ЧУЛА!
И ЈА БИХ ИСТО УРАДИЛА!

СХВАТИЛА СИ ДА СЕ ДВЕ БАНДЕ БОРЕ ЗА ПРЕВЛАСТ НА ОСТРВУ...
ДА, И ВИ СТЕ СЕ УМЕШАЛИ...

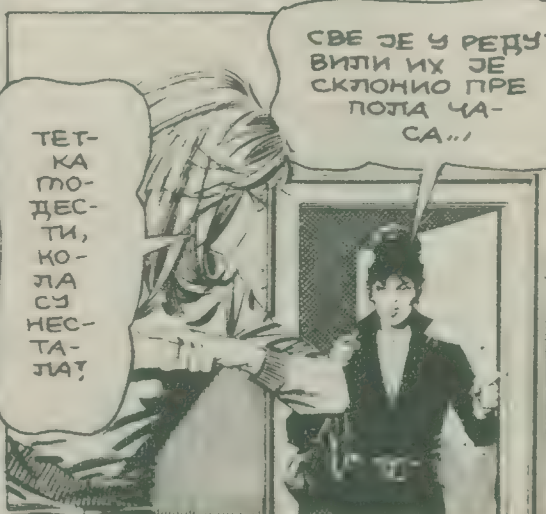

КАКО И САМА ЗНАШ, БИЛО ЈЕ СЛУЧАЈНО! А САД СЕ ОБУЦИ ПА ДА ИДЕМО...

ВИЛИ ЋЕ ВАС ОТПРАТИТИ ДО АЕРОДРОМА...!
ИМАМ ЈА ОВДЕ ПОСЛА, ГОСПОЂО!

ОСТАВИТЕ СЕ ТОГА ЗА ТО ЋУ СЕ ЈА ПОСТАРАТИ!

МОДЕСТИ ЋЕ ТЕ ОДВЕСТИ ДО ЛУКЕ ПА НА ПУЧИНУ! ТАМО ЈЕ БЕЗБЕДНО!

КАКО ВИ КАЖЕТЕ, ЧИКА ВИЛИ!

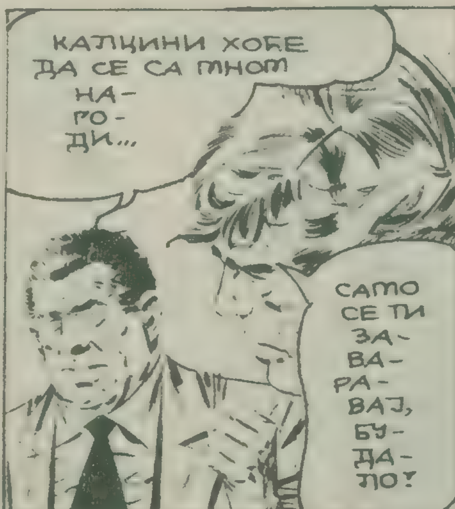

ТЕТКА МОДЕСТИ, КОЛА СУ НЕСТАЛА!
СВЕ ЈЕ У РЕДУ! ВИЛИ ИХ ЈЕ СКЛОНИО ПРЕ ПОЛА ЧАСА...!

...ЗА СЛУЧАЈ ДА КАПЦИНИ СТИГНЕ ПРЕ НЕГО ШТО ОДЕМО!
КОЛА СУ ОДЛИЧНА МЕТА, ДЕТЕ!

СТИГЛИ СУ, МОДЕСТИ! ВИДЕО САМ ЈЕДНОГ...
367

МОГЛИ БИСМО САД ДА ПОЗОВЕМО ПОЛИЦИЈУ, ДА ПОХАПСИ ТУ МАФИЈУ!
ДА, КАД БИСМО ИМАЛИ ВРЕМЕНА!

И ДА ОНИ ТИПОВИ НИСУ ПРЕСЕКЛИ ЖИЦУ!
ОХ!

КАПЦИНИ ХОЋЕ ДА СЕ СА МНОМ НАГОДИ...
САМО СЕ ТИ ЗАВАРАВАЈ, БУДАЛО!

ХОЋЕ ЛИ НЕКО ДА МИ ПОЗАЈМИ ОРУЖЈЕ?
НЕ НАМЕРАВАМО ДА ПУЦАМО!

ТИХО ЋЕТЕ СЕ ИСКРАСТИ И ШТИЋИЋЕТЕ ЏЕЈН ДО КОЛА... МИ ЋЕМО СЕ ПОСЛЕ ПРИДРУЖИТИ!

УРАДИЋЕТЕ КАКО ВАМ КАЖЕМ И ЧУВАЋЕТЕ МАЛУ, ИЛИ...
ВАЖИ... ВАЖИ...

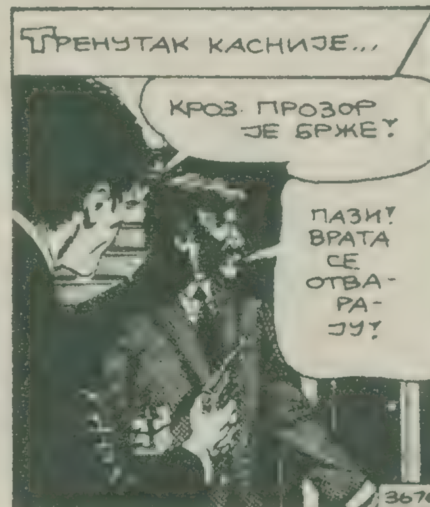

САКИ, КРЕЋЕШ КРОЗ ДЕСЕТ СЕКУН-ДИ... САД!

АЛИ, САКИ ЈЕ УПАО У ЗАМКУ...

СЛОБОДНО ПРОЂИ СА ЏЕЈН, РОСИ! БРЗО!
ХАЈДЕ, МАЛА!

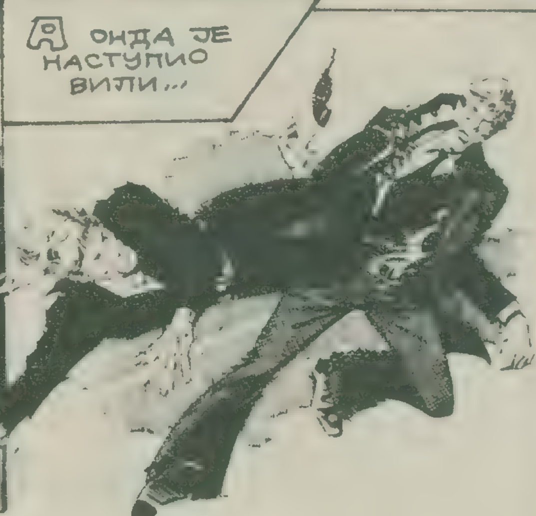

ЈЕДНОГ САМ СРЕДИО...
А ШТА ЋЕ-МО СА ОНОМ ДВОЈИЦОМ ИСПРЕД ЗГРАДЕ?

ИМАМ ИДЕЈУ!

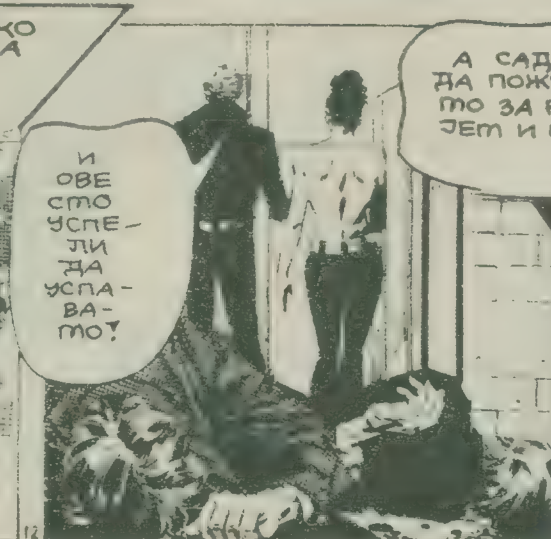

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
КРОЗ ПРОЗОР ЈЕ БРЖЕ!
ПАЗИ! ВРАТА СЕ ОТВА-РА-ЈУ!
3671

ООХ?

ОХ, ДОБРО ВЕЧЕ! ВИ СТЕ СИГУРНО ИЗ ВОДО-ВОДА...

А ОНДА ЈЕ НАСТУПИО ВИЛИ...

ДВОЈИЦА МАФИЈАША НЕКОЛИКО ТРЕНУТАКА НИСУ МОГЛИ ДА СЕ ПОВРАТЕ ОД ЗАПРЕ-ПАШЋЕ-ЊА...
УХ!

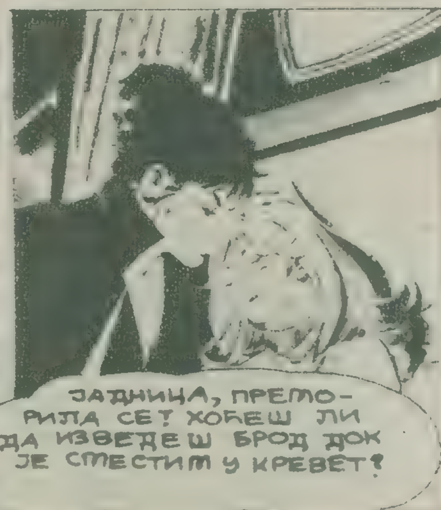

И ОВЕ СМО УСПЕ-ЛИ ДА УСПА-ВА-МО!
А САД ДА ПОЖУРИ-МО ЗА РОСИ-ЈЕМ И ЏЕЈН!

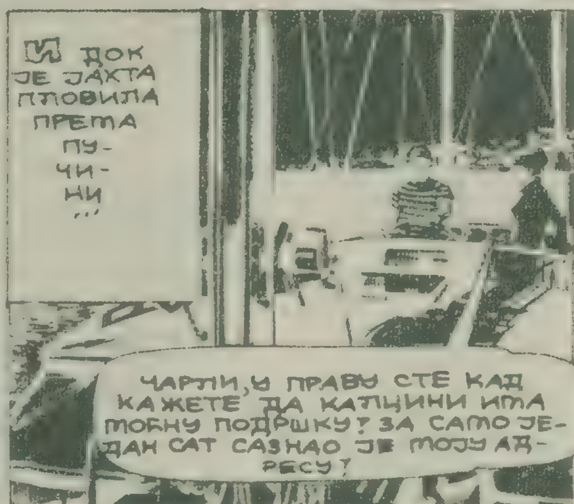

ДА, МОРА-МО БИТИ БРЗИ!
3678

МОДЕСТИ И ВИЛИ ПРОШЛИ СУ КРОЗ МАСЛИЊАК...
ОНАЈ РОСИ НИЈЕ БАШ МНОГО БИСТАР...
ЗАТО РАДИ САМО ШТО МУ СЕ КАЖЕ, ПРИНЦЕЗО!
ДОЛЕ НА ПУТУ...
... ТАКВИ КАО ВИ, РОСИ, ПОДРИВАЈУ ДРУШТВЕНУ СТРУКТУРУ...
АЛИ, НЕКО МОРА И ОВАКВЕ ПОСЛОВЕ ДА РАДИ, МАЛА...
ГОТОВИ СМО, РОСИ!
ДОБРО ЈЕ ДА СТЕ СТИГЛИ! ОВА МАЛА МЕ ИЗЛУЂУЈЕ!
УЗЕЋУ ТВОЈА КОЛА, ВИЛИ, А ТИ РОСИЈА ПОВЕЗИ МОЈИМА НА АЕРОДРОМ...
ИМАЈУ РАДИО-ВЕЗУ ПА ЋЕМО СЕ ЧУТИ КАД СТИГНЕМ НА ЈАХТУ!
МИСЛИМ ДА СВЕ РАДИТЕ ПОГРЕШНО, ТЕТКА МОДЕСТИ!
УПРАВО ТО И РАДИМО, АЛИ НА УДАЉЕНОСТИ, ЏЕЈН!
НАСИЉЕ ТРЕБА НЕУТРАЛИСАТИ БЕЗ АКЦИЈЕ И ОТПОРА!
У МАРИНИ ЈАХТЕ...
ТРЕБАЛО ЈЕ ДА СВЕ ПРЕПУСТИШ ПОЛИЦИЈИ, ТЕТКА МОДЕСТИ!
НАДАМ СЕ ДА ХОЋУ...
КО ЈЕ ОНО?
МОЈ СТАРИ ПРИЈАТЕЉ И САРАДНИК!
КАКО ЈЕ МОЈА ЉУБИМИЦА?
У НЕВОЉИ! ХВАЛА ШТО СИ ДОШАО, ЧАРЛИ!
ЧАРЛИ БОРГ, БИВШИ ПОЛИЦИЈСКИ ИНСПЕКТОР...
... И ТАКО СМО ОТКРИЛИ ДВЕ СТРУЈЕ МАФИЈЕ! ТРЕБА НАМ ПОМОЋ НА ВИСОКОМ НИВОУ...
С ОВАКВОМ ПРИЧОМ МОГЛА САМ САМО ТЕБИ ДА СЕ ОБРАТИМ!
ОВДЕ РАДИМО ПРЕКО НЕКОЛИКО КАНАЛА, АЛИ ПИТАЊЕ ЈЕ КОЈИ ЈЕ ПОУЗДАН!
СТВАР НЕЋЕ БИТИ ЈЕДНОСТАВНА...

КАЦИНИ НЕ БИ МОГАО ДА СЕ УВУЧЕ НА ОСТРВО БЕЗ ПОДРШКЕ НЕКЕ ВИСОКЕ ЛИЧНОСТИ...
ЗНАЧИ, ДОК НЕ ДОЗНАТЕ КО ЈЕ ТО, НЕ СМЕТЕ НИШТА ПРЕДУЗЕТИ?

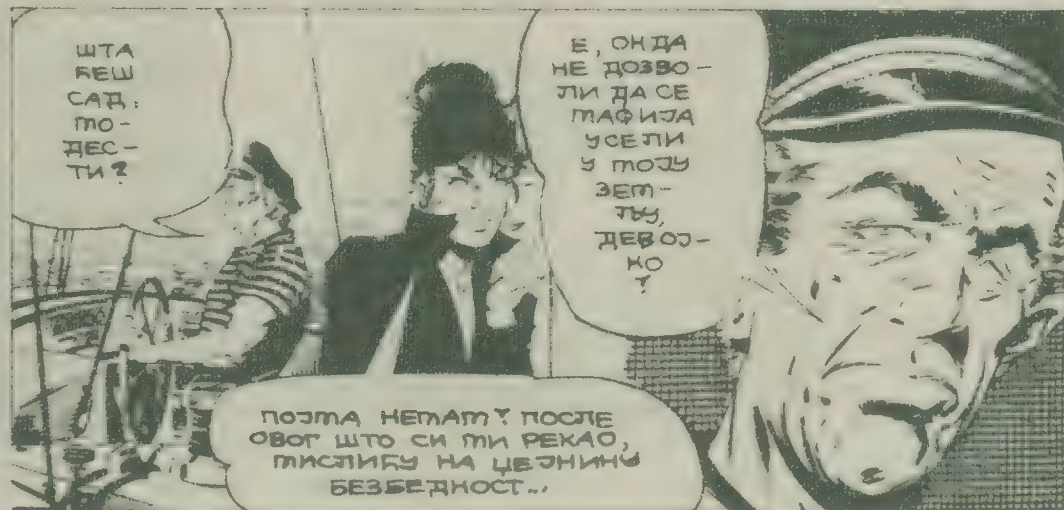

ТАЧНО... А ВАШОЈ МАЛОЈ ПРИЈАТЕЉИЦИ ЈЕ ДОСАДНО... ЗАСПАЛА ЈЕ!

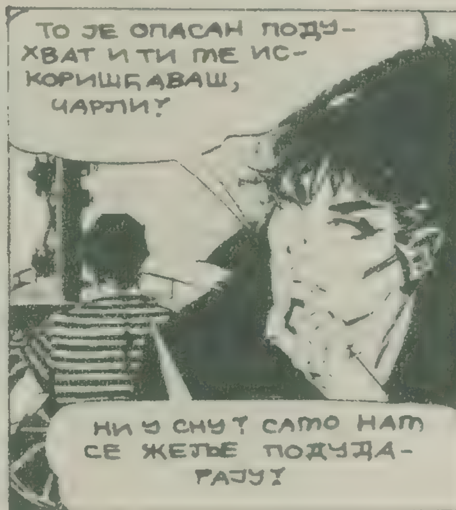

ЈАДНИЦА, ПРЕМОРИЛА СЕ! ХОЋЕШ ЛИ ДА ИЗВЕДЕШ БРОД ДОК ЈЕ СМЕСТИМ У КРЕВЕТ?

И ДОК ЈЕ ЈАХТА ПЛОВИЛА ПРЕМА ПУЧИНИ...
ЧАРЛИ, У ПРАВУ СТЕ КАД КАЖЕТЕ ДА КАЦИНИ ИМА МОЋНУ ПОДРШКУ! ЗА САМО ЈЕДАН САТ САЗНАО ЈЕ МОЈУ АДРЕСУ!

АЛИ, ЗАШТО ВАС ТО СПРЕЧАВА ДА РЕАГУЈЕТЕ?
АКО СЕ ОБРАТИМ ДОТИЧНОМ, ТАЈ ЋЕ РЕЋИ МАФИЈИ ДА ТЕ УБИЈУ...

А ЈА САМ ПРЕМЛАД ДА УМРЕМ! КАД БУДЕШ ИМАЛА ШЕЗДЕСЕТ ОСЕЋАЋЕШ ИСТО!

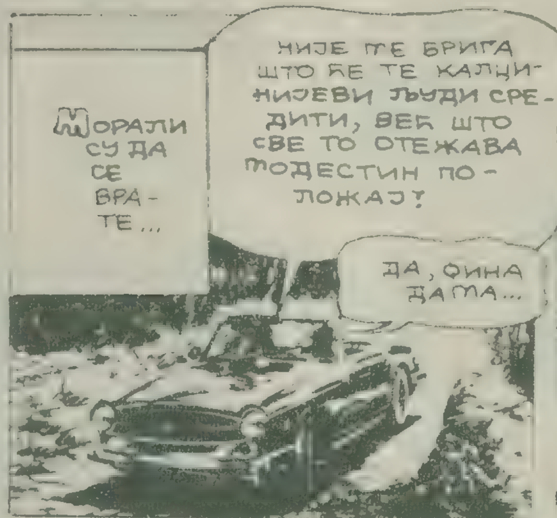

ШТА ЋЕШ САД, МОДЕСТИ?
Е, ОНДА НЕ ДОЗВОЛИ ДА СЕ МАФИЈА УСЕЛИ У МОЈУ ЗЕМЉУ, ДЕВОЈКО!
ПОЈМА НЕМАМ! ПОСЛЕ ОВОГ ШТО СИ МИ РЕКАО, МИСЛИЋУ НА ЦЕЈНИНУ БЕЗБЕДНОСТ...

ТО ЈЕ ОПАСАН ПОДУХВАТ И ТИ МЕ ИСКОРИШЋАВАШ, ЧАРЛИ!
НИ У СНУ! САМО НАМ СЕ ЖЕЉЕ ПОДУДАРАЈУ!

ЗА ТО ВРЕМЕ ВИЛИ ЈЕ БИО НА АЕРОДРОМУ...
ЕНО И ТРЕБЕГ НА ПАСОШКОЈ КОНТРОЛИ...

НА ПАРКИНГУ..
ВРЕБАЈУ ТЕ, РОСИ, НА СВЕ СТРАНЕ!

А ЈА НИ ОРУЖЈА НЕМАМ! АКО МЕ СПАЗЕ, ГОТОВ САМ, ВИЛИ!
СМИСЛИЋЕМО НЕШТО...
368

МОРАЛИ СУ ДА СЕ ВРАТЕ...
НИЈЕ МЕ БРИГА ШТО ЋЕ ТЕ КАЛЏИНИЈЕВИ ЉУДИ СРЕДИТИ, ВЕЋ ШТО СВЕ ТО ОТЕЖАВА МОДЕСТИН ПОЛОЖАЈ!
ДА, ФИНА ДАМА...

ПОКУШАО САМ ДА ТИ ПОМОГНЕМ, АЛИ БИО ЈЕ ТО УЗАЛУДАН НАПОР...
ДА, ВИЛИ...

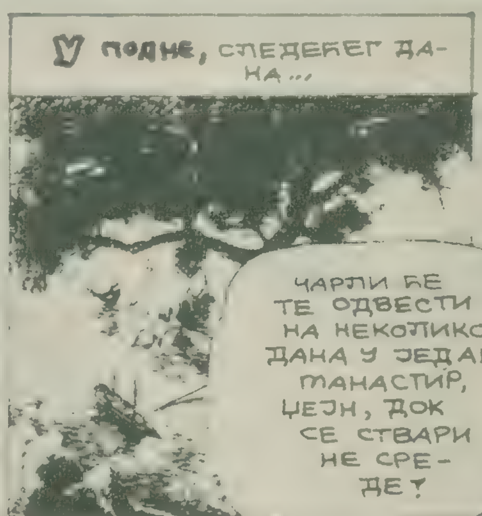

ДВАДЕСЕТ МИНУТА КАСНИЈЕ...
НАШ ПРИЈАТЕЉ, ПО МОЈОЈ СТРУЧНОЈ ОЦЕНИ, НЕ БИ ПРЕЖИВЕО ЛЕТ...
СХВАТАМ. ГДЕ ДА ВАС ПОКУПИМ?

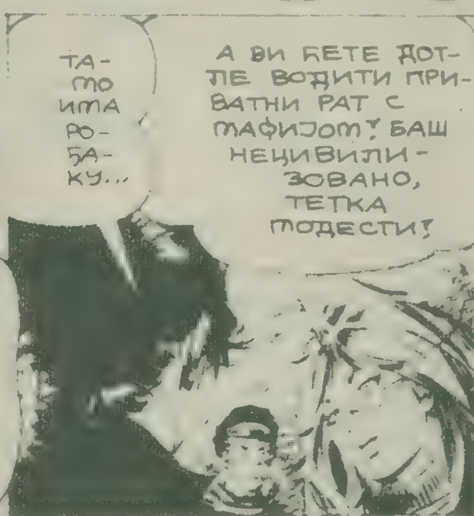

КАСНИЈЕ...
ШТО ТОЛИКО КАСНЕ, А ИМАЈУ САМО СТО МЕТАРА ДА ПЛИВАЈУ...

А, ЕВО ИХ!
ШТА, ДО ЂАВОЛА...

РОСИ ЈЕ ИЗЈАВИО ДА НЕ ЗНА ДА ПЛИВА!
КАКВА ЈЕ ТО СМЕЈУРИЈА!

ЧАРЛИ ЋЕ СЕ УКОТВИТИ НА НЕКОМ ЗГОДНОМ МЕСТУ ДА МАЛО ОДСПАВАМО, ПА ЋЕМО СЕ ЗАТИМ О СВЕМУ ДОГОВОРИТИ!

У ПОДНЕ, СЛЕДЕЋЕГ ДАНА...
ЧАРЛИ ЋЕ ТЕ ОДВЕСТИ НА НЕКОЛИКО ДАНА У ЈЕДАН МАНАСТИР, ЏЕЈН, ДОК СЕ СТВАРИ НЕ СРЕДЕ!

ТАМО ИМА РОБАКУ...
А ВИ ЋЕТЕ ДОТЛЕ ВОДИТИ ПРИВАТНИ РАТ С МАФИЈОМ! БАШ НЕЦИВИЛИЗОВАНО, ТЕТКА МОДЕСТИ!

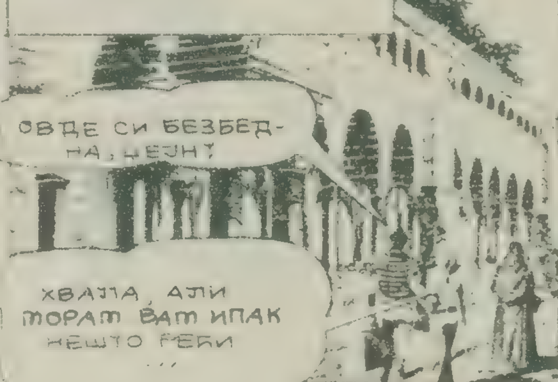

ОБЈАСНИЛА САМ ТИ ВЕЋ ЗАШТО НЕ ЗОВЕМО ПОЛИЦИЈУ...

ТРЕБА ОТКРИТИ КО ЈЕ ЛИЧНОСТ КОЈА СТОЈИ ИЗА МАФИЈЕ!
АЛИ, ТО ЗНАЧИ - БОРИТИ СЕ! А ТО НИЈЕ ПРАВИ ОДГОВОР!

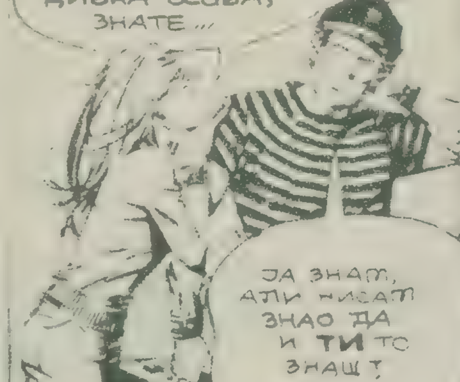

ПОНЕКАД, ТО ЈЕ ЈЕДИНИ ОДГОВОР, ЏЕЈН!
3688

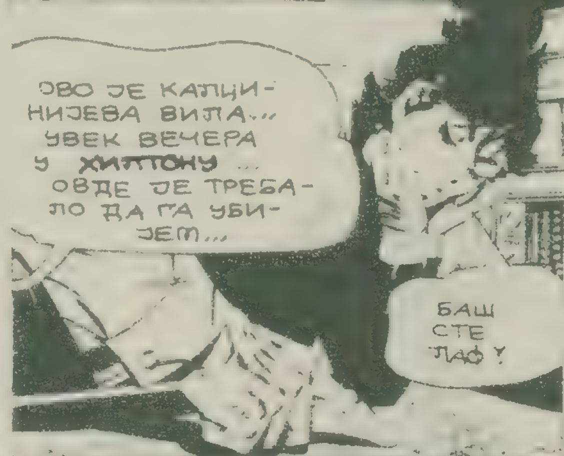

ЧАРЛИ БОРГ ЈЕ ПРЕВЕЗАО ЏЕЈН НА КОПНО...

ШТА ВАС МУЧИ, ГОСПОЂИЦЕ?
НИШТА! У СТВАРИ, ТРЕБА НАМ ЈЕДНО ОБАВЕШТЕЊЕ...

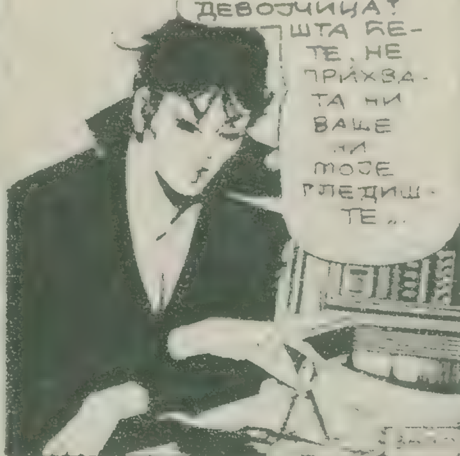

МАНАСТИР ЈЕ БИО СВЕГА КИЛОМЕТАР ОД ОБАЛЕ...
ОВДЕ СИ БЕЗБЕДНА, ЏЕЈН!
ХВАЛА, АЛИ МОРАМ ВАМ ИПАК НЕШТО РЕЋИ...

МОЛИМ, ВИШЕ НИ РЕЧИ КАКО МОДЕСТИ НИЈЕ У ПРАВУ У ОДНОСУ НА МАФИЈУ!
ХТЕЛА САМ САМО ДА КАЖЕМ...

...КАКО СЕ НАДАМ ДА ЈОЈ СЕ НИШТА НЕЋЕ ДЕСИТИ! ОНА ЈЕ ДИВНА ОСОБА, ЗНАТЕ...
ЈА ЗНАМ, АЛИ НИСАМ ЗНАО ДА И ТИ ТО ЗНАШ!

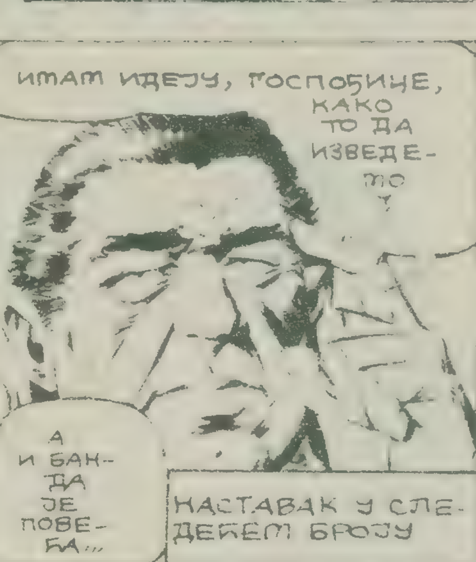

НА ЈАХТИ...
ОВО ЈЕ КАЛЦИНИЈЕВА ВИЛА... УВЕК ВЕЧЕРА У ХИЛТОНУ... ОВДЕ ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ГА УБИЈЕМ...
БАШ СТЕ ЛАФ!

ЕВО И ЧАРЛИЈА!
БРЗО СЕ ВРАТИО! СРЕЋА ДА СМО СЕ ОТАРАСИЛИ ОНЕ МАЛЕ!

СЈАЈНА ЈЕ ТО ДЕВОЈЧИЦА! ШТА ЋЕТЕ, НЕ ПРИХВАТА НИ ВАШЕ НИ МОЈЕ ГЛЕДИШТЕ...

ЧАРЛИ БОРГ СЕ УКРЦАО НА ЈАХТУ...
ЏЕЈН ЈЕ НА СИГУРНОМ! ШТА ДАЉЕ?
ТРЕБА СЕ ДОМОЋИ КАЛЦИНИЈА...

..., И ТАКО НАМАМИТИ ОСТАЛЕ ИЗ БАНДЕ!
ДА, АЛИ КАКО ДОЋИ ДО ШЕФА?

ИМАМ ИДЕЈУ, ГОСПОЂИЦЕ, КАКО ТО ДА ИЗВЕДЕМО!
А И БАНДА ЈЕ ПОВЕЂА...
НАСТАВАК У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ

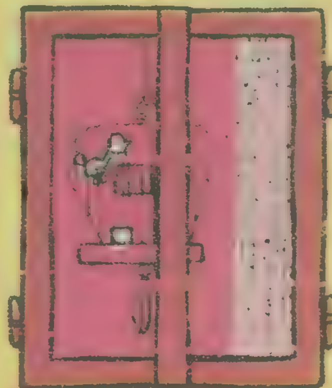
РАСПОРЕД ЧАСОВА

ПРОСЕЦИТЕ СВЕ ПРОЗОРЕ КАО НА ЦРТ. 1 ПО ЦРТИЦАМА, А ВРАТА ТАКО ДА МОГУ ДА СЕ ОТВОРЕ ГДЕ ЈЕ КВАКА. СА УНУТРАШЊЕ СТРАНЕ ЗАЛЕПИТЕ ПО РЕДУ РАСПОРЕДЕ НА ПРОЗОРИМА А ИЗА ВРАТА ЛИСТИЋ СА ВАШИМ ИМЕНОМ. КАД СЕ ПРОЗОРИ ОТВОРЕ ЦРТ. 2 ВИДИ СЕ РАСПОРЕД. КУЋИЦУ ЗАКУЦАЈТЕ ПОСРЕД ТАЧКЕ НА ОКРУГЛОМ ПРОЗОРУ ЗА ЗИД КАО НА ЦРТ. 3.

ЗАЛЕПИТЕ КУКУ НА ТАНАК КАРТОН И ИСЕЦИТЕ. ТАКОЂЕ ИСЕЦИТЕ ЛИСТИЋЕ СА ДАНИМА И РАСПОРЕДОМ И ИМЕНИМА.

ПОНЕДЕЉАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС
7. ЧАС

УТОРАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС
7. ЧАС

СРЕДА

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС
7. ЧАС

ЧЕТВРТАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС
7. ЧАС

ПЕТАК

1. ЧАС
2. ЧАС
3. ЧАС
4. ЧАС
5. ЧАС
6. ЧАС
7. ЧАС

ИМЕ

ПРЕЗИМЕ

ШКОЛА

ОДЕЉЕЊЕ

ВЛС 84

Ове књиге можеш да купиш уз жетон

БИБЛИОТЕКА „ГРИФОН"

1. П. Милојевић: О ЉУДИМА И ЋУДИМА 250
2. Ј. Ћирилов: РЕЧНИК НОВИХ РЕЧИ 320
3. С. Лукић: КИНЕСКИ ПЕЧАТ 280
4. Б. Тирнанић: БЕОГРАД ЗА ПОЧЕТНИКЕ 300
5. Е. Канети: СРЦЕ КОЈЕ КУЦА НА ДАЉИНУ 250
6. В. Бајац: „ТРИП" ВОДИЧ КРОЗ САВРЕМЕНУ АМЕРИЧКУ ПОЕЗИЈУ 350
7. Д. Витошевић: ЈА МИСЛИМ ДРУКЧИЈЕ 450
8. А. Дероко: А ОНДАК ЈЕ ЛЕТИО ЈЕРОПЛАН НАД БЕОГРАДОМ 350
9. С. Ј. Лец: НЕОЧЕШЉАНЕ МИСЛИ 300
10. М. Влајчић: ЋУТИ И ПЛИВАЈ ДАЉЕ 450
11. И. Чоловић: КЊИЖЕВНОСТ НА ГРОБЉУ 350
12. И. Б. Сингер: ИЗГУБЉЕН У АМЕРИЦИ 500
13. М. Кларин: ЧЕКАЈУЋИ ВЕЛИКОГ БРАТА 400
14. Д. Симић: ГАНДИ 600

БИБЛИОТЕКА „ГАМА"

15. М. Капор: СЕНТИМЕНТАЛНО ВАСПИТАЊЕ 1.000
16. З. Живковић: САВРЕМЕНИЦИ БУДУЋНОСТИ 900
17. Д. Андрић: СТЕРЕО СТИХОВИ 750
18. Д. Ражић: ВЕШТИНА СЕНЧЕЊА 830

БИБЛИОТЕКА „САВРЕМЕНА СВЕТСКА ПРОЗА"

19. А. Боске: МАЈКА РУСКИЊА 450
20. М. Сабо: СТАРИНСКА ПРИЧА 600
21. Х. Р. Хименес: СИВАЦ И ЈА 250
22. Х. Бел: ПРЕЧЕСТО ОДЛАЗИШ У ХАЈДЕЛБЕРГ 300
23. А. Кобо: ЖЕНА У ПЕСКУ 350
24. Г. Аполинер: ОСНИВАЧ ЈЕРЕСИ 360
25. Ч. Ајтматов: ПЕГАВИ ПАС, РАНИ ЖДРАЛОВИ 650
26. Ј. Јефтушенко: ЈАГОДНИ ПРЕДЕЛИ 750
27. Б. Окуџава: МЕРСИ, ИЛИ АВАНТУРА ТАЈНОГ АГЕНТА ШИПОВА 560
28. Ч. Милош: ОСВАЈАЊЕ ВЛАСТИ 500
29. Џ. Штајнбек: СЛИКЕ ИЗ МОНТЕРЕЈА 490
30. Б. Вонгар: ПУТ ЗА БРАЛГУ 550
31. Ч. Ачебе: НАРОДСКИ ЧОВЕК 420
32. Г. Г. Маркес: ХРОНИКА НАЈАВЉЕНЕ СМРТИ 450

БИБЛИОТЕКА „САВРЕМЕНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПИСЦИ"

33. М. Глигоријевић: СТРАСНА СЕДМИЦА 180
34. Р. Смиљанић: ЉУБАВНЕ ИСПОВЕСТИ СОФИЈЕ МАЛОВРАЗИЋ 120
35. Ж. Команин: ПРОВАЛИЈЕ 160
36. В. Паскаљевић: УКУС СТИДА 300
37. Ч. Станковић: ЖАРИШТА 250
38. М. Рацковић: ГЛАСНИК 320
39. Р. Војводић: СПОМЕНИК 320
40. М. Рацковић: БАКЉАДА 700
41. В. Ивановић: ЖЕСТОКОГА СРЕДИШЕ 300
42. В. Сушић: СТРАХ У МОСТАРУ 280
43. М. Стојановић: ИЗЛИЗАНЕ ГУМЕ 320
44. Д. Ненадић: ВРЕВА 300
45. Д. Ненадић: КИША 250
46. Д. Ненадић: ПОПЛАВА 300
47. С. Џунић: ОБРОК 300
48. В. Јовичић: БИО ЈЕДНОМ ЈЕДАН ЧОВЕК 650
49. З. Мајдак: ДАСКЕ ЗА СУНЧАЊЕ 480
50. М. Станковић: ГУТАЧИ МАГЛЕ 400
51. В. Лубарда: ПРЕОБРАЖЕЊЕ 1.100
52. Д. Михаиловић: УВОЂЕЊЕ У ПОСАО 600

БИБЛИОТЕКА „СЕЛЕКТА"

53. Г. Аполинер: ПИСМА ЗА ЛУ 850
54. И. Секулић: МОЈ КРУГ КРЕДОМ 800

БИБЛИОТЕКА ЗА ДЕЦУ „ОДАБЕРИ СВОЈУ ПУСТОЛОВИНУ"

55. Е. Пакард: ЗАБРАЊЕНИ ЗАМАК 200
56. Р. Брајтфилд: ТАЈНА ПИРАМИДА 200
57. Е. Пакард: ПОДЗЕМНО ЦАРСТВО 200
58. Е. Пакард: КО ЈЕ УБИО ХАРЛОА ТРОМБИЈА 200
59. Р. Монгомери: МИСТРИЈА МАЈА 200
60. Д. Терман: БАЛОНОМ ДО САХАРЕ 200

НАУЧНА ФАНТАСТИКА „ЗВЕЗДАНА СТАЗА"

61. А. Кларк: ОСТРВА НА НЕБУ 250
62. Р. Шекли: ТРАМПА СВЕСТИ 250
63. М. Коуни: ЗДРАВО, ЛЕТО, ДОВИЂЕЊА 250
64. Ј. Замјатин: МИ 250
65. Д. Бишоф: РАТНЕ ИГРЕ 250
66. Н. Панић: РЕГАТА ПЛЕРУС 250

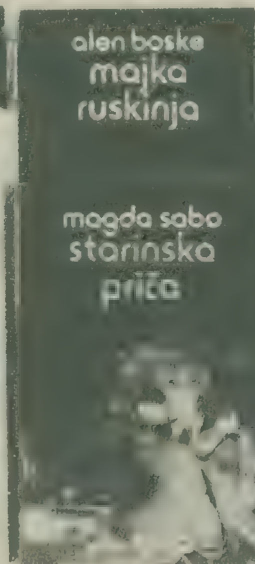
БИБЛИОТЕКА „АРЕС"

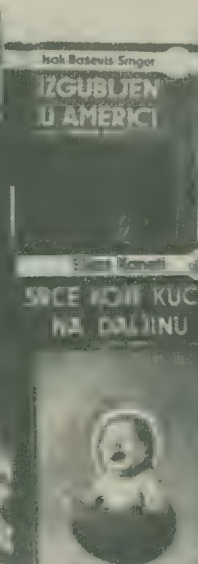
67. И. Масуџи: ЦРНА КИША НАД ХИРОШИМОМ 500

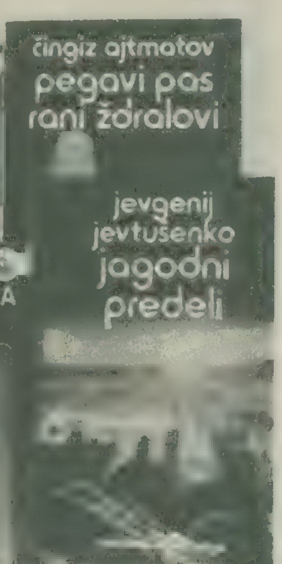
ДЕЛА ИЗ ИСТОРИЈЕ

68. М. Вуксановић: ПРВА ПРОЛЕТЕРСКА 850
69. Н. Љубичић: УЖИЧКИ ОДРЕД „ДИМИТРИЈЕ ТУЦОВИЋ" 600
70. И. Ђуковић: ПРВА ШУМАДИЈСКА БРИГАДА 900
71. И. Ђуковић: ДРУГА ШУМАДИЈСКА БРИГАДА 900
72. М. Станковић: ПРВИ ШУМАДИЈСКИ ПАРТИЗАНСКИ ОДРЕД 1.100
73. С. Нешовић: НА ЖЕРАВИЦИ 850
74. В. Терзић: СЛОМ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 1–2 4.500
75. Р. Самарџић: МЕХМЕД СОКОЛОВИЋ 700
76. А. Митровић: АНГАЖОВАНО И ЛЕПО 900
78. ВЕЛИКА ИЛУСТРОВАНА ИСТОРИЈА СВЕТА I–IV 11.200

ПОСЕБНА ИЗДАЊА

79. Кингстон–Ламберт: ВЕЛИКЕ КРИЗЕ И КАТАСТРОФЕ 1.200
80. Х. Л. Сељедо: БОЛИВАР 800
81. Д. Секулић: ПУТОКАЗ ЗА ЈУГ 450
82. М. Тодоровић: РАТНИЦИ 650
83. С. Лукић: ЛЕКСИКОН ВИЦЕВА 1.600
84. Група аутора: ИКОНЕ 3.600
85. Донвели–Мунари–Полато: СТОЛАРИЈА 500
86. КУЋНИ МАЈСТОРИ 1.100

ИЗДАЊА ЗА ДЕЦУ

87. Д. Радовић: ПОНЕДЕЉАК, УТОРАК, СРЕДА, ЧЕТВРТАК 2.400
88. М. Данојлић: ИЗАБРАНЕ И НОВЕ ПЕСМЕ 600
89. М. Данојлић: ПОЕЗИЈА ЗА ДЕЦУ 1–3 360
90. Д. Лукић: ПЕСМЕ ЗА ДЕЦУ 1–3 330
91. Д. Ерић: ПОЕМЕ 1–3 (друго издање) 750
92. Радовић–Петричић: ТВ КУВАРИЦА 250
93. С. Пејаковић: ЗА ТВОЈ РОЂЕНДАН 600
94. В. Дедијер: ЖИВОТОПИС ЗА МЛАДУ ГЕНЕРАЦИЈУ Ј. Б. ТИТО 240
95. Е. Рас: КАД МИ МАМА КУПИ ПАРЕ 360
96. Б. Чкоњевић–Миленковић: МОЈЕ ИГРАЧКЕ 500
97. Рељефне сликовнице: РОБИНЗОН КРУСО 200
100. Рељефне сликовнице: ОСТРВО С БЛАГОМ 200
101. Рељефне сликовнице: ЕЗОПОВЕ БАСНЕ 200

У ПОДМОРНИЦИ „821"–Н

ЦРНО, ТЕШКО, А РОНИ

Пре него што се исплови, предстоје обимне припреме; укрцавање торпеда само је део тога. Наше најновије подморнице безбедно се спуштају до 200 па и 300 метара.

ПОВОДОМ 10. СЕПТЕМБРА, ДАНА РАТНЕ МОРНАРИЦЕ, НАШ РЕПОРТЕР ЈЕ ПОСЕТИО ЈЕДИНИЦУ ПОДМОРНИЧАРА, НЕОБИЧНУ ПО МНОГО ЧЕМУ.

У луци, везане дебелим конопцима, мирују три подморнице (остале су на задацима). Црне им се леђа, слично каквим уснулим китовима који ленчаре на августовском сунцу. На командном торњу бело исписане бројке: 821, 822, 823. На првој, 821, изнад броја, слово Н. Нуклеарна? Не. ко би такве ствари на такав начин обележавао. Слово Н на подморници „821" значи да је она најбоља у целој јединици, признање које траје годину дана; до поновног избора.

За новајлију је прави подвиг да се кроз, бар за њега, узан отвор и степенице под углом од готово деведесет степени спусти у утробу подморнице. Прави је херој (да не заборавимо, пун назив подморнице која ове године носи слово Н и у коју силазимо је „Херој-821") ако уз пут не заради неку модрицу од силних вентила, ручица, каблова. Подморничари се на ово смеју, кажу да је све ствар вежбе; знају колеге које, ако је судити по обиму струка, не би ни могли у подморницу.

У централном смо одсеку (иза њега су средњи и моторни) одакле се управља подморницом. Главно место припада навигатору: две фотеље, полуга за управљање попут пилотске. табла са безброј лампица, дугмади, разних мерних инструмената. Строп не виши од два метра препун каблова, вентила и ко би га све знао чега (пардон, ова тврдња се односи само на госте подморничара!). Са стране, (тешко их је приметити), кревети који уместо покривача имају каишеве.

– Кад смо на задатку, кревети никад нису празни и зато их зовемо „топлим креветима" – прича Маринко Кардум, заменик команданта подморнице. – Радимо у три смене па чим један заврши свој посао, ускаче у кревет колеге и тако непрестано. Колико би простора требало кад би свако тражио свој кревет?! Зато подморничари и јесу права породица, без фраза, јер спавају у истом кревету, једу за истим столом. Ено га горе! (Показује на плафон). Спустимо га кад треба...

Човек у торпедној цеви

Ова грдосија тешка преко хиљаду тона не би, разуме се била то што јесте да нема торпеда, своје главно наоружање. Зато су, уосталом, и измишљене, зато су опасне и моћне. Једним својим торпедом могу да дигну у ваздух и највећи брод. Али ни бродови, посебно данас, више нису наивни и зато је њено највеће и најопасније оружје да бане изненада, тајновито, кад је нико не очекује. У противном, може бити буквално прегажена. Зато је и потребна изузетно увежбана посада. А ова је – за потврду је ту и слово Н – најбоља међу најбољима.

Занимљиво је да торпедне цеви не служе само за лансирање торпеда (њему се, кад устреба, електронски дају сва потребна упутства за напад на циљ). У случају, далеко јој лепа кућа, хаварије, могуће је изићи кроз њих: обуку се специјална гумена одела, троје-четворо сместе се у цев, она се затвори, изједначи се притисак са спољним и бућ, већ си напољу. Сличан поступак је и за искрцавање диверзаната кад подморница, због тајности, не сме на површину.

Перископ је око подморнице, али она мора да има и уши, посебно кад зарони дубље. Ту су зато тзв. пел и пег уређаји, једноставније – ловци на шумове. Деветнаестогодишњи Драган Шегвић је ослушкивач. посао му је да слуша и тумачи шумове:

– Ослушкивањем шумова није тешко погодити врсту брода, његов смер, даљину, брзину. Сваки има неке своје посебне звукове. Чак можеш да погодиш и величину рибе, понекад и врсту... Не, нисам ја посебно музикалан, све се то научи вежбом. Код нас је неко неписано правило да ослушкивач не сме више од 15 дана да буде ван свог посла; може лако да запусти своје умеће.

У подморничаре иду само добровољци, питомци и морнари. Не сви који се јаве. Бирају се само најспособнији и најздравији. Подморница коју видите направљена је код нас, уосталом као и све наше челичне ајкуле.

Брадати војници

Загушљиво је, не може да се дише пуним плућима. Ваздуха, дајте ваздуха! Смеју се подморничари, кажу кисеоника је сасвим довољно, показују неке своје инструменте. То је психички, покушавају да објасне. Скучен је простор па човека придошлицу притиска тескоба. Они, подморничари, по месец и по дана не виде сунца. Понекад им командант кад изроне на тзв. перископску дубину каже, какво је време напољу. Он то види кроз перископ.

На посебној муци су тада пушачи, бар тако тврде. Пушење је најстроже забрањено, може се запалити једино на палуби, а због пушења се не израњава. Па зашто онда не оставе цигарете? Е, то нећемо, опет се смеју, то нам је нека тајна веза са спољним светом, нешто што нас чини равним свету на копну. Подморничари, ваљда једини у ЈНА, имају привилегију да се не брију сваки дан: има мало воде, боље рећи нема је за бријање и купање. Хране се искључиво конзервама. Под водом могу да остану управо толико колико имају резерви хране и воде...

Неупућеном је заиста готово непојмљиво да на једном месту има толико тих силних инструмената да сваки члан посаде све то зна. Поново се смеју подморничари, помало тајанствено, док млађани Габријел Шминтић, електроничар, упорно тврди да је подморничар као вино – „што старији, то бољи!"

Подморничари се не поздрављају са оним „добро море" (већ на десетак метара дубине и не осећају таласе). За њих би пре важило оно рударско „сретно". Па, „сретно"!

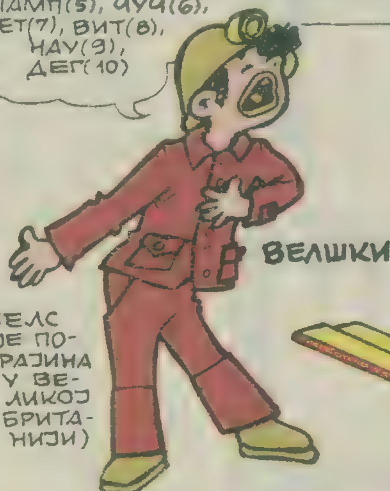
Петар Милатовић
Снимио: ***Божо Денчић***

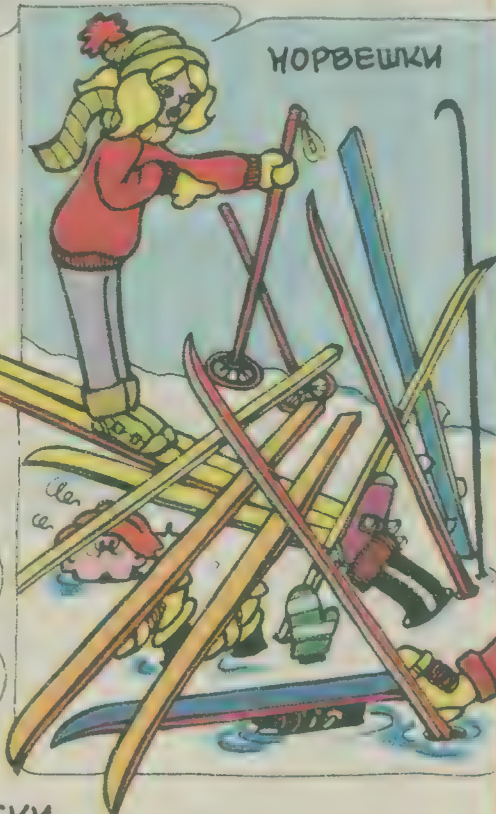
10 x 10

НАУЧИ ДА БРОЈИШ ДО 10 НА ДЕСЕТ ЈЕЗИКА—

(ПОРТУГАЛСКИ, ВЕЛШКИ, НОРВЕШКИ, БУГАРСКИ, КАТАЛОНСКИ, КИНЕСКИ, АГАВСКИ, ЈЕЗИК НАРОДА АИНУ, БЕЛОРУСКИ, ЛАТВИЈСКИ)

Док су играчи голфа запањено гледали, гавран је у кљуну однео лоптицу.

оптужени стоји по страни и чека исход. Не пада му на памет да покуша да бежи. Кад се донесе одлука да је крив, јато узлеће и обрушава се с висине. Осуђени ће завршити под ударцима њихових кљунова.

Научници се двоуме: да ли је ово ритуал, или је одиста у питању преступ, осуда и казна.

Тешко је тврдити да гаврани разговарају, али је истина да се у споразумевању служе са око 25 гласова. Разуме се, то су крици али крици који нешто одређено казују.

Зна се да гавран може да опонаша једноставније људске речи. Гавран Пете, кућни љубимац власника хиподрома Џорџтаун поред Вашингтона ући ће у историју коњских трка иако с њима нема никакве везе. Наиме, пре више од сто година знак за почетак трке даван је узвиком „Сад!" Живећи на хиподрому, Пете је научио ту реч. Док су неком приликом такмичари стајали на стартној линији, он је закрештао „Сад!". Не размишљајући, џокеји су ошинули коње. Настала је збрка. Да се то не би поновило, одлучено је да се знак за почетак трке убудуће даје звоном.

ШАЉИВИ ПАМЕТЊАКОВИЋ

НИ РУЖНИЈЕ НИ ПАМЕТНИЈЕ ПТИЦЕ; ЗБОГ ЊЕ ЈЕ ЧАК ЗАМЕЊЕН ЗНАК ЗА ПОЧЕТАК КОЊСКИХ ТРКА.

Гавран је црн откако је постао. Човек га никада није волео и зато је у његовим очима био још црњи. Најцрње је што га је временом поистоветио са ружноћом и злом и постао његов највећи непријатељ. Каква неправда! Истина, гавран је свагпојед, али колико је пољопривредна штеточина, толико је користан људима.

Није наочит. Има кљун дугачак и у несразмери с главом и позамашно тело које достиже дужину до седамдесет центиметара па по величини не заостаје иза орла креташа. Али, зар су све птице лепотице?!

Помоћи, међутим, нема: људски род је ставио гаврана на „црну листу" и ту ће по својој прилици остати. Само научници знају да је он једна од најпаметнијих ако не и најпаметнија птица. Штавише, неки његови поступци и данас су тајна за науку.

На стражи

Било која птица везана канапом за ногу панично ће се отимати у настојању да се ослободи. На крају ће исцрпљена пасти. Гавран ће у први мах бити изненађен. Два, три трзаја ногом и... Уместо да троши снагу на узалудну борбу, он ће мирно осмотрити шта га спутава, а затим учинити све да се ослободи. Кљуном ће кљуцати канап док га не прекине, а ако примети чвор поступиће још једноставније – одрешиће га!

Није претерано ако се каже: по интелигенцији гавран је право чудо природе. Томе и треба да захвали што је опстао и одупро се човеку. На пример, јато се никада не спушта насумце у поље ради хране. Прво се пошаље извидница која јавља да је све „у реду", а затим поставе стражари на свим местима одакле се добро види околина. Тек тада јато слеће. Необјашњиво је како гавран на стражи непогрешиво уочава опасност. Прође ли сељак, чобанин или дете у игри, он остаје миран. Укаже ли се, пак, на видику, неко с оружјем, грактањем упозорава јато на опасност.

Научници су изненађени бригом гаврана за своје садруге. Тако нешто не може да се види код било које врсте птица. Једног дана сељак из славонског села бацио је кокошкама у дворишту зрневље кукуруза. Кокошке су се најеле, али нису све покљуцале. Тада је изнад куће прелетело јато гаврана. Чинило се да се удаљава. Неочекивано, јато се вратило и почело да кружи. Два гаврана су се издвојила и слетела у двориште. Један је био снажан, други мршав и хром – једва се одржавао на здравој нози. Снажнији је почео да скакуће по дворишту и сакупља зрневље кукуруза, остатак од кокошијег оброка. Доносио је зрневље у кљуну и стављао га пред друга. Хранио га је све док хроми гавран грактањем није ставио до знања да је сит. Узлетели су и прикључили се јату које је кружило чекајући их.

Неки младић са обале Пека био је сведок још необичнијег догађаја. У речни плићак пао је рањени гавран. Покушавао је да се докопа обале. Гацајући кроз муљ, није имао снаге. Гракћући тражио је помоћ. После пет минута над реком се нашло читаво јато. Гаврани су се спустили тик изнад воде и лаганим махањем крила одржавали раширена крила рањеника. Истовремено су га гурали према обали. Помучили су се док га нису извукли из муља.

Уопште, гаврани у опасности тако жалосно гракћу да се и најтврђе човечије срце растужи. Довољно је да је један у невољи па да остали слете и направе око њега живи зид, штитећи га од нападача телима. Клепећу крилима, боре се оштрим кљуном и тужно, тужно гракћу. Сви ће страдати, али свога гаврана неће оставити!

Заседа црни суд

Веровали или не: гаврани имају суд. Чим неко њихов учини преступ – суд заседа! Пороту чини јато. Понекад суђење траје читав час. Збијени у гомили, гаврани час подижу, час спуштају глас. За то време

Гавран није само паметан. Он је и велики шаљивџија. Задовољство му причињава да слети на главу краве која на сунцу прежива и дрема и да јој из све снаге загракће на уво. Једна крава, толико се испрепада да ју је тешко умирити! Хоће гавран да кљуцне и лице сељака који се одмара на њиви. приђе, кљуц и сакрије се. Онда опет тако. Или: ратар сеје, а он на одстојању скакуће за њим и семе из бразде баца напоље. А колико је тек пута играчима голфа украо лоптицу! Једном су га играчи пратили. Запрепастили су се кад су га затекли на оближњем брдашцу где се игра с другом: један је сврха пуштао лоптицу да се котрља, а други је у подножју сачекивао и у кљуну враћао одакле је дошла.

Гавран је вешт лопов. Краде мале ствари, нарочито сјајне предмете. Односи налив-пера, наочаре, ручне сатове, тубе с пастом за зубе, накит, чак и кључеве остављене у брави аутомобила!

Свакако, није обична птица.

М. Тодоровић

ХИТ

ОСТАВИ НЕЖНИ ТРЕНУТАК /LEAVE TENDER MOMENT ALONE/

музика и текст: *Били Џоел*
изводи: *Били Џоел*

Even though I'm in love sometimes
I get so afraid
I'll sa y something so wrong just
have to have something to say
I know the moment isn't right to
tell the girl a comical line
To keep the conversation light I
guees I'm just frightened out of my
mind

Chorus
But if that's how I feel
Then it's the best feeling I've ever
known
It's undeniably real
Leave a tender moment alone

Yes I know I'm in love but just
when I ought to relax
I put my foot in my mouth 'cause
I'm just avoiding the facts
If the girl gets too close if I need
some room to escape
When the moment arose I tell her
it's all a mistake

But that's not how I feel
No that's not the women I've
known
She's undeniably real
So leave a tender moment alone

But it's nog only me breaking dowr
when the gension tets high
Just when I'm in a serious mood
she is suddenly quiet and shy
/Leave a tender moment alone/

Leave a tender moment leave it
alone
/Leave a tender moment alone/

I know the moment isn't right to
hold my emotions inside
To change the attitude tonight I've
run out of places to hide

Repeat chorus

Leave a tender moment alone
/leave a tender moment alone/
Leave a tender moment alone leave
a tender moment alone
Leave a tender moment leave it
alone
Leave a tender moment alone

НЕВИН ЧОВЕК

Дугогодишња каријера Билија Џоела водила је овог сјајног певача, клавиристу, аутора и бившег боксера кроз сва искушења шоу-бизниса. Релативно скроман почетак, ограничен на узак круг слушалаца у Њујорку и ближој околини, прерастао је у светски успех после одличног албума „Stranger" и великог хита „Just The Way you Are". Следио је низ популарних песама које су полако, али сигурно, учвршћивале Џоелов статус у очима јавности. Данас, после изузетно комерцијалног албума „An Innocent Man" његов положај је бољи него икада, но то сигурно не значи да ће се Били убудуће одмарати на ловорикама. Од уметника његовог калибра увек се могу очекивати нови подухвати вредни пажње.

МУЗИЧКИ ПОЈМОВНИК

Е

ЕП

скраћено од енгл. (extended play) ознака за грамофонску плочу пречника 17 cm која се окреће брзином 45 обртаја у минути и на којој се обично налази више музике него на сингл плочама. По неписаном правилу 4 песме у укупном трајању 12–14 минута. Средином шездесетих ишчилили са тржишта да би се крајем седамдесетих поново вратили у моду у неким земљама.

ЕХО

одбијање звучних таласа од неке чврсте препреке, чиме се ствара одјек, односно понављање једног или низа тонова у смањеној јачини. Добра акустична решења за концертне дворане састоје се у томе да се онемогући појава превеликог одбијања звука. Ехо се користи у рок музици у процесу снимања и постиже се посебним машинама или простором. Веома је важан у многим врстама рока (рокабили или „Фил Спекторов зид звука")

ЕЛЕКТРОНСКА МУЗИКА

правац савремене музике чији представници компонују (структуирају) звучне елементе добијене помоћу електро-акустичних апарата или трансформацијом звучног и тонског материјала, снимљеног на магнетофонској траци помоћу звучних филтера или других електроакустичних апарата. То је вид такозване експерименталне музике и стварају је композитори окупљени у електронским студијима. Рок је укључио многе електронске иновације па имамо, тако, и неке саставе који се могу мирне душе сматрати електронским ансамблима (Тенџерин дрим, Крафтверк...)

ЕЛЕКТРИЧАРИ

наш израз из шездесетих година за саставе електричних гитара који су користили разна појачала и звучнике, свирали и певали, трудећи се да постигну посебне ефекте начином интерпретације, покретима тела и спољним изгледом.

ЕТИДА

инструментална композиција за усавршавање технике свирања. Поред дидактичке могу да имају и уметничку вредност, на пример Шопенове, Листове, Скрјабинове...

ДА ЛИ СУ ПРЕТЕРАЛИ

Једна радио-станица из Лос Анђелеса одала је на свој начин признање највећем америчком идолу младих – Мајклу Џексону: његов нови снимак композиције „State of Shock" који је урадио заједно са Мик Џегером емитован је непрекидно 25 сати.

ПОСЛАСТИЦА ЗА ДИСКОФИЛЕ

Пре двадесет година, 10. јула 1964, изашао је чувени хит сингл групе The Beatles – „A Hard Days Night". Само две недеље касније песма се нашла на првом месту многих светских топ-листа.

Ових дана обновљено је издање тог сингла и то у два вида. Једно је у богато опремљеном омоту (са пуно колор-фотографија из филма), друго је штампано у много мањем тиражу и свака плоча је у различитој боји.

ЛОПОВ, АЛИ ПРЕ СВЕГА ЖЕНА

У локални фирентински лист стигло је писмо једне гневне жене. Тражила је да што пре исправе неправду коју су јој нанели. Донели су вест да је банку опљачкала нека жена између 40 и 50 година старости. Она има само 32 тачно и није ни дан старија.

НАЈГОРЕ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ

„Фани ворлд" (Смешни свет): штампао је следеће мишљење:

– Телевизија постаје све гора. Чим је укључите на главу вам се истог тренутка сруче убиства, пљачке, силовања, а затим долази оно најгоре – вести.

УВРНУТИ ПОШТАР

Марк Харисон, човек који се доселио у Њујорк у солитер на Медисон авенији одмах после усељења у свом сандучету проналази пошту за суседе изнад њега. Односи им писма, зачуђен откуд она код њега.

– Нека вас то ништа не чуди – рекла му је љубазна госпођа Едвардс. – То намерно ради наш поштар Мајк. Исто се десило и нама кад смо дошли. Тако сутра очекујте да вам убаци пошту за комшије испод вас... И тако редом. До краја месеца упознаћете све станаре у овој згради!

МАРКЕ НЕПОСТОЈЕЋИХ ЗЕМАЉА

Целог свог живота Американац Доналд Еванс није купио ниједну једину поштанску марку премда је водио више него живу и опширну преписку са својим многобројним пријатељима филателистима. Кад би требало да пошаље писмо, једноставно би седао за сто и цртао марку. Назив непостојеће земље, престоницу и валуту је измишљао на лицу места. Еванс то није никако случајно радио: морао је да се чува да не падне под удар закона о фалсификовању поштанских вредности. Међутим, Еванс је тако вешто правио марке да ни званичне поштанске власти нити колекционари, нису приметили да се ради о кривотворењу. Тако је уметник филателиста за свог живота успео да пусти у оптицај неколико хиљада марака 42 непостојеће земље. Њихова цена достиже вртоглаве висине

ЉУБИ БЛИЖЊЕГ – ПОЛИЦАЈЦА

Чувари јавног реда и мира нису нигде у свету нарочито омиљени. Да би некако смекшали становнике аустралијске државе Квинсленд, месне власти повеле су кампању под паролом: „Љуби ближњег... полицајца". Акција је имала неочекивано велики успех, чак превелики. Можда због тога што је њен мото био превише буквално схваћен. Брадатим полицајцима нису се толико бацале око врата само плавокосе лепотице као што су чувари поретка очекивали. Више су им у загрљај падали пијани возачи пошто направе прекршај.

Полицајци су најзад изгубили стрпљење и упутили властима молбу да их убудуће избаве од „излива љубави".

БИРО ЗА НАЂЕНЕ СТВАРИ

Мада Енглезе не бије глас да су расејани људи, они годишње по аутобусима и возовима – оставе више од пет милиона предмета. На листи заборава налазе се и неке неочекиване ствари: вештачка зубала, дечја колица, штапови за голф, уметничке слике. Утврђено је да међу изгубљеним животињама воде бели мишеви, хрчци и аустралијски таласасти папагаји. Покаткад је улов богатији, рецимо кад кондуктер нађе омањег крокодила. У биро за нађене ствари једне лондонске станице на подземној железници стигао је недавно и велики шарени какаду. „Био је то изванредно разговоран, да не кажем брбљив примерак – испричао је дежурни службеник. – Цео дан нас је псовао, све и свашта. Све је знао сем имена свог власника и његове адресе."

УМЕТНУО СЕ НА ДЕДУ

Кад Менди Чарнук и њен супруг Ричард из Лондона крену у шетњу са својим близанцима, свет се за њима окреће. У чему је ствар? Родитељи као родитељи и као просечни Енглези: она висока и плава, и он висок и плаво-риђ с наочарима. И деца су као сви близанци – сличе једно другоме само што је Весли потпуно плав, са светлом, готово белом косицом, а његов брат Томас има боју чоколаде и тамну коврџаву косу.

Тајна оволике сличности и разлике крије се у томе што је Веслијев и Томасов деда по мајци Црнац, досељеник из Нигерије који се оженио Енглескињом. После неколико поколења његове гене наследио је Томас, а Веслију су припали у део гени англосаксонских предака.

Генетичари тврде да је случај породице Чарнук изванредно редак, чак јединствен у Европи.

Надамо се да Томас, због света склоног чуђењу, неће морати непрестано да води деду са собом.

ПСЕТОЉУПЦИ

Широм света постоје многобројна удружења љубитеља животиња, кучића посебно. Али, тешко је да игде на земаљској кугли обожавање пса достигло такве размере као код Индијанаца из племена Ваи-Ваи које насељава гвајанске џунгле у Јужној Америци. Чим се окоти штене – овдашњи кучићи највише личе на енглеског гонича – зароне га у специјалну купку од трава која ће новорођеном кученцету – по веровању Индијанаца – дати снагу и обезбедити му дуг живот. Деси ли се да мама штенета буде слаба, нема двоумљења: њену улогу глатко преузимају жене из племена Ваи-Ваи. И касније, пажња према псећем роду не опада. Брижни господар два, три пута на дан носи свог љубимца на реку, купа га, чешља му крзно. На свим свечаностима које се организују пси су почасни гости – тако се на празницима појављују у свечаној одећи: ишарани прекрасним пругама црвене боје. Кад љубљени пас остари и не може сам да се храни, њега хране из руке бирајући му најбољу парчад меса. А кад најзад и умре, оплакују га као најмилијег из фамилије.

А како на сву ову пажњу и двоструку негу одговарају ваи-ваи пси? Па, троструком оданошћу господару, његовој жени и деци коју просто обожавају. Чик нек се туђин или било која зверка грабљивица приближе селу – чуће једно хорско вау-вау.

ХВАЛА НА ПИТАЊУ, ЗНАМ!

Недавно је на једном такмичењу алпиниста у Сједињеним Америчким Државама Рик Базет из Чикага добио две награде. Другу непредвиђено – за сналажљивост и духовитост.

Он је тачно предвидео шта ће га питати новинари кад сиђе доле. На поткошуљи је исписао следеће реченице: „На врху је лепо време" (И било је), „Моја тежина је у реду" (И била је), „Жена и деца су ми добро" (И јесу), „Не, нећу се задржати на освојеној висини" (Верујемо).

Сер Хамфри Гилберт и Волтер Рели договарају се којим путем отпловити до Америке.

На састанку у Геинзбороу пуританци одлучују да побегну из земље.

Тек у другом покушају пуританци су успели да се докопају амстердамске луке.

У протестантској Холандији долази до расцепа међу пуританцима.

Џемс I дозвољава им привремени повратак у земљу.

ДОЋИ ДА БИ СЕ ОСТАЛО

ОВО ЈЕ ПОВЕСТ О ПРВИМ ДОСЕЉЕНИЦИМА АМЕРИКЕ

Шпанци су дуго својатали Америку. Како и не би кад им је папа после Колумбовог открића Новог света 1492. великодушно и на своју руку поклонио ову територију.

Пошто је то већ била њихова земља Шпанци су се с пуним правом понашали као господари. Сами нису желели ту да се настане. Долазили су само у потрази за златом и сребром верујући да га има у изобиљу. Никог другог нису трпели. Тако су групи француских протестаната (припадника реформаторске цркве настале као протест против римокатоличке), која у Америку стиже 1562, сурово пресудили. Упали су им у насеље и све их до једног обесили. О врат сваке жртве закачили су таблу с натписом да су их побили не као Французе већ као протестанте. Кад је у Француску стигла вест о покољу сместа је кренула осветничка експедиција.

Следећа група која се одважила да крене у неизвесност Новог света отиснула се с енглеске обале 1583. Двеста људи предводио је познати морепловац Сер Хамфри Гилберт с полубратом Волтером Релијем. Од краљице Елизабете добили су неограничено право да у Америци запоседну и населе све територије које нису у хришћанским рукама. Одсечени од цивилизације, неспремни на услове живота у дивљини, убрзо су напустили острво Њуфаундленд где су подигли насеље.

На повратку у Енглеску Гилберт се удавио али то није обесхрабрило његовог брата. Волтер Рели се враћа у „обећану земљу" и на острво Роаноук, у близини данашњег Њујорка, оснива колонију којој у част своје краљице даје име Вирџинија. На жалост, до данашњег дана, остала је тајна шта се догодило са овим храбрим досељеницима.

Пуританце (чистунце) у Енглеској нису остављали на миру. Протестантска црква (озваничена 1534. за време владавине Хенрија VIII) није трпела ове заблуделе овчице. Краљица Елизабета, а нарочито Џемс I који је наслеђује на престолу, не остављају их на миру. За ово двоје моћника ови добродушни људи, који су само у миру желели да исповедају своју чисту веру (ослобођену римокатоличких утицаја), били су пробисвети и криминалци. Везивали су их за стубове срама и бацали у тамнице. То се више није могло трпети.

МЕСТО ПОД СУНЦЕМ

После тајног састанка 1602. у Линконшајру једна група пуританаца одлучује да пребегне у Холандију (ова протестантска земља била им је само успутна станица). После десет година мирног живота, уплашени да ће им се деца похоландезити, одлучују да крену даље. Рађа се идеја о Пилгрим Фадерс (ходочасницима) и одласку за Америку.

Под заштитом утицајних пријатеља с двора Џемса I, стижу у саутемптонску луку јула 1620. Одатле су исловили на два брода – „Спидвелу" и „Мејфлауеру". С њима у потрази за бољим животом креће и група од деведесет исељеника.

Ходочасници као да су били осуђени на невоље. После само неколико дана потплаћени капетан „Спидвела" саопштава им да морају да се врате. Брод наводно попушта. Узалуд настоје да нађу још једну читаву лађу. Крајем септембра они, најзад, одлучују да исплове сви укрцани на „Мејфлауеру" (Мајском цвету). Преко двеста душа гурало се на тридесетак метара дугачком броду који је раније служио за превоз вина.

Капетан је, на пола пута, саопштио да би било боље да се врате јер улазе у опасне воде. Ходочасници су то одлучно одбили. Хтели су по сваку цену да стигну у Вирџинију. Трпели су хладноћу, глад, невреме... Када су после девет недеља коначно угледали обалу нису ни слутили да

Капетан „Мејфлауера" испловљава тек средином априла 1921.

У логор белаца улази Индијанац и на лошем енглеском представља се као Самосет.

Нису сви црвенокошци били наклоњени ходочасницима, неке су морали да гоне.

Индијанци лове дивљач јер су досељеници били више гладни него сити.

Самосет помаже да уђу у траг непријатељском племену и поглавици Корбитанту.

На броду ходочасници издају повељу о правилима понашања.

Прва наоружана група досељеника излази на копно Новог света 9. новембра 1620.

Ходочасници у извидници сналазе се да се не би смрзли од зиме.

Уз ратне покличе наоружане досељенике нападају Индијанци...

... и они им једва узмичу укрцавши се у чамац.

их је капетан уместо у Вирџинију одвезао 450 километара на север.

ПУРИТАНЦИ И ИНДИЈАНЦИ

„Мејфлауер" је био захваћен нестрпљењем: хоће ли се већ једном искрцати на копно. Међутим, наређено је да нико не напушта брод. Група наоружаних људи ће најпре да испита има ли непријатеља у околини. Извидница треба такође да нађе погодно место за насеобину. Крајем децембра, сасвим случајно, бежећи испред Индијанаца, налазе баш оно што су тражили. Искрцавају се 21. децембра 1620. У Плимуту и данас [illegible] које подсећа на тај значајни чин.

Али, праве невоље тек наступају. По незапамћено суровој зими правили су колибе, да имају било какав кров над главом. Многи нису издржали глад, хладноћу... Људи су падали као снопље. До краја марта остало их је педесет. У априлу их напушта „Мејфлауер" (са преполовљеном посадом). Храбри досељеници остају препуштени сами себи, потпуно одсечени од цивилизације.

Желели су да успоставе пријатељске везе са Индијанцима које су с времена на време виђали поред насеља. Сви покушаји су пропадали. Једног дана, сасвим неочекивано, један Индијанац је сам ушетао у логор. На лошем енглеском представио им се као Самосет. Испричао им је да је једно време радио на енглеском рибарском броду.

Самосет им је био драгоцен друг. Ненавикли на услове у дивљини од црвенокожаца су учили како да нађу храну, да лове дивљач, да засеју такозвано индијанско жито. Он их је упознао с још неким сународницима. [illegible] су досељеници куповали коже. Појавио се и Скванто који је одлично знао енглески. [illegible] Енглеске, на месту где су бледолики подигли насеље, Скванто није нашао никога из свог племена. Никада није сазнао шта се са њима догодило.

НЕВОЉЕ ДОЛАЗЕ СА ЗИМОМ

Да би се одбранили од Индијанаца (нису им сви били пријатељи као Скванто и Самосет) досељеници подижу неку врсту бедема. За три месеца препречио се заштитни зид од балвана висок три метра и километар и по дугачак.

Тачно годину дана откад су ступили на тло Плимута на видику се појавио брод „Форчн" (Срећа). Уместо жита, хране, „Срећа" им доноси тридесет петоро гладних уста. Капетан им је донео и писмо енглеске компаније која је путницима „Мејфлауера" пред пут позајмила новац. Тражили су робу којом би се исплатили дугови. Дошљаци опет нису имали среће. Брод који су напунили кедровим дрветом и крзном [illegible] уласку у Енглески канал.

Нове невоље наступају са зимом. Још два пута је брод пристајао у њихову луку и сваки пут довозио, уместо намирница, нове досељенике. Оно мало хране требало је поделити с приспелима. Глад је претила.

Да би преживели, поново тргују с Индијанцима. У једну од мисија крећу Бредфорд (који је у Плимуту изабран за гувернера) и Скванто. Бредфорд се враћа са залихама али, на жалост, без Скванта. Индијанац који им је помогао да се снађу у Новом свету умро је од грознице.

У октобру месецу досељеницима је, без обзира на све невоље, било јасно да су успели да освоје Нови свет. Доста им је било сахрана, још више гладовања. Пожелели су да направе велику прославу да обележе прву жетву у Америци и околност да су ипак успели да се снађу у [illegible]. Дружина храбрих ходочасника (досељеника) слави Дан захвалности. Овај дан временом постаје државни празник у САД. Слави се сваке године последњег четвртка у новембру. Ниједна трпеза није без ћурке јер је први Дан захвалности тако прослављен. [illegible] у госте, видевши да бледолики неће имати довољно хране, уловили су дивље ћурке и дали домаћинима.

В. Софреновић

Бледолики упадају у логор племена Наренгасет и упозоравају их да с њима нема шале.

Да би се обезбедили од свих могућих напада, подижу бедем од балвана.

Требало је на брод „Нада" утоварити што више робе за исплату дугова.

Дан захвалности досељеници први пут прослављају у октобру.

За десет година [illegible] постаје права варош. Једно време био је престоница државе Масачусетс.

ШРИПРИЛ

ЗЕНА ХЕНДЕРСОН

Најпре су се појавили блештави црни космички бродови. Спуштали су се с неба у неком строгом нереду и падали на космодром. За њима су, као шарени лептирови, слетели разнобојни, бешумни бродови и спуштали се између црних чудовишта...

– Дивно! – уздахнула је Рина. – Недостаје још само музика.

– Посмртни марш или опело – рече на то Торн. – Или знак трубе као пред смак света. Искрено говорећи, бојим се. Ако преговори пропадну, опет ће почети пакао.

– Али, преговори не могу да пропадну – побуни се Рина. – Ако су већ пристали на њих, значи да желе да преговарају о миру.

– Миру по њиховом схватању или нашем? – упита Торн мрачно. – Ми тако мало знамо о њима.

– Зар се може сумњати у њихову искреност? Па они су са собом повели породице. Ти си сам рекао да су у тим шареним бродовима њихове жене и деца.

– То још ништа не значи. Они их свуда вуку са собом. Чак и у рат.

– Морате се с њима договорити. Ако мир желимо и ми и они...

– Ми не знамо шта они хоће – рече Торн смркнут. – Да ли су агресори, освајачи, дошљаци из непријатељских светова... Тако су другачији од нас.

Мама, погледај, зид! – повика петогодишњи Сплинтер. – Откуд он овде? И зашто? А шта је с језерцетом са златним рибицама? Зар се тамо не можемо играти?

Рина се руком ослонила на зид који се протезао између дрвећа на благој падини.

– И они који су долетели с Линценија треба да имају где да се шетају и играју. Због њих је подигнут зид. Они не знају да се теби тамо иде...

– Онда ћу им ја рећи – и Сплинтер забаци главу. – Еј, ви, тамо. Ја бих да се играм на језеру!

– Тише, Сплинтере. Чак и да те чују, они ништа не би разумели. Они живе далеко и не говоре као ми.

– Мама, је ли тај зид због тога да они не долазе овамо?

– Да, сине.

– А мени се чини да је он потребан да ја тамо не бих ишао.

Сплинтер се брчкао у кади, скупљао шакама пену и трљао је по образима. Онда је наједном заграбио пуну прегршт пене и размазао је по целом лицу.

– Сад сам ја Дуви. И длакав сам као Дуви. Погледај, мама... и наједном је заплакао јер му је сапуница ушла у очи. – Кладим се да би и Дуви плакао кад би...

– Дуви? – запита Рина привијајући уз се расплаканог дечка. – Сигурно би плакао. Свако би плакао. А ко је тај Дуви?

Осетила је како се мало тело у њеним рукама затегло.

– Дуви... Дуви... мали дечак... мали линценијски дечак.

Рина је престала да дише.

– Он је добар, мама. Не говори ружне речи, и трчи брзо као и ја, чак и брже... Свиђа ми се – Сплинтеру задрхташе усне.

– Где си... како, када, зид...?

– Ископао сам рупу испод зида, тамо где је песак. Ниси казала да не смем... И Дуви је дошао да се игра. Дошла је и његова мама. Лепа је. Она има ружичасто крзно, а Дуви зелено. Он може да затвори нос и савије уши. Кад бих ја то могао! Али зато сам ја већи и умем да певам, а он не. Он звижди носем...

– Колико си се пута играо са Дувијем?

Сплинтер рече савијајући прсте. – Четири пута.

РИНА ЈЕ ТЕК ТАДА ПОСТАЛА СВЕСНА ДА ДУВИ ИМА ПЛОВНЕ КОЖИЦЕ МЕЂУ ПРСТИМА.

– Кажеш видео си и Дувијеву маму?

– Била је тамо првог дана. И отерала је све остале кад су се окупили око мене. Сви су били одрасли. Друге деце није било, само Дуви...

– Сутра ћу и ја поћи с тобом. – Овлажила је Рина суве усне. – Хтела бих да се упознам с његовом мамом.

Сутрадан је Сплинтер одвео Рину до зида и чучнувши погледао рупу.

– Да одем ја по Дувија, а ти копај још мало да се не заглавиш.

Рина је још копала кад је зачула Сплинтеров крик. Очајнички се провукла испод зида. Иза једног жбуна излетео је уплакани Сплинтер.

– Дуви! Дуви се дави! Цео је под водом! Мама! Мама!

Рина је ухватила сина за руку и потрчала према језерцету. У ускомешаној води угледала је пахуљасто зелено крзно и велике очи. Одгурнувши Сплинтера даље од обале, бацила се у воду. А затим, тешко дишући, извукла је на површину Дувија који се отимао. Спустила га је на траву и сама се сручила крај њега на земљу.

Тада је чула продоран звиждук. Дувија су прихватиле две ружичасте руке. Рина је склонила с лица мокар прамен и сусрела се с непријатељским погледом ружичастих очију Линценијке. Тек тада је постала свесна да Дуви има очи зелене као што му је и крзно, а на ногама пловне кожице између прстију. Почела је готово хистерично да се смеје. Пловне кожице!

– Умеш ли да разговараш с Дувијем? – запита Сплинтера који је још јецао.

– Не! Кад се играш, не мора да се прича...

– Престани да плачеш. Дувијева мама мисли да смо хтели да нанесемо зло Дувију. Морамо брзо нешто да смислимо. Он се није давио. Сети се да може да затвори нос и да склопи уши...

– Да га загрлимо?

– Не! Она неће дозволити ни да му се приближимо – рече Рина свесна других шарених фигура које су се приближавале између дрвећа.

– Да изведемо нешто! Да се ти као бајаги давиш.

Сплинтер је застао на огради језерцета. Рина је изненада вриснула и он је, изгубивши равнотежу, пао у воду. Рина га је зграбила пре но што је потонуо трудећи се да у оно што чини унесе што више страха.

– Прави се да си обамро – прошапута му на уво.

Сплинтер се опустио у њеним рукама тако да њени јецаји нису били само глума.

На њено раме спустила се нечија рука. Рина је подигла очи и сусрела поглед Линценијке. Гледале су тако једна другу, дуго, дуго, а онда се ружичаста жена осмехнула.

Крајем седмице, током које је сваког дана одлазила са Сплинтером до малог језера, Рина је почела да осећа неку врсту кривице. Она и Сплинтер су се забављали, а Торн је после сваке седнице изгледао све уморнији.

– Они су немогући – рекао је с огорчењем те вечери. – Не можемо их ни на шта обавезати уговором.

– А шта хоће? Па они су разумни људи... – Рина застаде у говору кад угледа Торнов зачуђен поглед.

– Људи? То су неприступачни непријатељи с којима ништа не можеш. Ми изнемогнемо од разговора, а они само звиждућу нешто између себе.

– А шта хоће?

– Колико смо могли да разумемо желе само наше океане и приобална подручја. Додуше, ми и не знамо да ли смо их тачно разумели јер кад их директно питамо за океане, они одго-

варају одречним звиждањем. Просто немамо међусобног контакта. Не знаш их ти...

Пошавши сутрадан на језерце Рина је понела и корпу с храном. Претходног дана ужину је донела Дувијева мама, сад је на њу био ред. Чим су Дуви и његова мајка стигли, Сплинтер је извадио колач с лимуном.

– Остави то, боље прво извади јаја. Кладим се да их Дуви никад досад није пробао.

– Ево их, мама. Дуви, јаја прво треба разбити.

Рина је почела да објашњава Дувијевој мајци тајну тврдо куваних јаја мешајући речи с наученим звиждуцима. Све је било као обично док Дувијева мама није пружила отворену шаку и Рина јој сипала мало соли на јаје. Ружичаста госпођа (тако је Сплинтер почео да назива Дувијеву маму) задивљено је звизнула и, устежући се, пружила је руку према сланику. Осмехујући се, Рина јој га је дала. Дувијева мајка је дуго гледала беле кристалиће, а затим је продорно звизнула. Рина је устукнула кад је иза сваког грма изишла по једна Линценијка. Све су се стисле око Дувијеве маме. Једна од њих је отрчала и вратила се с посудом воде. Ружичаста госпођа је опрезно посула у посуду со са длана, а затим и из сланика. Када се со растворила, окупљене жене стале су у ред. Свака је добила по пуну прегршт слане воде. И свака је, трудећи се да не изгуби ни кап, приносила воду лицу и удисала слани раствор. Дувијева мајка била је последња.

Када су остале жене нестале у грмљу, Дувијева мама је села не испуштајући сланик из руке.

– Со – рече Рина.

– Шриприл – одговори Дувијева мама.

– Со добра? – запита Рина покушавајући да разуме оно што се догодило.

– Шриприл добро – одговори жена. – Шриприл нема, деца нема. Дуви... Дуви... застала је тражећи потребну реч – само Дуви, деца нема.

– Дуви је последње дете на Линценију? Више нема?

– Да, да, више нема. Нема шриприл, нема деца.

Рина је осетила како се гуши од узбуђења. Можда је због соли рат и почео.

– Још, још шриприл, још, још, Линценијци иду кући?

– Кућа не добро. Воде нема, шриприл не.

Рина се следила.

– Још Линценијци, још, још?

– Још Линценијци не – и Дувијева мама показа руком на бродове на космодрому. – Сви ту...

Рина се враћала кући потпуно збуњена. Линценијци, значи, не могу добити појачање. Довољно је уништити ове бродове, и непријатеља више неће бити. Додуше, биће губитака...

„Реци, реци реци – шапутала је трава под њеним ногама. – Реци, и рат ће бити завршен".

Завршен, али како? На тај начин што ће их побити или што ће им помоћи?

Сутрадан је Рина кренула у административну зону где су се преговори одржавали. Улетела је у салу за састанке. Трудила се да избегне продорне погледе плавих, жутих, црних, љубичастих очију. Дошавши до стола, са страхом је погледала све присутне.

– Господо, ја знам зашто су они овде и шта желе. – Овлаживши усне она је полупрозвиждала, полупропевала на лошем линценијском језику. – Дечак Дуви. На Линценију нема више деце.

Један од Линценијаца је уздрхтао зачувши реч Дуви и лагано се усправио крај стола као каква жива бледољубичаста кула. Преводиоци су почели журно да листају на брзину сročене речнике тражећи линценијску реч за „дечак".

– Шта ви знате о Дувију? – неко јој је гурнуо у руке слушалице.

– Познајем Дувија – забрзала је Рина. – И знам Дувијеву маму. Дуви се игра с мојим сином Сплинтером.

Линценијац је поново проговорио и у Рининим слушалицама зазвучао је метални глас преводиоца.

– Које је боје Дувијева мама?

– Ружичасте.

Генерал Воршем проговорио је мирно као да је на излету:

– Шта ви, заправо хоћете, Рино?

– Торн ми је казао да је ово последњи дан преговора и да до данас нисте нашли пут за споразумевање. А пут постоји. Нашао га је мој мали Сплинтер. Пођите да погледате како се играју Сплинтер и Дуви. Кад видите то двоје деце, кад видите како плете Дувијева мама, размотрићемо сва питања као чланови једне породице. Па ако се и после тога будете одлучили за рат... – и Рина беспомоћно рашири руке.

Дуви и Сплинтер стајали су крај језера нагињући се преко ограде.

– Ено, тамо на дну! Мој најлепши кликер!

Дуви је скинуо своје оделце и склизнуо у језеро. А кад је изронио, у руци је стезао велики, шарени стакленац.

Грмље се размакло и појавила се Дувијева мајка. Насмешила се деци занетој игром, али када је видела одрасле разрогачила је очи и избезумљено звизнула. Дечаци су пошли за њеним погледом.

– Тата! – повика Сплинтер. – Дошао си да се поиграш? – и он је потрчао Торну широко раширених руку. Само је за неколико корака био бржи од Дувија који је, с узбуђеним звиждуком, трчао према високом бледољубичастом Линценијцу.

Рина је с муком савладала смех видевши колико су у том тренутку Торн и Линценијац били слични. Дувијева мама пришла је осталим одраслим особама и стала поред Рине. Сплинтер је чврсто загрлио оца. Генерал Воршем посматрао је бледољубичастог Линценијца коме је Дуви нешто звиждукао и показивао прегршт шарених кликера. Погледао је најпре Торна, а затим све остале.

– Предлажем паузу – рече – да бисмо могли да размотримо нове околности.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

аутор ВеМак

На обе стране | Безобзирно | Готски стил | Постајати зачи | Пречишћен памук | Сабијање у брикете / Учинити тањим

Објашњење | Изговарати бројеве редом | Преостали део | Испуштање пискавог гласа | Део народне ношње | Иван Топлак / Роман Џ. Остин | „Радијус" | Сабласти / Чисте крви | Наш писац Кароло | Глумац Бугзић / Еланити | Нимало, никако | Име и презиме наше глумице | Рибарски трозуб | З. Ђ. / Крупно млевено жито | Град у Француској | Лична заменица | Ено, види / Музички комад | Хајка | Уселити се као имигрант | Украсити | Висока уметност | Груба вунена тканина | 3,14... | Лична заменица | „Сумпор" | Обртаји | Е. Г. / Радионица сода-воде | „Страница" / Знак за ријеку | Сточна храна | Шаторско насеље | Овлашан нацрт / Мртвачки лежај | Путања којом авион лети | Речна острва | Холивудска глумица Гарднер | Победа у шаху | Мочварно тле / „Литар" | Лећи на кратко време

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: чекшире, излазак, снимати, тамо, оп, ован, ВА, Утика, Еро, иње, л, летак, коло, о, Магелан, Ориноко, лој, вим, Икар, ми, ја, ит, J, „Енејида", р, перо, Фоча, А, ј, ланар, Апенини, Матијаш, ананаси.

БОЉЕ СИЛОМ НЕГО МИЛОМ

Да пас донесе бачени предмет није никакав проблем: проблем је да то уради правилно и да се уз пут не игра. Да га томе научите, постоје два начина, добровољни и присилни. Који ћете одабрати, препуштамо вама али искуство је показало да пси који су радили присилни апорт боље и сигурније слушају него они са којима је ова вежба рађена на добровољној бази.

Добровољни апорт заснива се на урођеној склоности пса да узима све што нађе на земљи и да тај „плен" сматра својим. Дакле, ако желите да искористите ту склоност, ставите псу поводник, а затим узмите неки мањи предмет (најпогоднија је лопта за тенис) и померајте га испред њушке вашег љубимца. Он ће, највероватније, показати жељу да га узме: дозволите му то уз једно заповедничко „апорт" (на француском – донеси). Сачекајте неколико тренутака и онда оштро командујте „пусти". Ако вас пас не послуша, притисните му горњу усну палцем и кажипрстом према зубима: бол који буде осетио натераће га да испусти предмет. На исти начин приморађете га и да га узме. Ако пас радо узме лопту (рецимо да сте се одлучили за њу) и добровољно је пусти, то је сигуран знак да сте на добром путу и да можете да наставите са радом. Поново узмите лопту и држите је мало даље; на команду „апорт" она треба да се нађе у зубима вашег пса. Када му је опет понудите, она треба да се нађе још даље од њега али што ближе земљи. Буде ли је и сада узео, следећи пут већ можете да је спустите на тле. Оног тренутка кад је подигне, похвалите га.

Кад пас добровољно донесе бачени предмет, време је да му скинете поводник и научите га да га држи све док му не заповедите „пусти" а то ћете учинити на следећи начин: ослободите пса поводника, баците лопту на земљу, командујте „апорт" и пустите га да оде по њу. Пошто је подигне, позовите га и приморајте да седне испред вас држећи лопту у устима. Тек на команду „пусти" може да отвори чељусти. Зашто је то важно? Није искључено да ћете од вашег пса да захтевате да вам по мраку донесе неки предмет: испусти ли га кад он то буде хтео, мала је вероватноћа да ћете га наћи.

А сада ево и другог начина апортирања, оног уз примену мало силе. Пас треба да буде на поводнику и да око врата има металну огрлицу у виду омче, такозвану „давилицу". Вежбу почните тако што ћете му показати лопту која у том тренутку за њега не значи ништа а затим му командујте „место". Поводник мора да вам буде обмотан око шаке и да је тако кратак да пас осети и најмањи трзај. Заповедничким тоном издајте команду „апорт" и левом руком, оном око које је обмотан поводник, снажно тргните пса. Због бола који ће осетити у том тренутку, он ће отворити уста и ви ћете то искористити да му десном руком ставите лопту међу зубе. Одмах затим, попустите поводник и похвалите га. Ову вежбу понављаћете све док пас не схвати шта се од њега очекује.

У случају да се „давилица" не покаже нарочито корисна, покушајте са огрлицом која има бодље али само ако ваш пас припада раси која има дебљу кожу и већу длаку. У супротном, могли бисте да га озледите.

Без обзира који сте од ова два метода апортирања применили, оно мора да буде правилно и сигурно. Пошто ваш пас савлада доношење мекших предмета, можете да пређете и на чврсте, од стакла и метала. Ако у почетку одбија да донесе боцу, doскочите му тако што ћете је ставити у чарапу. Пас који је успешно савладао ову вежбу у стању је да носи и сасвим ситне предмете као што су кључеви, новчићи, чак и палидрвца. За крај смо оставили савет да не захтевате да те предмете доноси у време кад владају врућине јер се пси „расхлађују" дахтањем па би се могло догодити да неки ситнији апорт прогута.

Б. Перовић

БИМ И БУМ

ДОДАЈ МИ, БРАТЕ, ТАЈ БОЖАНСТВЕНИ ИНСТРУМЕНТ!
ЕВО ВАМ, МАЕСТРО ДРНДАНИНИ...

КАКВА ЈЕ ТО УЖАСНА ГАЛАМА?
КАО ДА НЕКО ЈАУЧЕ!
© 1983 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

А САДА, ЧУВЕНА ЕТИДА: МИЛИ МОЈИ, КУД КОЈИ!
КАКАВ ЗВУК...
СКВИИИ!
1983 King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

ЕВО ВАМ ВИОЛИНА! КОЛ'КО ПУТА САМ РЕК'О ДА ЈЕ НЕ ДИРАТЕ!

БАМЕ СИНКО, ЕВО ТИ ЗА СЛАДОЛЕД! АЛИ, ПРВО НАМ ОДСВИРАЈ НЕШТО ВЕСЕЛО!
СА ЗАДОВОЉСТВОМ, КАПЕТАНЕ!

ИМАМ ИДЕЈУ!
КАЖИ МИ, БРАТЕ, КАКО ОДАВДЕ ИЗЛАЗИ МУЗИКА?
НЕОБРАЗОВАНИ КЛИНЦИ... НИКАД НИСТЕ ЧУЛИ ЗА ВИОЛИНУ И СТРАДИВАРИЈУСА!

И ШТА КАЖЕШ, БАМ ЈЕ ПРАВИ ВИРТУОЗ НА ВИОЛИНИ!
САД ЋЕШ ДА ГА ЧУЈЕШ!

КЛАДИМ СЕ У ЦРВЕНДАЋА ДА НЕЋЕШ УСПЕТИ!
ВАЖИ... АЛ' ВИ НЕ ЗНАТЕ ДА САМ ЈА МАЈСТОР!
3-6

СКРИИИ!

ОПЕТ ВИ! ПУСТИТЕ ТО ДЕТЕ... ОХ...
АААХ!
ЗАИСТА СМО ЗАСЛУЖИЛИ ОВОГ ЦРВЕНДАЋА!

МАЛА ПОШТА П.ФАХ 124

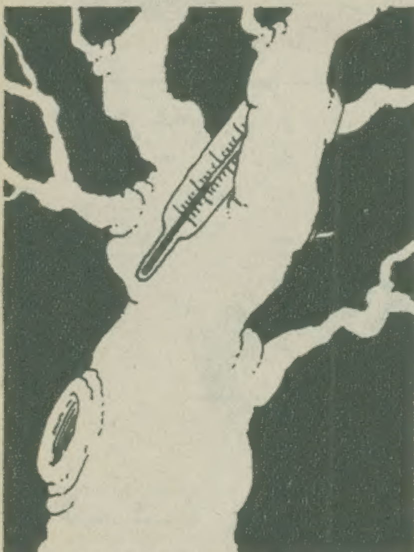
11001 БЕОГРАД МАКЕДОНСКА 29

ЗДРАВО ДРВО

Зашто се каже „здрав као дрен"?

ДИЈАНА
Сарајево

Ова пословица потиче из народа јер се веровало да дрен својом тврдоћом утиче на здравље. Употребљава се као амајлија против урока и болести. Некада су се о Ђурђевом дану људи опасивали

врбом и дреном док су врата и прозоре китили дреновим, лесковим и грабовим гранчицама. Дреновом гранчицом се не прскају само људи већ и стока да би били јаки и истрајни као ово дрво.

СВЕ, СВЕ, АЛИ ВОДА И САПУН

Веома сам несретна и тужна. На лицу имам младеначке бубуљице и митесере. У почетку сам их цијеђила и чапкала. Сада. како сам мало старија умивам се медицинским сапуном. Помаже ли то? Да ли ће ми на кожи, остати ожиљци? Како да изиђем на крај с овим бубуљицама које ми нагрђују лице?

ЕМА
Тузла

Против ожиљака ћеш се најбоље борити ако бубуљице и митесере не чапкаш. Бубуљице с лица најлакше можеш да отклониш млаком водом и сапуном. Лице такође треба често да чистиш редовно неким алкохолним лосионом. Никако не стављај помаду.

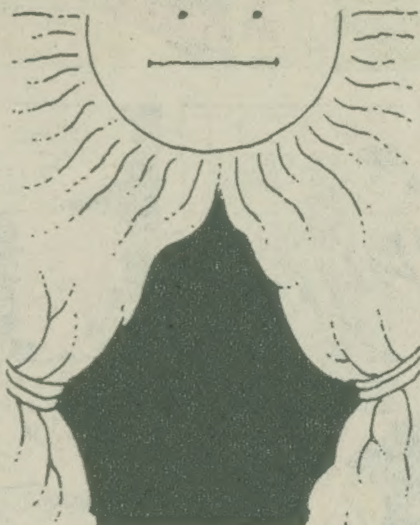
Корисно је и сунчање – од њега нестају и бубуљице и ожиљци. Али, ако ти је лице случајно прекривено великим гнојним бубуљицама онда се обрати лекару за кожне болести.

НЕБЕСКЕ КУЛИСЕ

Недавно сам у једном роману прочитала израз северна светлост. Кажи ми нешто више о тој чудној, мени непознатој, светлости северној.

СВЕТЛАНА А.
Лозница

Појава о којој ти говориш назива се не северна већ поларна светлост. Она је мучила људе вековима. Тако су стари Кинези мислили да су то бакље којима духови осветљавају мртвима пут у рај. У 13. веку претпостављало се да се ради о одблеску ледених наслага на Гренланду. Тек у 17. веку ова појава добија данашњи назив. Норвешки физичар Кристијан Биркеленд објашњава овај феномен 1896. Од Сунца се откидају

честице које полећу ка Земљи удаљеној 150 милиона километара. На удаљености између 50 и 80 хиљада километара сунчеве честице налећу на магнетно поље око наше планете и распрше се на све стране у потрази за неком пукотином. Отприлике један посто успе да продре у Земљину атмосферу у висини једног од ова два магнетска поља. Поларна светлост се највише јавља у области полова северне и јужне хемисфере и има различиту јачину (на висини је од 60, најчешће на 100, изузетно на преко 1000 километара) и „приказује" се у модро-белој, жуто-зеленој, ређе црвеној или љубичастој боји. У облику је лукова, зрака, драперија, корона, трака.

ОТКУД ПЛАВИ ЛЕД?

Чуо сам од мог јарана из разреда да је у селу Балте код Челинца овог лета из ведра неба грунула громада некаквог плавог леда. Питао сам родитеље да ми то објасне, али су ми рекли само да је о томе јављено на Бањалучком радију и да су новине писале, али укратко.

Људи у мом граду не верују да је то могуће. Откуд плави лед код нас?

РАМИХ МУЛАХОЦИЋ
БАЊАЛУКА

У Забавнику број 1708. прочитај репортажу из села Балте. Наш новинар је покушао да објасни како је плави лед пао из плавог неба.

ПЕДИКИР ЗА ПАПАГАЈЕ

Што пре ми одговори да ли се таласастим папагајима смију резати нокти и да ли бих то ја сама могла урадити? Моја папигица има већ доста невоља са својим дугачким ноктима. Како да јој помогнем?

Кажи ми још само како могу да се претплатим на Забавник?

Твоја читатељка
НАТАША
58101 Сплит

У природи папагај уопште нема муке са поткраћивањем ноктију јер се они хабају сами од себе кад птица слети на камен, неку неравну површину, рапаву грану... Папагаји у кавезу су се углавном снаш-

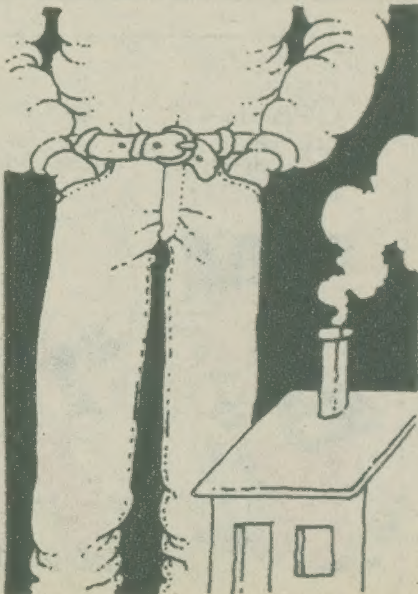

ли, па сами себи кљуном кидају нокте. Али, овај твој је очигледно неки размаженко. Неће сам да се брине о себи, већ тражи личног педикира. Пошто живиш у великом граду најбоље би било да птицу однесеш ветеринару. Он ће му办 зналачки исећи нокте. Ако баш хоћеш то сама да обавиш, онда су ти потребне обичне мале оштре маказе. Само, мораш бити веома обазрива да папагају не озледиш ногу или прст.

Ако желиш да се претплатиш на наш лист онда дописницу са пуном адресом пошаљи на НО „Политика", Одељење претплате, 29. новембра број 24, 11000 Београд. Поштом ће ти стићи уплатница на коју треба да уплатиш новац, а „Забавник" ће ти редовно стизати у кућу.

КАКВО ЈЕ ВРЕМЕ ГОРЕ?

Откако знам за себе носим наочаре. Уз то сам и знатно виши од својих вршњака. Замислите како је мени тешко што непрекидно морам да избегавам друштво. Они играју фудбал а ја не могу. Плашим се да ће ме неко ударити и разбити наочари. После школе се сви скупе и причају о свему и свачему, како то већ раде сви тринаестогодишњаци. Чим им се при-

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Ивана Бернић, Трг Максима Горког 7б, 44000 Сисак – има 12 година, воли спорт, музику и литературу.

Милић Мирјана, Боже Козомарића 15, 34000 Крагујевац – има 13 година, воли музику, другарство и спорт, сакупља писма и постере.

Мишко Топић, Партизанска 44/6 92000 Штип – има 14 година, воли музику и спорт.

Сњежана Ножица, Кларе Цеткин 13/9, 41000 Загреб – има 13 година, воли све што воле млади.

Јасмина Главић, Брестовац, 19210 Бор – има 13 година, сакупља значке, постере и самолепљиве сличице.

Николина Перков, 16. српња 1941. бр. 8, 59212 Трибуњ – има 10 година, сакупља значке, постере, луткице и хемијске оловке, воли забавну музику.

Мића Маринковић, Маршала Тита 72, 26315 Владимировац – има 16 година, сакупља марке, значке и касете воли музику и спорт.

Никола Јакимова, Шекспирова 7, 91000 Скопље – има 14 година, воли музику.

Марина Вурушић, Ђуре Салаја 15, 42300 Чаковец – има 12 година, сакупља значке, разгледнице и марке, воли спорт и музику, најрадије слуша Даниела.

ближим почиње добацивање у стилу „Какво је време горе, у облацима?", „Ево иде змија наочарка"...

Ја не тражим да ми помогнете јер знам да ће једног дана све доћи на своје место. Само сам хтео да поручим свим вршњацима: пустите ме да будем овакав какав јесам, висок и са наочарима. Ја сам различит. Како би то било досадно да сви дечаци, и не само они, личе једни на друге.

ЗОРАН
(име и адреса познати Редакцији)

ЈЕЛОВНИК ЗА КОРЊАЧЕ

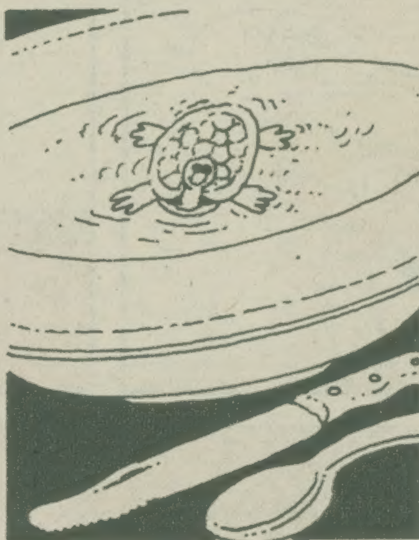
Недавно сам купила две водене корњачице. Једва да имају по пет центиметара. Желела бих да знам да ли оне уопште расту? Чиме све да их храним? Пошто су различитог пола, да ли ће се размножавати?

САЊА ПАНТЕЛИЋ
Даринке Радовић 26
11250 Железник

Желим да купим водену корњачу, али не знам где да је ставим. Да ли могу у аквариjум, али без риба јер сам негде прочитао да би их она све појела? Чиме да је храним?

НЕНАД ЗЛАТАНОВИЋ
Бул. Илинден бр. 50
91000 Скопље

Твоје мале корњаче, Сања, постаће једног дана велике, али то неће бити тако брзо. Корњаче дуго живе (70 до 80 година и више), веома споро расту, а достижу дужину и до 15 центиметара. Пошто имаш корњачице различитог пола, онда ће се оне највероватније размножавати тек кроз десетак година. Не верујемо да ћеш их толико дуго држати у заточеништву. До тада ћеш их сигурно вратити у њихову природну средину – бару.

Своје корњачице можете да храните биљкама које расту у води и у близини воде, затим пужићима, рибицама, глистама... Пошто су у корњачином јеловнику рибице права посластица, она не сме да живи заједно с њима јер би их одмах смазала. Корњачино станиште може да буде акваријум, али само без рибица, а у њему треба да се налази неко дрво или камен на који ће се ово створење повремено пењати.

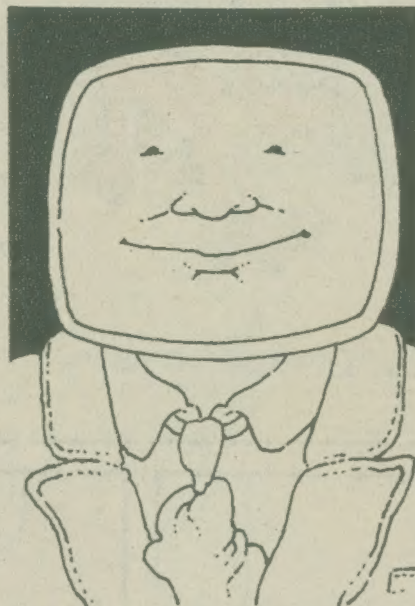
КАКО СЕ ПОСТАЈЕ ЛИЦЕ СА ЕКРАНА

Хтео бих једног дана да постанем спортски телевизијски новинар. Имам петнаест година. Од свих позива овај ми се свиђа. Шта да учим?

МИША
Пирот

Твоје писмо прочитали смо нашем познатом ТВ-новинару Драгану Никитовићу. Ево шта ти он поручује:

што се школе тиче, можеш завршити било коју, а онда мораш на факултет. (Неки посебан „спортско-коментаторски" не постоји). Тек кад завршиш високу школу можеш да закуцаш на врата телевизије. Међутим, много важније од тога коју си школу и факултет за-

вршио је то да изврсно познајеш спорт и све оно што се у њему збива. Значи, драги Мишо, поред тога што мораш да стекнеш опште образовање и вредно учиш, у слободном времену прати све спортске догађаје. Памти их, бележи ако хоћеш! Читај књиге о појединим спортовима. Уосталом, већ сада можеш да почнеш да „крадеш занат". То бар није тешко. Свакодневно можеш да видиш како овај посао обављају искусни спортски новинари.

ПРАИСКОНСКА МРЖЊА

Пас и мачка се мрзе. Зашто?

МИЛОСАВ ТЕРЗИЋ и
ДЕЈАН СЕЛАКОВИЋ
Севојно

Пас и мачка се мрзе од памтивека, тачније још од времена када су живели у дивљини. Пошто се

хране истом врстом хране, ове животиње су угрожавале једна другу и морале су да се отимају око плена.

Пас је најстарија домаћа животиња. Човек га је припитомио много пре мачке, још у камено доба, негде у осмом миленијуму. Мачку су припитомили стари Египћани највероватније у другом миленијуму пре наше ере.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Први број Политикиног забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
Драган Марковић

Руководилац ООУР издања за младе „Политикин забавник"
Раде Шошкић (в.д.)

Главни и одговорни уредник
Влада Булатовић Виб (в.д.)

Издавачки савет

Владимир Антић, Добривоје Арсић, Ариф Бозаџи, др Радослав Ђокић (заменик председника), др Радомир Животић, Зорица Ивановић, Љубисав Лилић, Каћа Милетић, Бранислава Митровић, Мирјана Моравчевић, Раденко Павловић, Ружица Петровић, Радомир Ристић, Снежана Стаменковић, Јелисавета Суруџић (председник), Зорица Ћеран, Светлана Шухартовић. Чланови савета из редакције: Данко Полић, Светлана Ивановић, Вера Смиљанић, Раде Шошкић.

Редакција:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић-Стојовић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (ликовно-графички уредник), Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Маринковић (уредник стрипа), Петар Милатовић, Весна Минић, Ненад Мирковић, Зора Меденица, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Вера Смиљанић (уредник), Весна Софреновић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

Секретаријат:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филипозић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 40,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 440,00 динара, полугодишња 880,00 динара, годишња 1.760,00 динара.

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 880,00 динара, полугодишња 1.760,00 динара, годишња 3.520,00 динара.

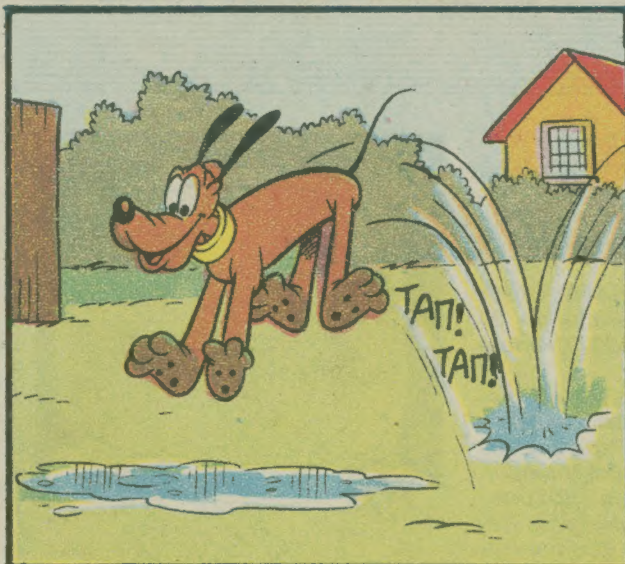
Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" ООУР „Продаја" – претплата на лист „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

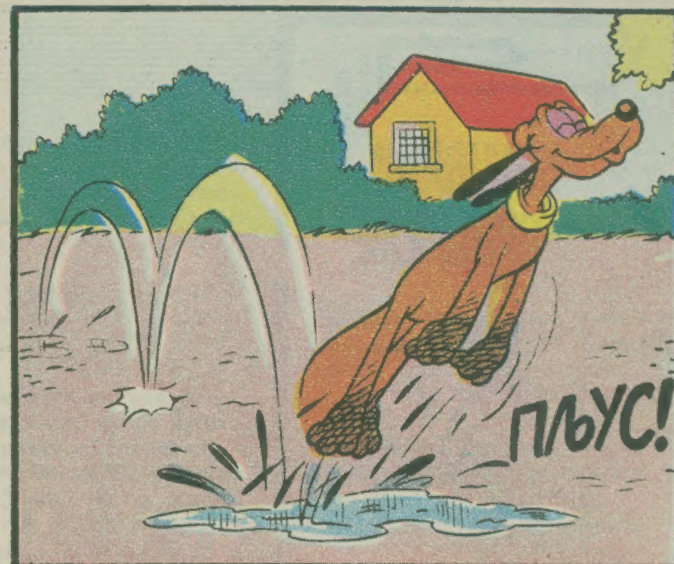
ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ
ГОДИШЊА:

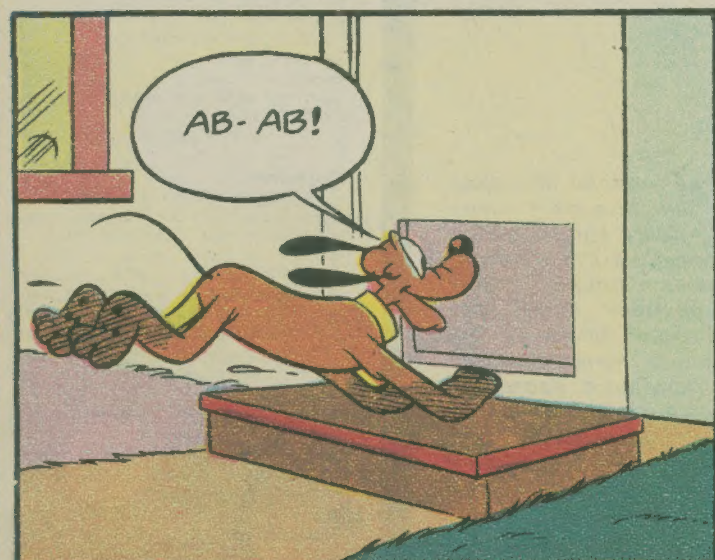
САД	$ 29.–
СР НЕМАЧКА	ДМ 76.–
ШВЕДСКА	Шкр. 225.–
ФРАНЦУСКА	Ффр. 231.–
ШВАЈЦАРСКА	Шфр. 61.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТ БАНКЕ" – Београд, на рачун број 60811-620-63-257300-00054, уз обавезну назнаку ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК".

WALT DISNEY
МИКИ

ТАП!
ТАП!

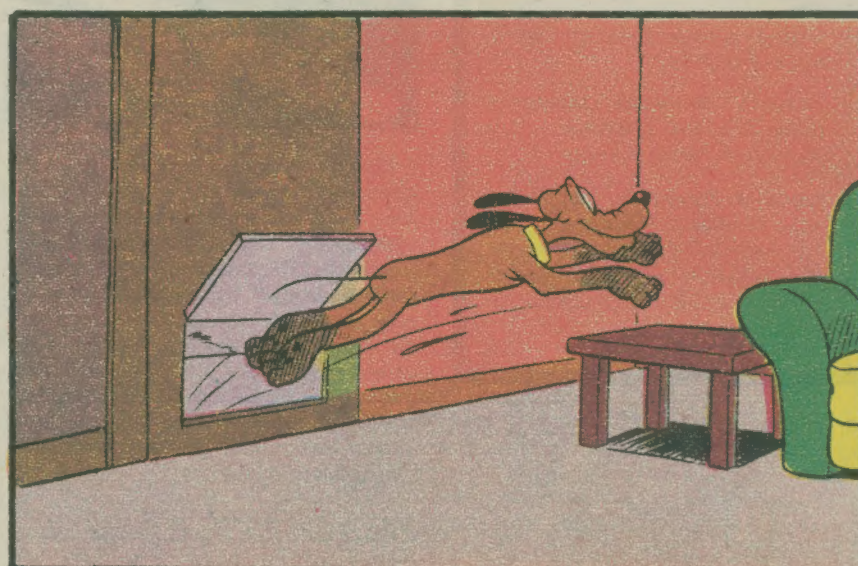

ПЉУС!

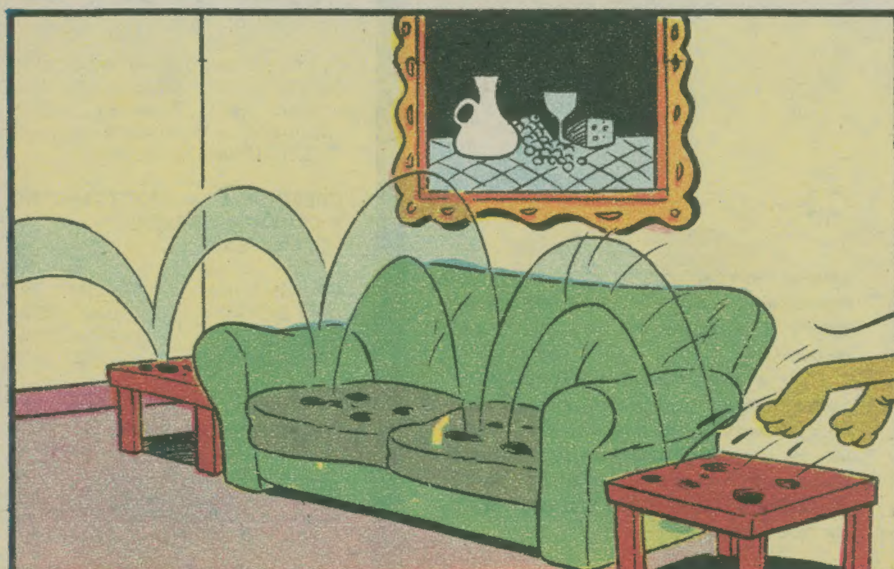

АВ-АВ!

ЈЕСИ Л' ТО ТИ, ПЛУТОНЕ?
ВАУ! ВАУ!

ТАМАН САМ ЗАВРШИО ВЕЛИКО СПРЕМА-ЊЕ...

ДА СЕ НИСИ УСУ-ДИО ДА МИ ОСТА-ВИШ ТРАГОВЕ ПО ЧИ-СТОМ ТЕПИХУ!

ЧИСТЕ К'О СУНЦЕ... ДОБРА СИ ТИ КУЦА!

4-1